Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj: 04-035/22-412/13
Podgorica, 10. mart 2022. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA NACIONALNIH SAVJETA ZA 2020. GODINU

(Konačni izvještaj)

Podgorica, mart 2022. godine

SADRŽAJ

I MIŠLJENJE I PREPORUKE 5
II OPŠTI DIO 34
2.1. PRAVNI OSNOV 34
2.2. PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE 34
2.3. VRSTA REVIZIJE 35
2.4. PREDMET REVIZIJE 36
2.5. CILJ REVIZIJE 36
2.6. KRITERIJUMI ZA REVIZIJU 36
2.7. METODE VRŠENJA REVIZIJE 37
2.8. PLANIRANI SEGMENTI REVIZIJE 38
III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 39
3.1. ALBANSKI NACIONALNI SAVJET U CRNOJ GORI 39
3.1.1.ORGANIZACIJA I REGISTRACIONI STATUS SAVJETA 39
3.1.2. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA 39
3.1.3. AKTIVNOSTI ORGANA UPRAVLJANJA U DIJELU FINANSIJSKOG POSLOVANJA 40
3.1.4. FINANSIJSKI PLAN 40
3.1.5. PLAN RADA I PROGRAMSKE AKTIVNOSTI 41
3.1.6. RAČUNOVODSTVENI SISTEM 42
3.1.7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI 42
3.1.8. BILANS STANJA 43
3.1.8.1. EVIDENTIRANJE I POPIS IMOVINE 43
3.1.8.2. NOVČANA SREDSTVA NA ŽIRO RAČUNIMA 45
3.1.8.3. BLAGAJNIČKO POSLOVANJE 45
3.1.8.4. POTRAŽIVANJA 46
3.1.8.5. OBAVEZE 46
3.1.8.6. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA 46
3.1.9. BILANS USPJEHA 46
3.1.9.1. PRIHODI 47
3.1.9.2. RASHODI 48
3.1.10. ZAPOŠLJAVANJE 58
3.1.11. KANCELARIJSKO POSLOVANJE 59
3.2. BOŠNJAČKO VIJEĆE U CG 60
3.2.1. REGISTRACIONI STATUS I ORGANIZACIJA VIJEĆA 60
3.2.2. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA 60
3.2.3.AKTIVNOSTI ORGANA UPRAVLJANJA U DIJELU FINANSIJSKOG POSLOVANJA 61
3.2.4. FINANSIJSKI PLAN 61
3.2.5. PLAN RADA I PROGRAMSKE AKTIVNOSTI 61
3.2.6. RAČUNOVODSTVENI SISTEM 62
3.2.7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI 62
3.2.8.BILANS STANJA 63
3.2.8.1.EVIDENTIRANJE I POPIS IMOVINE 63
3.2.8.2.NOVČANA SREDSTVA NA ŽIRO RAČUNIMA 63
3.2.8.3. BLAGAJNIČKO POSLOVANJE 64
3.2.8.4. POTRAŽIVANJA 64
3.2.8.5. OBAVEZE 64
3.2.9.BILANS USPJEHA 65
3.2.9.1. PRIHODI 65
3.2.9.2. RASHODI 66
3.2.10. ZAPOŠLJAVANJE 72
3.2.11. KANCELARIJSKO POSLOVANJE 72
3.3. HRVATSKI SAVJET U CG 73
3.3.1. ORGANIZACIJA I REGISTRACIONI STATUS SAVJETA 73
3.3.2. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA 73
3.3.3. AKTIVNOSTI ORGANA UPRAVLJANJA U DIJELU FINANSIJSKOG POSLOVANJA 74
3.3.4. FINANSIJSKI PLAN 74
3.3.5. PLAN RADA I PROGRAMSKE AKTIVNOSTI 74

3.3.6. RAČUNOVODSTVENE EVIDENCIJE 75
3.3.7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI 75
3.3.8. BILANS STANJA 76
3.3.8.1. EVIDENTIRANJE I POPIS IMOVINE 76
3.3.8.2. NOVČANA SREDSTVA NA ŽIRO RAČUNIMA 76
3.3.8.3. BLAGAJNIČKO POSLOVANJE 77
3.3.8.4. POTRAŽIVANJA 77
3.3.8.5. OBAVEZE 77
3.3.8.6. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (PVR) 77
3.3.9. BILANS USPJEHA 78
3.3.9.1. PRIHODI 78
3.3.9.2. RASHODI 78
3.3.10. ZAPOŠLJAVANJE 84
3.3.11. KANCELARIJSKO POSLOVANJE 85
3.4. SAVJET MUSLIMANSKOG NARODA CG 86
3.4.1. ORGANIZACIJA I REGISTRACIONI STATUS SAVJETA 86
3.4.2. AKTIVNOSTI ORGANA UPRAVLJANJA U DIJELU FINANSIJSKOG POSLOVANJA 86
3.4.3. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA 86
3.4.4. FINANSIJSKI PLAN 87
3.4.5. PLAN RADA I PROGRAMSKE AKTIVNOSTI 88
3.4.6. RAČUNOVODSTVENE EVIDENCIJE 88
3.4.7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI 89
3.4.8. BILANS STANJA 89
3.4.8.1. EVIDENTIRANJE I POPIS IMOVINE 90
3.4.8.2. DATI AVANSI 90
3.4.8.3. POTRAŽIVANJA 90
3.4.8.4. NOVČANA SREDSTVA NA ŽIRO RAČUNIMA 90
3.4.8.5. BLAGAJNIČKO POSLOVANJE 91
3.4.8.6. OBAVEZE 92
3.4.9. BILANS USPJEHA 92
3.4.9.1. PRIHODI 92
3.4.9.2. RASHODI 92
3.4.10. ZAPOŠLJAVANJE 97
3.4.11. KANCELARIJSKO POSLOVANJE 97
3.5. ROMSKI SAVJET 98
3.5.1. ORGANIZACIJA I REGISTRACIONI STATUS SAVJETA 98
3.5.2. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA 98
3.5.3. AKTIVNOSTI ORGANA UPRAVLJANJA U DIJELU FINANSIJKOG POSLOVANJA 99
3.5.4. FINANSIJSKI PLAN 99
3.5.5. PLAN RADA I PROGRAMSKE AKTIVNOSTI 100
3.5.6. RAČUNOVODSTVENI SISTEM 100
3.5.7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI 100
3.5.8. BILANS STANJA 101
3.5.8.1. EVIDENTIRANJE I POPIS IMOVINE 101
3.5.8.2. NOVČANA SREDSTVA NA ŽIRO RAČUNIMA 102
3.5.8.3. BLAGAJNIČKO POSLOVANJE 102
3.5.8.4. POTRAŽIVANJA 104
3.5.8.5. OBAVEZE 105
3.5.9. BILANS USPJEHA 106
3.5.9.1. PRIHODI 106
3.5.9.2. RASHODI 107
3.5.10. ZAPOŠLJAVANJE 112
3.5.11. KANCELARIJSKO POSLOVANJE 113
3.6. SRPSKI NACIONALNI SAVJET CG 114
3.6.1. ORGANIZACIJA I REGISTRACIONI STATUS SAVJETA 114
3.6.2. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA 115
3.6.3. AKTIVNOSTI ORGANA UPRAVLJANJA U DIJELU FINANSIJKOG POSLOVANJA 115
3.6.4. FINANSIJSKI PLAN 116
3.6.5. PLAN RADA I PROGRAMSKE AKTIVNOSTI SAVJETA 116

3.6.7. RAČUNOVODSTVENI SISTEM 116
3.6.8. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI 116
3.6.9. BILANS STANJA 118
3.6.9.1. EVIDENTIRANJE I POPIS IMOVINE 118
3.6.9.2. NOVČANA SREDSTVA NA ŽIRO RAČUNIMA 119
3.6.9.3. BLAGAJNIČKO POSLOVANJE 119
3.6.9.4. OBAVEZE 121
3.6.9.5. POTRAŽIVANJA 121
3.6.10. BILANS USPJEHA 121
3.6.10.1. PRIHODI 121
3.6.10.2. RASHODI 122
3.6.11. ZAPOŠLJAVANJE 128
3.6.12. KANCELARIJSKO POSLOVANJE 128

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije broj (DRI broj br.04-035/21-2125/2 od 22.10.2021.godine) izvršila je reviziju Godišnjih finansijskih izvještaja i reviziju pravilnosti poslovanja Nacionalnih savjeta za 2020.godinu.

Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije, Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti, Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije i Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI).

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Nacionalnih savjeta za 2020. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi utvrđenog činjeničnog stanja i izjašnjenja Albanskog nacionalnog savjeta u Crnoj Gori br.29/22 od 28.02.2022.godine, Bošnjačkog vijeća u Crnoj Gori br. 76/22 od 24.02.2022.godine, Hrvatskog savjeta u Crnoj Gori, od 21.02.2022.godine, Savjeta muslimanskog naroda Crne Gore br.01-029/2022-2 od 22.02.2022.godine, Romskog savjeta, br. 191/1/22 od 24.02.2022.godine i Srpskog nacionalnog savjeta Crne Gore, br.01-03/22 od 01.03.2022.godine, a shodno članu 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum u sastavu Senator DRI Nikola N. Kovačević - rukovodilac Kolegijuma i predsjednik Senata dr Milan Dabović - član Kolegijuma, na sjednici održanoj dana 10.03.2022. godine usvojio je

KONAČAN IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA NACIONALNIH SAVJETA ZA 2020. GODINU

Predmetnom revizijom su revidirani Godišnji finansijski izvještaji i pravilnost poslovanja šest Nacionalnih savjeta za 2020.godinu i to: Albanski nacionalni savjet u Crnoj Gori, Bošnjačko vijeće u Crnoj Gori, Hrvatski savjet u Crnoj Gori, Savjet muslimanskog naroda Crne Gore, Romski savjet i Srpski nacionalni savjet Crne Gore.

ALBANSKI NACIONALNI SAVJET U CG

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom je utvrđeno da Godišnji finansijski izvještaj Albanskog nacionalnog savjeta u Crnoj Gori za 2020. godinu nije u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja jer su u istom iskazani troškovi u iznosu od 1.542,92€ koji nijesu dokumentovani, kao i troškovi u iznosu od 4.031,19€, koji su nepotpuno dokumentovani, dok dio troškova u iznosu od 51.257,79€ nije evidentiran na odgovarajuće račune shodno važećem Pravilniku. Konstatovane nepravilnosti predstavljaju materijalno značajnu grešku u odnosu na utvrđenu materijalnost (3.150,02€), ali iste nijesu prožimajuće za finansijski izvještaj, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje na Godišnji finansijski izvještaj Albanskog nacionalnog savjeta u Crnoj Gori za 2020. godinu.**

Revizijom pravilnosti utvrđeno je da Albanski nacionalni savjet u Crnoj Gori nije finansijske transakcije i druge aktivnosti u svim materijalnim aspektima uskladio sa zakonima i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Revizijom su utvrđene neusklađenosti poslovanja Savjeta sa: Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Zakonom o radu, Zakonom o računovodstvu, Zakonom o obligacionim odnosima, Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, Internim uputstvom za obračun i isplatu zarada, pa u

skladu sa tim, a imajući u vidu da slučajevi neusklađenosti, pojedinačno ili zbirno, imaju prožimajući efekat, nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje na reviziju pravilnosti poslovanja Albanskog nacionalnog savjeta u Crnoj Gori za 2020. godinu.**

UTVRĐENE NEPRAVILNOSTI I DATE PREPORUKE

1. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju Savjeta utvrđeno je da odluke, ugovore i druga akta Savjeta potpisuje predsjednik Savjeta, dok putne naloge za predsjednika, u svojstvu nalogodavca, potpisuje lice koje po sistematizaciji radnih mjesta obavlja poslove šefa računovodstva-knjigovođe.

- **Preporučuje se subjektu revizije da ovlasti lice koje će potpisivati dokumentaciju za isplate sredstava po svim osnovama za predsjednika Savjeta.**

2. Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama evidentirao troškove u iznosu od 1.542,92€ koji nijesu dokumentovani (troškovi goriva u iznosu od 835,00€, troškovi za registraciju i osiguranje vozila u iznosu od 345,28€, iznos od 362,64€ koji se odnosi na druge nematerijalne troškove), kao i troškove u iznosu od 4.031,19€, koji su nepotpuno dokumentovani (troškovi reprezentacije u iznosu od 2.846,19€ i putni troškovi za sastanke Programskog odbora i komisija u iznosu od 1.185,00€).

- **Subjekt revizije treba da evidentiranje troškova vrši na osnovu vjerodostojne i potpune dokumentacije shodno članu 20 Zakona o računovodstvu.**

3. Revizijom je utvrđeno da Savjet nije vršio obračun, ni plaćanje poreskih obaveza na isplate ugovorenih naknada za 10 fizičkih lica, što nije u skladu sa članom 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim je propisano da se porez na lična primanja obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate primanja, prema propisima koji važe na dan isplate. Takođe, Savjet nije prezentirao dokaze o radno - pravnom statusu za lica angažovana po ugovorima o djelu, pa se nije moglo utvrditi da li je pravilno vršen obračun poreskih obaveza. Uvidom u prezentirane ugovore o djelu utvrđeno je i da većina ne sadrži tačan period angažovanja izvršioca.

- **Subjekt revizije treba da vrši obračun i plaćanje poreskih obaveza na lična primanja u skladu sa članom 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.**

- **Subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca po ugovoru o djelu treba da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih angažovanih lica u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

- **Subjekt revizije treba da ugovorima o djelu definiše tačan period angažovanja shodno članu 9 Internog uputstva za obračun i isplatu zarada.**

4. Revizijom je utvrđeno da je Savjet na isplaćene naknade po ugovorima o privremeno-povremenim poslovima izvršio obračun i plaćanje poreza i prireza, dok nije vršio obračun doprinosa shodno Zakonu o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje. Takođe, Savjet je zaključivao ugovore o privremeno-povremenim poslovima na period od 12 mjeseci, što nije u skladu sa Zakonom o radu kojim je definisano da se navedeni ugovor može zaključiti maksimalno u kalendarskoj godini na period od 120 radnih dana.

- **Subjekt revizije treba da vrši obračun i plaćanje doprinosa na isplaćene naknade kako je to propisano Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.**
- **Subjekt revizije treba da ugovore o privremeno-povremenim poslovima zaključuje u skladu sa članom 200 Zakona o radu.**

5. Uvidom u prezentirane ugovore o radu sa zaposlenima utvrđeno je da su isti zaključeni 2010. godine i 2015. godine, dok je Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta donijet u 2021. godini i istim nijesu utvrđeni pojedini nazivi radnih mjesta koji su definisani ranije zaključenim ugovorima o radu. Takođe je utvrđeno da je u jednom ugovoru o radu naznačena visina zarade u neto iznosu, dok u ostalim ugovorima nije naznačena visina koeficijenta složenosti poslova po osnovu koje se izračunava zarada zaposlenog, što nije u skladu sa članom 31 stav 1 tačka 14 Zakona o radu.

- **Subjekt revizije treba da izvrši raspoređivanje zaposlenih na radna mjesta utvrđena Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.**
- **Subjekt revizije treba da sa zaposlenima zaključuje ugovore o radu koji sadrže elemente ugovora kako je to propisano članom 31 Zakona o radu.**

6. Revizijom je utvrđeno da je Savjet u 2020.godini, izvršio isplatu naknade štete za neiskorišćeni godišnji odmor iz 2019.godine jednom licu u iznosu od 596,00€, što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu. Članom 79 Zakona o radu je propisano da se pravo na godišnji odmor ne može zamijeniti novčanom naknadom, osim u slučaju prestanka radnog odnosa, kao i da se zaposleni ne može odreći prava na godišnji odmor, dok je članom 85 Zakona propisano, da ukoliko poslodavac nije omogućio zaposlenom ostvarivanje prava na godišnji odmor, dužan je da mu, po nalogu inspektora rada, obezbijedi ostvarivanje tog prava u roku od 30 dana od dana kada je donijeto rješenje inspektora rada.

- **Subjekt revizije treba da zaposlenom obezbijedi ostvarivanje prava na godišnji odmor kako je to propisano odredbama Zakona o radu.**

7. Revizijom je utvrđeno da troškovi u ukupnom iznosu od 51.257,79€ nijesu evidentirani na odgovarajuće račune shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

- **Subjekt revizije treba da troškove evidentira u poslovnim knjigama u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom**

okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

8. Revizijom je utvrđeno da Savjet ne obezbjeđuje analitičku evidenciju stalne imovine. Takođe, revizijom je utvrđeno da u popisnim listama Savjeta nije iskazana vrijednost imovine po vrsti osnovnih sredstava, već po poslovnim prostorima u različitim sjedištima.

- **Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi analitičku evidenciju osnovnih sredstava koja će pružati podatke o inventarnom broju, količini, vrsti i vrijednosti (nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj) svakog osnovnog sredstva, kao i da u popisnim listama iskazuje podatke po vrstama osnovnih sredstava.**

9. Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije izvršio popis stalne imovine, ali ne i popis obrtne imovine (potraživanja, depozita na žiro računima i gotovine u blagajni) kao ni obaveza, što nije u skladu sa članom 2 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.

- **Subjekt revizije treba da osim popisa stalne imovine vrši i popis obrtne imovine i obaveza shodno članu 2 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.**

10. Revizijom je utvrđeno da se podaci iskazani u Glavnoj knjizi subjekta revizije i u popisnim listama razlikuju. Shodno podacima iz Glavne knjige vrijednost imovine je veća u odnosu na podatke iskazane u popisnim listama: nabavna vrijednost za 1.167,10€, otpisana za 1.096,84€ i sadašnja vrijednost za 70,26€. Takođe, revizijom je utvrđeno da se obračunata amortizacija osnovnih sredstava na obrascu „OA“ razlikuje od iste evidentirane u poslovnim knjigama.

- **Subjekt revizije treba da usaglasi podatke o vrijednosti imovine iskazane u poslovnim knjigama sa podacima utvrđenim popisom u skladu sa članom 22 Zakona o računovodstvu.**

- **Subjekt revizije treba da usaglasi podatke o obračunatoj amortizaciji osnovnih sredstava na obrascu „OA“ sa podacima evidentiranim u poslovnim knjigama i za iznos razlike izvrši odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama.**

11. Uvidom u naloge za službena putovanja, utvrđeno da isti sadrže određene nedostatke i to: isplaćivana je puna dnevnica, iako shodno satnici ista ne pripada zaposlenom, nijesu podnošeni izvještaji sa službenog puta iako je isto definisano Internim uputstvom i važećom Uredbom, dok putni nalozi, kojim su pravdani troškovi upotrebe sopstvenog automobila u službene svrhe ne sadrže obračun navedenih troškova, što nije u skladu sa članom 25 važeće Uredbe, a nijesu ni dodatno dokumentovani fiskalnim računima za gorivo. Takođe, revizijom je utvrđeno da je Savjet vršio isplate putnih troškova za prisustvovanje sastancima, članovima Programskog odbora i članovima raznih

komisija, iako isti nemaju status zaposlenih lica u Savjetu, a pravdani su potpisanim spiskovima o prisutnosti sastancima, dok nijesu prezentirani nalozi za službena putovanja, što nije u skladu sa važećom Uredbom

- **Subjekt revizije je dužan da troškove službenih putovanja obračunava i isplaćuje na način utvrđen Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru i internim uputstvom.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da upotrebu sopstvenog automobila u službene svrhe dodatno dokumentuje fiskalnim računima za gorivo.**

12. Revizijom je utvrđeno da su troškovi Savjeta koji se odnose na nabavku poklona, nabavku robe iz maloprodaje za učesnike manifestacije, hotelski smještaj gostiju Savjeta i slični troškovi, dokumentovani fakturama dobavljača, pri čemu nijesu prezentirane odluke Savjeta o odobravanju istih.

- **Preporučuje se subjektu revizije da troškove koji se odnose na nabavku poklona i slične troškove dodatno dokumentuje odlukama Savjeta o odobravanju istih.**

13. Revizijom je utvrđeno da ugovori o zakupu poslovnog prostora nijesu ovjereni od strane nadležnog organa, što nije u skladu sa članom 639 Zakona o obligacionim odnosima. Takođe je utvrđeno da nije sprovedena procedura predviđena Internim pravilom - internom procedurom o uzimanju poslovnih prostorija u zakup, prije zaključivanja ugovora o zakupu.

- **Subjekt revizije treba da ugovore o zakupu poslovnih prostora zaključuje u skladu sa članom 639 stav 1 Zakona o obligacionim odnosima, nakon sprovedene procedure utvrđene internim pravilom.**

14. Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije nije internim aktom utvrdio ko ima pravo na korišćenje goriva na teret sredstava Savjeta i do kog limita, dok postojećim internim aktima nije definisao limite potrošnje za usluge mobilne telefonije i reprezentacije, po korisniku. Uvidom u fakture i fiskalne račune kojim su dokumentovani troškovi goriva i reprezentacije, utvrđeno je da veći broj istih nije ovjeren od strane lica koja su koristila gorivo i reprezentaciju.

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktom utvrdi ko ostvaruje pravo na korišćenje goriva na teret sredstava Savjeta i do kog limita, kao i da utvrdi limite za korišćenje usluga mobilne telefonije i reprezentacije, po korisniku. Takođe, preporučuje se subjektu revizije da utvrdi obavezu ovjere faktura od strane korisnika goriva i reprezentacije u cilju praćenja potrošnje istih.**

15. Revizijom je utvrđeno je Savjet u istom djelovodniku vršio evidentiranje akata za više godina, da nije vršeno hronološko evidentiranje akata, da je bilo preskakanja rubrika u djelovodniku, kao i da su vršene ispravke u djelovodnicima hemijskom olovkom ili korektorom i da evidencije nijesu zaključene na kraju godine. Takođe, revizijom je utvrđeno da se ne vrši evidentiranje naloga za službena putovanja u knjige evidencije, već im se dodjeljuju brojevi bez upisivanja u djelovodni protokol. Savjet nije internom procedurom definisao poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata.

- **Subjekt revizije treba da vrši hronološko evidentiranje i arhiviranje svih ulaznih i izlaznih akata, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

BOŠNJAČKO VIJEĆE U CG

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom je utvrđeno da Godišnji finansijski izvještaj Bošnjačkog vijeća u Crnoj Gori za 2020. godinu nije u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja jer su u istom iskazani troškovi u iznosu od 2.291,20€ koji nijesu dokumentovani, kao i troškovi u iznosu od 5.069,30€, koji su nepotpuno dokumentovani. Takođe, Vijeće nije evidentiralo nabavku opreme u iznosu od 315,00€ na odgovarajući račun u okviru klase 0, već u okviru troškova. Konstatovane nepravilnosti predstavljaju materijalno značajnu grešku u odnosu na utvrđenu materijalnost (2.176,36€), ali iste nijesu prožimajuće za finansijski izvještaj, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje na Godišnji finansijski izvještaj Bošnjačkog vijeća u Crnoj Gori za 2020. godinu.**

Revizijom pravilnosti utvrđeno je da Bošnjačko vijeće u Crnoj Gori nije finansijske transakcije i druge aktivnosti u svim materijalnim aspektima uskladilo sa zakonima i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Revizijom su utvrđene neusklađenosti poslovanja Vijeća sa: Zakonom o računovodstvu, Zakonom o obligacionim odnosima, Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, Pravilnikom o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje na reviziju pravilnosti poslovanja Bošnjačkog vijeća u Crnoj Gori za 2020. godinu.**

UTVRĐENE NEPRAVILNOSTI I DATE PREPORUKE

1. Revizijom je utvrđeno da je Vijeće u poslovnim knjigama evidentiralo troškove u ukupnom iznosu od 2.291,20€ koje nije dokumentovalo, dok troškove u ukupnom iznosu od 5.069,30€, za koje nedostaju fiskalni računi, nije adekvatno dokumentovalo (troškovi u iznosu od 3.990,00€ odnose se na troškove iz prethodnog izvještajnog perioda, troškovi u iznosu od 315,00€ odnose se na nematerijalne troškove, troškovi u iznosu od 755,30€ odnose se na troškove reprezentacije, dok se troškovi u iznosu od 9,00€ odnose na održavanje), što nije u skladu sa članom 20 važećeg Zakona o računovodstvu.

Takođe, Vijeće je iz blagajne izvršilo isplatu naknade u iznosu od 200,00€, koja se shodno, Izjavi odgovornog lica odnosi na akontaciju za službeno putovanje, pri čemu nije prezentirana dokumentacija u vezi sa navedenom isplatom.

- **Subjekt revizije treba da evidentiranje troškova u poslovnim knjigama vrši na osnovu vjerodostojne i potpune računovodstvene dokumentacije, shodno članu 20 važećeg Zakona o računovodstvu.**

2. Revizijom je utvrđeno da je Vijeće izvršilo isplate dnevnica zaposlenim u iznosu od 234,00€ shodno Odlukama za obavljanje zadataka u mjestu rada zaposlenog, pri čemu za obračun istih nijesu prezentirani putni nalozi, kao i troškove prevoza zaposlenim u iznosu od 156,28€, shodno Odluci na ime korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe, pri čemu nalozi za službena putovanja ne sadrže sve potrebne elemente za obračun putnih troškova.

Vijeće je, jednom od zaposlenih, na osnovu Odluke Savjeta (na ime dopunskih poslova za prevoz Predsjednika Vijeća) u više navrata vršilo isplate naknada po osnovu korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe (u ukupnom iznosu od 620,00€), pri čemu nijesu prezentirani nalozi za službena putovanja sa obračunom troškova korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe, što nije u skladu sa odredbama člana 25 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, kojim je utvrđen način obračuna navedenih troškova.

Takođe, Vijeće je izvršilo isplatu troškova službenih putovanja članovima Izvršnog odbora Vijeća u ukupnom iznosu od 1.567,50€ (na ime naknade troškova prevoza iznos od 1.207,50€ i na ima dnevnica iznos od 360,00€), što nije u skladu sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, s obzirom da isti nemaju status zaposlenih lica u Vijeću i da Vijeće nije internim aktom utvrdilo mogućnost navedene isplate.

- **Subjekt revizije je dužan da troškove službenih putovanja i troškove korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe obračunava i isplaćuje u skladu sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da angažovanje zaposlenih za obavljanje dopunskih poslova, vrši zaključivanjem Ugovora o dopunskom radu.**

3. Revizijom je utvrđeno da je Vijeće u 2020. godini zaposlilo dva lica, a za koje nije vršilo oglašavanje slobodnog radnog mjesta prilikom zapošljavanja, što nije u skladu sa članom 25 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

- **Subjekt revizije je dužan da prilikom zapošljavanja Zavodu za zapošljavanje prijavi slobodna radna mjesta radi praćenja ponude i tražnje na tržištu rada, kako je to utvrđeno odredbama člana 25 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.**

4. Revizijom je utvrđeno da Vijeće nije vršilo popis potraživanja i obaveza kako je to propisano Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.

- **Subjekt revizije treba da vrši godišnji popis imovine i obaveza na način utvrđen odredbama važećeg Pravilnika.**

5. Revizijom je utvrđeno da Vijeće nije evidentiralo nabavku opreme (zastave sa stalcima) u iznosu od 315,00€ na odgovarajući račun u okviru klase 0, već u okviru troškova, što nije u skladu sa važećim Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, s obzirom da je nabavku opreme trebalo evidentirati na odgovarajući račun u okviru klase 0, a ne na troškove.

- **Subjekt revizije treba da nabavku opreme evidentira na odgovarajući račun u okviru klase 0, shodno važećem Pravilniku, a ne na trošak.**

6. Revizijom je utvrđeno da je Vijeće vršilo obračun amortizacije umjetničkih slika, što nije u skladu sa članom 2 Pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije kojim je, između ostalog, utvrđeno da amortizaciji ne podliježu umjetnička djela, kao i da je vršilo obračun amortizacije novonabavljene opreme za period od 12 mjeseci, iako je ista nabavljena tokom 2020. godine, dok nije vršilo obračun amortizacije nematerijalne imovine (računovodstveni program), čija nabavna vrijednost iznosi 2.500,00€.

Takođe, revizijom je utvrđeno da Vijeće nije vršilo obračun amortizacije osnovnih sredstava na obrascu "OA", što nije u skladu sa članom 3 važećeg Pravilnika, već je obračun amortizacije vršilo primjenom amortizacione stope od 5% za sve vrste imovine, pri čemu ne obezbjeđuje podatke o obračunu amortizacije imovine za svako sredstvo posebno, već u zbirnom iznosu.

- **Subjekt revizije treba da obračun amortizacije osnovnih sredstava vrši na način kako je to utvrđeno odredbama Pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.**
- **Preporučuje se subjektu revizije da obračun amortizacije novonabavljene imovine vrši počev od datuma stavljanja u upotrebu iste.**

7. Revizijom je utvrđeno da je Vijeće krajem 2020.godine sprovelo knjiženja u poslovnim knjigama, kojim je, shodno Odluci Predsjednika Vijeća, a na predlog Komisije za utvrđivanje stanja obaveza prema dobavljačima, izvršilo prebijanje pretplata prema dobavljačima, odnosno rasknjižilo pretplate prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 1.920,57€, kao i obaveze prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 7.875,36€, pri čemu nijesu prezentirani dokazi da je izvršeno usaglašavanje obaveza sa dobavljačima.

Takođe, Vijeće je tokom 2020.godine izvršilo otpis dijela pretplata po osnovu ugovorenih obaveza prema zaposlenima iz ranijih godina u ukupnom iznosu od 856,00€, pri čemu nije prezentiralo dokumentaciju u vezi sa istim.

- **Preporučuje se subjektu revizije da vrši usaglašavanje obaveza sa dobavljačima i obaveza po drugom osnovu i da pretplate na kraju finansijske godine prenese na račun aktivnih vremenskih razgraničenja ili na date avanse, kako iste ne bi uticale na umanjenje salda stvarnih obaveza, kao i da otpis istih vrši na osnovu Odluke Savjeta, nakon usaglašavanja.**

HRVATSKI SAVJET U CG

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom je utvrđeno da je Godišnji finansijski izvještaj Hrvatskog savjeta u Crnoj Gori za 2020.godinu u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje uz skretanje pažnje:**

- **Da subjekt revizije evidentiranje svih troškova u poslovnim knjigama vrši na osnovu vjerodostojne računovodstvene dokumentacije, shodno članu 20 važećeg Zakona o računovodstvu.**
- **Da subjekt revizije troškove evidentira u poslovnim knjigama u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.**

Revizijom pravilnosti utvrđeno je da Hrvatski savjet u Crnoj Gori nije finansijske transakcije i druge aktivnosti u svim materijalnim aspektima uskladio sa zakonima i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Revizijom su utvrđene neusklađenosti poslovanja Savjeta sa: Zakonom o računovodstvu, Zakonom o radu, Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, Pravilnikom o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje na reviziju pravilnosti poslovanja Hrvatskog savjeta u Crnoj Gori za 2020. godinu.**

UTVRĐENE NEPRAVILNOSTI I DATE PREPORUKE

1. Revizijom je utvrđeno da Savjet nije obezbijedio razdvajanje odgovornosti u dijelu potpisivanja akata o ostvarivanju određenih prava za Predsjednika Savjeta (naknade za članstvo u Izvršnom odboru, naknade po osnovu troškova službenih putovanja), s obzirom da je Odluke o isplati navedenih naknada, kao i naloge za službena putovanja (u svojstvu nalogodavca), potpisivao predsjednik Savjeta.

- **Preporučuje se subjektu revizije da ovlasti lice koje će potpisivati dokumentaciju za isplate sredstava po svim osnovama za predsjednika Savjeta.**

2. Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama evidentirao troškove nabavke kamera u iznosu od 579,00€, koje je dokumentovao predračunom, pa se konstatuje da su isti nepotpuno dokumentovani, što nije u skladu sa članom 20 Zakona o računovodstvu.

- **Subjekt revizije treba da evidentiranje troškova u poslovnim knjigama vrši na osnovu vjerodostojne i potpune računovodstvene dokumentacije, shodno članu 20 važećeg Zakona o računovodstvu.**

3. Uvidom u ugovore o dopunskom radu utvrđeno je da jedan ugovor ne sadrži podatke o radnom vremenu, što nije u skladu sa članom 202 Zakona o radu kojim je propisano da zaposleni koji radi puno radno vrijeme može da zaključi ugovor o dopunskom radu sa istim ili drugim poslodavcem, u trajanju do jedne polovine punog radnog vremena.

- **Subjekt revizije je dužan da ugovore o dopunskom radu zaključuje u skladu sa članom 202 Zakona o radu.**

4. Revizijom je utvrđeno da Savjet ne obezbjeđuje podatke o radno-pravnom statusu lica angažovanih po autorskim ugovorima, osim za dva lica, pa se nije moglo utvrditi da li je obračun poreskih obaveza pravilno izvršen na isplaćene naknade, budući da se poreske obaveze ne obračunavaju na isti način za lica u radnom odnosu i nezaposlena lica.

- **Subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca po autorskim ugovorima treba da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih angažovanih lica u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

5. Uvidom u naloge za službena putovanja, utvrđeno je da isti ne sadrže arhivski broj, kao ni datum podnošenja naloga, određeni broj putnih naloga ne sadrži datum odlaska i povratka sa službenog puta, pa se na osnovu istih nije mogla utvrditi pravilnost obračuna dnevnica, a nijesu podnošeni ni Izvještaji sa službenih putovanja, što nije u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru. Putni nalozi ne sadrže potpis blagajnika, nalogodavca i podnosioca računa, osim pojedini nalozi koje je Predsjednik Savjeta potpisao u svojstvu nalogodavca i podnosioca računa.
Takođe, uvidom u naloge za službena putovanja utvrđeno da su osim članovima Savjeta, u dva slučaja vršene isplate putnih troškova i licu koje nije član Savjeta (za učešće na seminar shodno Odluci Predsjednika Savjeta), dok su troškovi dolaska članova Savjeta na sjednice Savjeta u iznosu od 1.045,00€ dokumentovani Odlukom iz 2013.godine, potpisanim spiskovima prisutnih članova i pojedinačnim odlukama za isplatu, a za iste nijesu prezentirani nalozi za službena putovanja sa obračunom putnih troškova, što nije u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.

- **Subjekt revizije je dužan da troškove službenih putovanja obračunava i isplaćuje na način utvrđen Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.**

6. Revizijom je utvrđeno da Savjet dio troškova u iznosu od 1.540,49€ nije evidentirao na odgovarajuće račune shodno važećem Pravilniku.

- **Subjekt revizije treba da troškove evidentira u poslovnim knjigama u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.**

7. Revizijom je utvrđeno da Savjet nije vršio obračun amortizacije osnovnih sredstava na obrascu "OA" i uz primjenu amortizacionih stopa utvrđenih Pravilnikom o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.

- **Subjekt revizije treba da obračun amortizacije osnovnih sredstava vrši na način kako je to utvrđeno odredbama Pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.**

8. Revizijom je utvrđeno da je Savjet u 2020.godini, shodno Odluci Predsjednika Savjeta izvršio plaćanje stipendija u ukupnom iznosu od 1.200,00€ (za 3 studenta), pri čemu nije zaključivao Ugovore sa korisnicima stipendija.

- **Preporučuje se subjektu revizije da sa korisnicima stipendija zaključuje ugovore kojima će utvrditi prava i obaveza korisnika stipendije.**

9. Uvidom u Djelovodnik Savjeta utvrđeno je da su u istom vršena evidentiranja akata za više godina, da isti nije zaključen na propisan način, a u određenim slučajevima su vršene i ispravke podataka. Takođe je utvrđeno da se ne vrši evidentiranje svih akata (ne zavode se ulazna akta, već samo akta donijeta od strane Savjeta). Savjet nije internom procedurom definisao poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata.

- **Subjekt revizije treba da vrši hronološko evidentiranje i arhiviranje svih ulaznih i izlaznih akata, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

SAVJET MUSLIMANSKOG NARODA CG

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom je utvrđeno da je Godišnji finansijski izvještaj Savjeta muslimanskog naroda Crne Gore za 2020. godinu u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje** na Godišnji finansijski izvještaj Savjeta muslimanskog naroda Crne Gore za 2020.godinu.

Revizijom pravilnosti je utvrđeno da je Savjet muslimanskog naroda Crne Gore, finansijske i druge radnje uskladio u svim bitno materijalnim aspektima sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje na pravilnost poslovanja Savjeta muslimanskog naroda Crne Gore za 2020.godinu**, **sa skretanjem pažnje na navedeno u Izvještaju pod tačkom 3.4.8.5 –Blagajničko poslovanje i tačkom 3.4.9.2 – Rashodi (račun 522 i račun 540).**

UTVRĐENE NEPRAVILNOSTI I DATE PREPORUKE

1. Revizijom je utvrđeno da Savjet nije obezbijedio razdvajanje odgovornosti u dijelu potpisivanja naloga za službena putovanja, s obzirom da je iste za predsjednika Savjeta, u svojstvu nalogodavca, potpisivao sekretar Savjeta po ovlašćenju datom od strane predsjednika Savjeta.

- **Preporučuje se subjektu revizije da ovlasti lice koje će potpisivati dokumentaciju za isplate sredstava po svim osnovama za predsjednika Savjeta.**

2. Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije isplaćivao dnevnice za službena putovanja članovima Savjeta i Izvršnom odboru, iako isti nemaju status zaposlenih lica u Savjetu, a čije je mjesto stanovanja u mjestu gdje su se održavali sastanci, dok troškovi dnevnica za službena putovanja članova Savjeta, čije mjesto stanovanja nije u mjestu gdje su se održavali sastanci, nijesu pravdani putnim nalozima, pa se nije mogla utvrditi tačnost obračuna dnevnica, što nije u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.
Uvidom u putne naloge kojim su pravdani troškovi službenih putovanja, utvrđeno je da je kod pojedinih putnih naloga vršen obračun pune dnevnice za 10 sati provedenih na službenom putu, a nijesu podnošeni ni izvještaji o službenom putovanju. Takođe, uz putne naloge kojim su pravdani troškovi korišćenja sopstvenog automobila u službene nijesu podnošeni fiskalni računi za gorivo.

- **Subjekt revizije je dužan da troškove službenih putovanja obračunava i isplaćuje na način utvrđen Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da upotrebu sopstvenog vozila u službene svrhe dodatno dokumentuje fiskalnim računima za gorivo.**

3. Revizijom je utvrđeno da je Savjet angažovao tri izvršioca po Ugovorima o djelu na period angažovanja od 12 mjeseci za obavljanje poslova koji su neophodni za poslovanje subjekta revizije i zahtijevaju kontinuiran rad (kancelarijsko poslovanje, održavanje prostorija, vođenje poslovnih knjiga i održavanje i ažuriranje postojećeg web sajta, facebook stranice i mail naloga). Takođe, utvrđeno je da veći broj ugovora ne sadrži precizan period angažovanja u kojem angažovano lice treba da izvrši posao.

- **Preporučuje se subjektu revizije da razmotri mogućnost zaključivanja ugovora o radu za poslove koji zahtijevaju kontinuiran rad (angažovanost tokom cijele godine) i neophodni su za poslovanje Savjeta.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da ugovorima o djelu precizira period angažovanja izvršilaca.**

4. Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije ne obezbjeđuje podatke o radno-pravnom statusu lica angažovanih po ugovorima o djelu, pa se nije moglo utvrditi da li je obračun poreskih obaveza pravilno izvršen na isplaćene naknade, budući da se poreske obaveze ne obračunavaju na isti način za lica u radnom odnosu i nezaposlena lica.

- **Subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca po ugovoru o djelu treba da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih angažovanih lica u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

5. Revizijom je utvrđeno da Savjet nije dostavio nadležnom poreskom organu, IOPPD obrasce u rokovima utvrđenim članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, već je iste dostavio u periodu od 21. do 24.10.2021.godine.

- **Subjekt revizije treba da IOPPD obrasce podnosi nadležnom poreskom organu, do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec shodno članu 5 važećeg Pravilnika.**

6. Revizijom je utvrđeno da Savjet nije vršio obračun amortizacije osnovnih sredstava na obrascu "OA", što nije u skladu sa članom 3 Pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.

- **Subjekt revizije treba da obračun amortizacije osnovnih sredstava vrši na način kako je to utvrđeno odredbama Pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.**

7. Savjet nije internom procedurom definisao poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata. Uvidom u djelovodnik Savjeta, utvrđeno je da isti nije zaključen na kraju godine, dok knjiga primljenih faktura, ne sadrži arhivski broj i datum zavođenja faktura, što ne sadrže ni fakture.

- **Subjekt revizije treba da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

ROMSKI SAVJET

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom je utvrđeno da Godišnji finansijski izvještaj Romskog savjeta za 2020. godinu nije u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja jer su u istom iskazani troškovi u iznosu od 9.208,84€ koji nijesu dokumentovani, kao i troškovi u iznosu od 29.855,00€, koji su nepotpuno dokumentovani. Takođe, Savjet nije evidentirao nabavku opreme u iznosu od 334,00€ na odgovarajući račun u okviru klase 0, već u okviru troškova. Konstatovane nepravilnosti predstavljaju materijalno značajnu grešku u odnosu na utvrđenu materijalnost (1.712,18€) i prožimajuće su za finansijski izvještaj, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje na Godišnji finansijski izvještaj Romskog savjeta za 2020. godinu.**

Revizijom pravilnosti utvrđeno je da Romski savjet nije finansijske transakcije i druge aktivnosti u svim materijalnim aspektima uskladio sa zakonima i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Revizijom su utvrđene neusklađenosti poslovanja Savjeta sa: Zakonom o manjinskim pravima i slobodama, Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakonom o radu, Zakonom o računovodstvu, Zakonom o obligacionim odnosima, Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica i Statutom Savjeta, pa u skladu sa tim, a imajući u vidu da slučajevi neusklađenosti, pojedinačno ili zbirno, imaju prožimajući efekat, nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje na reviziju pravilnosti poslovanja Romskog savjeta za 2020. godinu.**

UTVRĐENE NEPRAVILNOSTI I DATE PREPORUKE

1. Savjet nije u postupku revizije prezentirao Finansijski plan-budžet za 2020. godinu, iako je isti bio dužan da donese shodno članu 33 Zakona o manjinskim pravima i slobodama i članu 14 Statuta Savjeta.

- **Subjekt revizije treba da donosi godišnji Budžet/Finansijski plan, kako je to propisano članom 33 Zakona i članom 14 Statuta.**

2. Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama evidentirao troškove u ukupnom iznosu od 9.208,84€ koji nijesu dokumentovani i to: troškovi u iznosu od 4.126,91€ evidentirani su po osnovu prebijanja pretplata prema dobavljačima, pri čemu nije prezentirana dokumentacija u vezi sa navedenim knjiženjem, troškovi u iznosu 4,981,93€ koji su shodno Izjavi Predsjednika Savjeta evidentirani po osnovu gotovinske isplate na ime izmirenja obaveza prema određenom broju dobavljača, pri čemu nije prezentirana dokumentacija u vezi sa navedenom isplatom, troškovi pomoći u iznosu od 500,00€ i drugi nematerijalni troškovi u iznosu od 100,00€.

Takođe, Savjet je u poslovnim knjigama evidentirao troškove u ukupnom iznosu od 29.855,00€, koji su pravdani nepotpunom dokumentacijom (troškovi dijela zarade u iznosu od 120,00€, troškovi naknada članovima Upravnog odbora u iznosu od 5.300,00€, troškovi pomoći u iznosu od 21.450,00€, troškovi ugovorenih naknada u iznosu od 2.560,00€ i troškovi naknada za 8. mart u iznosu od 425,00€) jer nedostaju zahtjevi za pomoć, a nijesu prezentirani ni dokazi o preuzimanju novca od strane lica kojim je isti isplaćen, dok su troškovi održavanja u iznosu od 250,00€ isplaćeni gotovinski na osnovu neadekvatne dokumentacije (nedostaju fiskalni račun), što nije u skladu sa članom 20 važećeg Zakona o računovodstvu.

- **Subjekt revizije treba da evidentiranje troškova u poslovnim knjigama vrši na osnovu vjerodostojne i potpune računovodstvene dokumentacije, shodno članu 20 važećeg Zakona o računovodstvu.**

3. Revizijom je utvrđeno da je Savjet shodno Rješenju Poreske uprave iz 2017.godine vršio plaćanje mjesečnih rata po reprogramu u iznosima od po 338,00€, pri čemu nije redovno izmirivao tekuće poreske obaveze, s obzirom da je na kraju 2020.godine u poslovnim knjigama, pored obaveza po reprogramu, evidentirao i neizmirene poreske obaveze u iznosu od 6.590,71€, od kojih se iznos od 3.328,40€ odnosi na poreze i doprinose na isplaćene zarade i naknade iz 2020.godine, a iznos od 3.262,31€ na neizmirene obaveze po početnom stanju iz ranijih godina.
Shodno navedenom konstatuje se da Savjet nije plaćao poreske obaveze kako je to propisano članom 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kao ni shodno odredbama člana 12 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja.

- **Subjekt revizije je dužan da vrši uplatu poreza na isplaćena lična primanja fizičkim licima shodno odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kao i da redovno izmiruje tekuće poreske obaveze saglasno članu 12 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja.**

4. Revizijom je utvrđeno da Savjet za 2020. godinu dostavio nadležnom organu Poreske uprave, IOPPD obrasce, ali ne u rokovima utvrđenim članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima, već je IOPPD obrasce za svih 12 mjeseci 2020. godine dostavio odjednom u januaru 2021. godine.

- **Subjekt revizije je shodno odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje dužan da sačinjava IOPPD obrasce i iste podnosi nadležnom poreskom organu do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec.**

5. Revizijom je utvrđeno da je Savjet zaključivao ugovore o djelu pozivanjem na Zakon o radu, navođenjem da angažovana lica zasnivaju radni odnos kod Romskog savjeta, te da će im se za vršenje posla isplatiti zarada, što nije u

skladu sa članom 669 Zakona o obligacionim odnosima, s obzirom da Ugovor o djelu nije vrsta radnog odnosa, već obligaciono-pravni odnos.

Takođe uvidom u ugovore o djelu utvrđeno je da je Savjet isplatu naknade za obavljanje poslova predsjednika Savjeta (imenovanom licu) vršio na osnovu ugovora o djelu, mjesečnim isplatama za period od 12 mjeseci.

Savjet nije prezentirao dokaze o radno – pravnom statusu za lica angažovana putem ugovora o djelu, pa se nije moglo utvrditi da li je obračun poreskih obaveza pravilno izvršen.

- **Subjekt revizije treba da zasnivanje radnog odnosa lica vrši zaključivanjem ugovora o radu kako je propisano Zakonom o radu, a da ugovore o djelu zaključuje u skladu sa članom 669 Zakona o obligacionim odnosima.**
- **Subjekt revizije treba da Internim aktom utvrdi način isplate naknada licima imenovanim za obavljanje funkcija u Savjetu.**
- **Subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca po ugovoru o djelu treba da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih angažovanih lica u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

6. Uvidom u prezentirane ugovore o radu utvrđeno je da je u istim naznačena visina zarade u neto iznosu što nije u skladu sa članom 31 stav 1 tačka 14 Zakona o radu kojim je propisano da ugovor o radu sadrži visinu koeficijenta, iznos osnovne zarade, osnove za uvećanje zarade, vrijeme isplate zarade i druga primanja zaposlenog.

- **Subjekt revizije treba da sa zaposlenima zaključuje ugovore o radu koji sadrže sve elemente ugovora kako je to propisano članom 31 Zakona o radu.**

7. Uvidom u naloge za službena putovanja, utvrđeno je da u istim nije precizno naznačena svrha putovanja, u pojedinim slučajevima isplaćivana je puna dnevnica, iako ista nije ostvarena shodno važećoj Uredbi o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, dok je naknada korišćenja aviona na službenom putu u inostranstvo u iznosu od 789,47€(troškovi prevoza), obračunata shodno kilometraži puta, pri čemu nijesu priložene avionske karte, a nijesu podnošeni ni izvještaji sa službenih putovanja, niti pozivna pisma.

Takođe, uvidom u naloge za službena putovanja utvrđeno je da je u 2020. godini, u određenim slučajevima isto lice navedeno kao nalogodavac i kao podnosilac računa, pri čemu niti jedan putni nalog nije svojeručno potpisan od strane isplatioca –blagajnika, kao ni od strane podnosioca računa, već je elektronski otkucano ime i prezime.

- **Subjekt revizije je dužan da troškove službenih putovanja obračunava i isplaćuje na način utvrđen Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.**

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi svojeručno ovjeravanje naloga za službena putovanja od strane odgovornih lica, uz razdvajanje odgovornosti, a sve u cilju vjerodostojnosti istih.**

8. Revizijom je utvrđeno da Savjet nije vršio popis gotovinskih ekvivalenata i gotovine u blagajni, finansijskih plasmana, potraživanja i obaveza, kako je to propisano Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica. Takođe, utvrđeno je da Savjet nije vršio popis imovine kojom raspolaže, a koja je shodno obrazloženju odgovornog lica dotrajalog trajanja i nema knjigovodstvenu vrijednost.

- **Subjekt revizije treba da vrši godišnji popis imovine i obaveza na način utvrđen odredbama važećeg Pravilnika, da obuhvati popis ukupne imovine kojom raspolaže bez obzira na vrijednost iste, kao i da sačinjava Izvještaj o izvršenom popisu.**

9. Revizijom je utvrđeno da Savjet nije evidentirao nabavku mobilnog telefona u iznosu od 334,00€ na odgovarajući račun u okviru klase 0, već u okviru troškova, što nije u skladu sa važećim Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, s obzirom da je nabavku opreme trebalo evidentirati na odgovarajući račun u okviru klase 0, a ne na troškove.

- **Subjekt revizije treba da nabavku opreme evidentira na odgovarajući račun u okviru klase 0, shodno važećem Pravilniku, a ne na trošak.**

10. Revizijom je utvrđeno da je Savjet tokom 2020.godine sproveo knjiženja u poslovnim knjigama, kojim je izvršio preknjižavanje pretplata prema dobavljačima sa računa obaveza i evidentiranje istih na račun 579, kao nedokumentovani trošak. Subjekt revizije nije prezentirao dokumentaciju u vezi sa navedenim knjiženjima u poslovnim knjigama.

- **Preporučuje se subjektu revizije da vrši usaglašavanje obaveza sa dobavljačima i da pretplate na kraju finansijske godine prenese na račun aktivnih vremenskih razgraničenja ili na date avanse, kako iste ne bi uticale na umanjenje salda stvarnih obaveza.**

11. Revizijom je utvrđeno da je Savjet nije obezbjeđivao pomoćnu evidenciju - dnevnik blagajne, iako je tokom 2020.godine vršio gotovinske transakcije.

- **Subjekt revizije je dužan da pored dnevnika i glavne knjige vodi pomoćne evidencije, shodno članu 20 važećeg Zakona o računovodstvu.**

12. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnog prostora, koji koristi Savjet, utvrđeno je da isti nije ovjeren od strane nadležnog organa, što nije u skladu sa članom 639 Zakona o obligacionim odnosima.

- **Subjekt revizije treba da zaključivanje ugovora o zakupu poslovnog prostora vrši u skladu sa članom 639 Zakona o obligacionim odnosima.**

13. Revizijom je utvrđeno da Savjet nema usvojene interne procedure za značajnije poslovne procese i aktivnosti (proceduru za korišćenje goriva, usluga mobilne telefonije i reprezentacije na teret sredstava Savjeta, a isti je u 2020. godini vršio plaćanja po osnovu navedenih troškova).

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktima utvrdi ko ima pravo na korišćenje goriva, usluga mobilne telefonije i reprezentacije na teret sredstava istog, kao i limit za navedene troškove, a sve u cilju zakonitog i ekonomičnog upravljanja finansijskim sredstvima.**

14. Revizijom je utvrđeno da je Savjet u 2020.godini izvršio gotovinske isplate iz blagajne u iznosu od 39.481,32€, što iznosi 46,12% ukupnih troškova Savjeta.

- **Preporučuje se subjektu revizije da isplatu troškova vrši preko žiro računa, u cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne.**

15. Uvidom u Djelovodnik Savjeta utvrđeno je da su u istom vršena evidentiranja akata za više godina, kao i da se nije vršilo hronološko evidentiranje akata, već je na jednoj stranici Djelovodnika izvršeno evidentiranje akata iz različitih godina (2018,2019, 2020), pri čemu evidencije nijesu zaključene na kraju godine. Takođe je utvrđeno da se ne vrši evidentiranje svih akata (nijesu zavedene fakture, kao ni određene odluke o isplati jednokratnih pomoći). Savjet nije internom procedurom definisao poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata.

- **Subjekt revizije treba da vrši hronološko evidentiranje i arhiviranje svih ulaznih i izlaznih akata, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

SRPSKI NACIONALNI SAVJET CG

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom je utvrđeno da Godišnji finansijski izvještaj Srpskog nacionalnog savjeta Crne Gore za 2020. godinu nije u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja iz sljedećih razloga: Savjet je u Bilansu uspjeha iskazao troškove u iznosu od 8.000,00€ koji nijesu dokumentovani, kao i troškove u iznosu od 317.241,96€, koji su nepotpuno dokumentovani; Savjet je u poslovnim knjigama i Bilansu stanja pogrešno iskazao stanje gotovine u blagajni za iznos od 81.967,98€; Savjet je u poslovnim knjigama i Bilansu uspjeha za 2020. godinu iskazao troškove u iznosu od 143.650,00€, koji se odnose na 2019.godinu; Savjet nije pravilno sproveo evidentiranje i iskazivanje dijela odloženog prihoda od donacija u iznosu od 53.291,13€ jer je izvršio direktno smanjenje gubitka iz ranijih godina i isto iskazao u Bilansu stanja, a trebao je isti da evidentira kao prihod od donacija i drugih davanja na odgovarajući račun klase 6 za 2020. godinu i iskaže u Bilansu uspjeha. Takođe, Savjet nije evidentirao nabavku opreme u iznosu od 1.999,31€ na odgovarajući račun u okviru klase „0“, već u okviru troškova.
Konstatovane nepravilnosti predstavljaju materijalno značajnu grešku u odnosu na utvrđenu materijalnost (8.944,17€) i prožimajuće su za finansijski izvještaj, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje na Godišnji finansijski izvještaj Srpskog nacionalnog savjeta Crne Gore za 2020. godinu.**

Revizijom pravilnosti utvrđeno je da Srpski nacionalni savjet Crne Gore nije finansijske transakcije i druge aktivnosti u svim materijalnim aspektima uskladio sa zakonima i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Revizijom su utvrđene neusklađenosti poslovanja Savjeta sa: Zakonom o manjinskim pravima i slobodama, Zakonom o računovodstvu, Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Zakonom o radu, Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, Pravilnikom o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije i Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, pa u skladu sa tim, a imajući u vidu da slučajevi neusklađenosti, pojedinačno ili zbirno, imaju prožimajući efekat, nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje na reviziju pravilnosti poslovanja Srpskog nacionalnog savjeta za 2020. godinu.**

UTVRĐENE NEPRAVILNOSTI I DATE PREPORUKE

1. Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama i Finansijskom izvještaju (Bilansu stanja) iskazao gotovinu u blagajni sa stanjem na dan 31.12.2020.godine u iznosu od 81.967,98€. Iskazana gotovina se odnosi na podignutu gotovinu u 2020.godini u iznosu od 41.100,00€ i gotovinu

podignutu u 2019. godini u iznosu od 40.867,98€, koju je subjekt revizije iskazao u poslovnim knjigama po početnom stanju na dan 01.01.2020.godine. U postupku revizije prezentirana je dokumentacija o trošenju gotovine podignute u 2020.godini, ali u poslovnim knjigama nije sprovedeno odgovarajuće knjiženje tj. nije razdužena blagajna za iznos isplaćene gotovine i nijesu evidentirani troškovi po osnovu isplata iz blagajne u iznosu od 41.100,00€, pa se konstatuje da je stanje gotovine pogrešno iskazano u poslovnim knjigama i Bilansu stanja. Takođe, Savjet nije prezentirao dokumentaciju o trošenju gotovine iskazane po početnom stanju u iznosu od 40.867,98€, pa se nije moglo utvrditi da li je ista utrošena i za koje namjene. Savjet je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio dokumentaciju o potrošnji gotovinskih sredstava iz 2019.godine u iznosu od 41.848,00€, koja nije od uticaja za izmjenu utvrđenog činjeničnog stanja, pa se konstatuje da je u poslovnim knjigama i Bilansu stanja za 2020. godinu pogrešno iskazano stanje gotovine za iznos od 81.967,98€.

Takođe, u postupku revizije je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju (Bilansu uspjeha) za 2020. godinu iskazao troškove u iznosu od 143.650,00€, koji se odnose na 2019.godinu.

- **Subjekt revizije treba da, shodno članu 20 Zakona o računovodstvu, registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama u godini kada su nastale i da iste iskazuje u Godišnjem finansijskom izvještaju u cilju tačnog, fer i objektivnog izvještavanja.**

2. U postupku revizije nije prezentiran dokaz da je Savjet donio Finansijski plan i Plan rada za 2020. godinu, što je bio u obavezi shodno članu 33 Zakona o manjinskim pravima i slobodama.

- **Subjekt revizije treba da donosi godišnji Finansijski plan i Plan rada, kako je to propisano članom 33 Zakona.**

3. Subjekt revizije je Državnoj revizorskoj instituciji dostavio Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu na sljedećim obrascima: Bilans stanja (obrazac BS) i Bilans uspjeha (obrazac BU). Savjet je u Godišnjem finansijskom izvještaju koji je dostavljen DRI prezentirao podatke o ukupnim prihodima i ukupnim troškovima, dok su u Izvještaju koji je dostavljen nadležnom Ministarstvu i nadležnom radnom tijelu Skupštine prezentirani samo podaci o prihodima iz Budžeta CG i troškovima u visini tih prihoda.

U postupku revizije je uvidom na Portal Uprave prihoda i carina Crne Gore utvrđeno da Savjet nije u skladu sa odredbama člana 11 Zakona o računovodstvu, dostavio Finansijske izvještaje i izvještaj menadžmenta u pisanom i elektronskom obliku organu uprave nadležnom za poslove utvrđivanja i naplate poreza.

- **Subjekt revizije treba da Godišnji finansijski iskaz sačinjava i dostavlja Upravi prihoda i carina Crne Gore najkasnije do 31. marta**

tekuće, za prethodnu godinu, shodno odredbama člana 11 Zakona o računovodstvu.

4. Revizijom je utvrđeno da za troškove evidentirane u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 317.241,96€ nije prezentirana potpuna dokumentacija, dok trošenje podignute gotovine sa bankomata u iznosu od 8.000,00€, nije dokumentovano.
Troškovi u iznosu od 14.150,00€, odnose se na date pomoći i sponzorstva i nijesu prezentirani zahtjevi za pomoć i odluke o odobravanju istih već samo bančini izvodi kao dokaz da je izvršena isplata. Troškovi u iznosu 285.400,00€ iskazani su po osnovu prenosa sredstava NVO za realizaciju projekata. Prenos sredstava izvršen je shodno Sporazumu o saradnji kojim nije utvrđen iznos finansijskih sredstava koja su predmet istog, a nijesu prezentirani ni zahtjevi korisnika sredstava, akt kojim se odobrava isplata sredstva, kao i iznos istih.Takođe je utvrđeno da subjekt revizije ne posjeduje dokumentaciju o trošenju sredstava koja su prenešena korisnicima za realizaciju projekata. Za troškove prinudne naplate u iznosu od 17.691,96€ nije prezentirana prateća dokumentacija. Takođe, revizijom je utvrđeno da je podignuta gotovina sa bankomata u iznosu od 8.000,00€ evidentirana u poslovnim knjigama kao trošak reprezentacije koji nije dokumentovan.

- **Subjekt revizije treba da evidentira troškove u poslovnim knjigama na osnovu vjerodostojne računovodstvene dokumentacije, shodno članu 20 važećeg Zakona o računovodstvu.**
- **Preporučuje se subjektu revizije da Internim aktom utvrdi obavezu korisnika sredstava za finansiranje projekata da dostavljaju Izvještaje o trošenju dodijeljenih sredstava, kao i dokaze da su projekti realizovani.**

5. U postupku revizije je utvrđeno da je Savjet izvršio popis dijela stalne imovine (podaci prezentirani naturalno bez vrijednosti), dok nije vršio popis obaveza, depozita na računima i gotovine u blagajni sa stanjem na dan 31.12.2020.godine, nije sačinio Izvještaj o izvršenom popisu, a nije vršio ni obračun amortizacije osnovnih sredstava za 2020.godinu. Shodno navedenom, konstatuje se da subjekt revizije nije izvršio popis stalne, obrtne imovine i obaveza u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica i Pravilnikom o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.

- **Subjekt revizije treba da godišnji popis imovine i obaveza vrši na način kako je to utvrđeno Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica i Pravilnikom o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.**

6. Revizijom je utvrđeno da Savjet ne obezbjeđuje analitičku evidenciju osnovnih sredstava po inventarnom broju, vrsti, količini i vrijednosti (nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj).

- **Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi analitičku evidenciju osnovnih sredstava koja će pružati podatke o inventarnom broju, količini, vrsti i vrijednosti (nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj) svakog osnovnog sredstva.**

7. Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije nabavljenu kancelarijsku i drugu opremu u iznosu 1.999,31€ nije evidentirao na odgovarajući račun u okviru klase „0“, već u okviru troškova, što nije u skladu sa važećim Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, s obzirom da je nabavku opreme trebalo evidentirati na odgovarajući račun u okviru klase „0“, a ne na troškove.

- **Subjekt revizije treba da nabavku opreme evidentira na odgovarajući račun u okviru klase „0“, shodno važećem Pravilniku, a ne na trošak.**

8. Revizijom je na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno da je Savjet u toku 2020.godine licima angažovanim na realizaciji projekata na ime ugovorenih neto naknada isplatio gotovinski iznos od 41.100,00€. Naknade su iznosile od 800,00€ do 5.000,00€, po izvršiocu. Isplata je izvršena shodno ugovorima koji ne sadrže broj djelovodnog protokola i datum zavođenja. Na ispaćene naknade nijesu obračunate ni plaćene poreske obaveze.

Takođe je utvrđeno da su u poslovnim knjigama iskazani troškovi ugovorenih naknada u iznosu od 164.522,42€, od kojih se na neto naknade odnosi iznos od 152.674,19€, a na poreske obaveze iznos od 11.848,233€. Naknade su isplaćene shodno ugovorima o angažovanju saradnika na realizaciji projekata i iste su u ukupnom iznosu isplaćene sa žiro računa (tj. u iznosu od 50,00€ do 22.344,60€ po izvršiocu na godišnjem nivou), za period angažovanja od 12 mjeseci. Ugovori o angažovanju saradnika su jednobrazni/tipski, ne sadrže broj djelovodnog protokola i datum zaključivanja, većina ugovora ne sadrži broj žiro računa i istim nije precizno definisano za koje projekte se izvršioci angažuju, već samo uopštena konstatacija. Na isplaćene naknade su obračunate poreske obaveze (porez i prirez), ali iste nijesu u cjelosti plaćene, što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Subjekt revizije nije obezbjedio dokaze o radno pravnom statusu angažovanih lica pa se nije moglo utvrditi da li su poreske obaveze pravilno obračunate. Takođe, revizijom je utvrđeno i da su pojedini ugovori zaključeni za licima zaposlenim u Srpskom savjetu za obavljanje poslova saradnika na realizaciji projekata i da je na isplaćene naknade vršen obračun poreza i prireza.

- **Subjekt revizije prilikom isplate ličnih primanja fizičkim licima treba da izvrši obustavu i uplatu poreskih obaveza u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.**

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi dokaze o radnopravnom statusu angažovanih izvršilaca u cilju obezbjeđivanja podataka za pravilan obračun poreskih obaveza, budući da se na isti način ne vrši obračun poreskih obaveza na naknade lica koja su nezaposlena i lica koja su zasnovala radni odnos.**

- **Subjekt revizije za angažovanje zaposlenih na dodatnim poslovima treba da zaključuje ugovore o dopunskom radu, shodno odredbama čl. 202 i 203 Zakona o radu i da na isplaćene naknade vrši obračun poreza shodno čl.46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosa shodno čl. 5 i 6 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.**

9. Revizijom je utvrđeno da sadržina ugovora o radu koje je Savjet zaključivao sa zaposlenima nije usklađena sa odredbama člana 31 Zakona o radu, jer isti ne sadrže podatke o visini koeficijenta za obračun zarade. Takođe, utvrđeno je da je Predsjednik Savjeta prilikom zasnivanja radnog odnosa, potpisao ugovor o radu u svojstvu poslodavca i zaposlenog.

- **Subjekt revizije treba da sadržinu ugovora o radu uskladi sa odredbama člana 31 Zakona o radu.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da ovlasti lice koje će potpisivati dokumentaciju za ostvarivanje prava po svim osnovama za Predsjednika Savjeta.**

10. Revizijom je utvrđeno da je Savjet vršio obračun zarada za dva zaposlena, a da je plaćanje poreskih obaveza i isplatu neto zarada vršio samo za jednog zaposlenog, tj. da se zarada za predsjednika Savjeta nije isplaćivala.Takođe je utvrđeno da se obračun zarada za predsjednika Savjeta vršio na osnovicu koju čini minimalna zarada, a ne na bruto osnovicu od 1,750,00€ koja je utvrđena ugovorom o radu, što nije u skladu sa članom 19 i članom 105 Zakona o radu kojima je propisano da je obaveza poslodavca da zaposlenom za obavljeni rad isplati zaradu, u skladu sa Zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, kao i da se zarada isplaćuje u novcu, na tekući račun zaposlenog, u rokovima utvrđenim kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, a najmanje jednom mjesečno.

- **Subjekt revizije treba da isplatu zarada vrši u skladu sa odredbama člana 19 i člana 105 Zakona o radu.**

11. Savjet nije u utvrđenom roku dostavljao IOPPD obrasce nadležnom poreskom organu već sa zakašnjenjem (izvještaji za period 01.01.-30.09. predati 21.10.2020. godine), što nije u skladu sa članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje. U podnijetim obrascima je iskazan samo obračun

za zaposlene, a ne i za lica angažovana kao saradnici na projektima, koja su isplaćivana mjesečno.

- **Subjekt revizije treba da nadležnom poreskom organu dostavlja izvještaje i druge evidencije koje su bitne za obračun poreza na lična primanja, shodno odredbama člana 47 Zakona i da sačinjava i podnosi Obrazac IOPPD, do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec), shodno članu 5 važećeg Pravilnika.**

12. Revizijom je utvrđeno da je Savjet dijelom odloženih prihoda u iznosu od 53.291,13€ izvršio direktno smanjenje gubitka iz ranijih godina i isto iskazao u Bilansu stanja.
Shodno navedenom, konstatuje se da Savjet nije pravilno sproveo evidentiranje i iskazivanje dijela odloženog prihoda po osnovu namjenske donacije jer je navedeni iznos trebalo evidentirati kao prihod od donacija i drugih davanja na odgovarajući račun klase 6 za 2020. godinu i isti iskazati u Bilansu uspjeha.

- **Subjekt revizije treba da ukidanje dijela odloženog prihoda u poslovnim knjigama evidentira na odgovarajući račun klase 6 i da isti iskazuje u Godišnjem finansijskom izvještaju (Bilansu uspjeha), a ne da direktno vrši umanjenje poslovnog rezultata (gubitka) u Bilansu stanja.**

13. Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama sa stanjem na dan 31.12.2020.godine iskazao kratkoročne obaveze u iznosu od 20.827,00€ (po osnovu zarada i naknada u iznosu od 16.408,08€ i po osnovu poreskih obaveza u iznosu od 8.967,41€). Saldo obaveza umanjeno je po osnovu pretplata kod jednog broja dobavljača, kao i pretplata kod kratkoročnog kredita u iznosu od 4.547,74€, pri čemu su pretplate posledica pogrešnog evidentiranja ili neobezbijeđene potrebne dokumentacije.
Savjet nije vršio usaglašavanje obaveza prema dobavljačima, kao ni obaveza prema poslovnim bankama po osnovu kratkoročnih kredita.

- **Subjekt revizije treba da vrši usaglašavanje obaveza prema dobavljačima i poslovnim bankama, kao i da shodno usaglašenim podacima sprovede odgovarajuća knjiženja. Takođe, treba da pribavi potrebnu dokumentaciju od dobavljača i poslovnih banaka, kako ne bi evidentirao pretplate koje na kraju finansijske godine utiču na smanjenje salda stvarnih obaveza.**

14. Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama tokom 2020. godine, evidentirao potraživanja po osnovu prenosa sredstava partnerskim NVO, shodno sporazumu, pri čemu je troškove po ovom osnovu iskazao na kraju izvještajnog perioda i izvršio zatvaranje potraživanja**.**

- **Subjekt revizije treba da prenos sredstava NVO hronološki evidentira na troškove, a ne na potraživanja.**

15. Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama iskazao trošak električne energije u iznosu od 3.681,28€. Od strane ovlašćenih lica je pojašnjeno da Srpski savjet ima zajedničke projekte sa "Srpskom kućom" i da je postignut dogovor da koriste njihove prostorije besplatno, ali da plaćaju dio računa za utrošenu električnu energiju, pri čemu nije prezentiran pisani akt o postignutom dogovoru.

- **Preporučuje se subjektu revizije da uredi pitanje korišćenja poslovnog prostora "Srpske kuće" u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.**

16. Savjet je u poslovnim knjigama iskazao troškove u iznosu od 9,169,41€, koji se odnose na adaptaciju i uređenje građevinskog objekta. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača i fiskalnim računima. U postupku revizije nijesu prezentirani dokazi da subjekt revizije ima u svom vlasništvu objekat za obavljanje djelatnosti, kao ni dokaz da koristi poslovni prostor pod zakup.

- **Preporučuje se subjektu revizije da finansiranje troškova adaptacije i održavanja objekata vrši za objekte u vlasništvu i/ili da u slučaju adaptacije zakupljenog poslovnog prostora, aneksom ugovora reguliše prava i obaveze po osnovu ulaganja u objekat.**

17. Revizijom je utvrđeno da veći broj ulaznih i izlaznih akata subjekta revizije ne sadrže datum i broj djelovodnog protokola (fakture dobavljača, ugovori i sl). Savjet nije internom procedurom definisao poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata.

- **Subjekt revizije treba da vrši hronološko evidentiranje i arhiviranje svih ulaznih i izlaznih akata, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

PREPORUKE DRUGOM DRŽAVNOM ORGANU

1. Uvidom u prezentiranu registracionu dokumentaciju Nacionalnih savjeta (Albanski, Bošnjački, Hrvatski, Muslimanski, Romski i Srpski), utvrđeno je da isti posluju kao pravna lica, da su računovodstvene evidencije organizovali na bazi kontnog okvira za privredna društva i druga pravna lica, kao i da su finansijske izvještaje za 2020. godinu sačinili u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Shodno navedenom, a imajući u vidu da Nacionalni savjeti nijesu osnovani od strane države, da država nema vlasničkog udjela u istim, da Zakonom o budžetu svaki od savjeta nije utvrđen kao posebna potrošačka budžetska jedinica, niti im se sredstva opredjeljuju po posebnim budžetskim pozicijama, to je od strane nadležnog Ministarstva potrebno inicirati izmjene člana 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se odnosi na obavezu savjeta da izvještaj o finansijskom poslovanju sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti.

Takođe, revizijom je utvrđeno da je Albanski savjet Izvještaj nezavisnog revizora uz korigovane finansijske iskaze shodno preporukama nezavisnog revizora, dostavio nadležnom Ministarstvu dana 23.03.2021.godine, pri čemu je Državnoj revizorskoj instituciji dostavio obrazloženje u kojem navodi primjedbe na rok za dostavu izvještaja o radu, izvještaja o finansijskom poslovanju i izvještaja nezavisnog revizora nadležnom Ministarstvu, ističući da je Zakonom utvrđen prekratak rok da bi se sve što je propisano izradilo do 31.januara tekuće godine.

- **Preporučuje se Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava da inicira izmjene Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se odnosi na obavezu savjeta da izvještaj o finansijskom poslovanju sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti, na način što će uskladiti izvještavanje savjeta sa njihovim pravnim statusom.**
- **Preporučuje se Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava da razmotri mogućnost produženja roka za dostavu izvještaja savjeta i u vezi sa istim inicira izmjene Zakona u tom dijelu.**

Subjekt revizije je dužan da u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema Konačnog Izvještaja o reviziji dostavi Državnoj revizorskoj instituciji Akcioni plan za realizaciju preporuka, a u roku od šest mjeseci, Izvještaj o realizaciji preporuka iz Izvještaja o reviziji.

Zbog izraženih negativnih mišljenja i utvrđenih nepravilnosti, nadležni Kolegijum za vršenje predmetne revizije, se saglasio da se konačni Izvještaji o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja Albanskog nacionalnog savjeta u Crnoj Gori, Romskog savjeta i Srpskog nacionalnog savjeta Crne Gore za 2020.godinu, dostave Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava, kao nadležnom ministarstvu i Skupštinskom Odboru za ljudska prava i slobode, na upoznavanje, kao i Upravi prihoda i carina Crne Gore, zbog većeg broja utvrđenih nepravilnosti u dijelu primjene Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Zbog karaktera utvrđenih nepravilnosti i propusta u radu, nadležni Kolegijum za vršenje predmetne revizije, se saglasio da će konačni Izvještaji o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja Romskog savjeta i Srpskog nacionalnog savjeta Crne Gore za 2020.godinu, shodno članu 3 Protokola o saradnji Vrhovnog državnog tužilaštva i Državne revizorske institucije, dostave Vrhovnom državnom tužilaštvu, na ocjenu i mišljenje.

Zbog datih preporuka drugom državnom organu, nadležni Kolegijum za vršenje predmetne revizije, se saglasio da se konačni Izvještaj o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja Nacionalnih savjeta za 2020.godinu, dostavi Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava, na upoznavanje.

Senator DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Nikola N. Kovačević

II OPŠTI DIO

2.1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije za 2021.godinu, odnosno izmjeni i dopuni Godišnjeg plana revizije DRI, br. „I" 06-038/21-39/6 od 22.10.2021.godine;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije br.04-035/21-2125/2 od 22.10.2021.godine

Revizija Godišnjih finansijskih izvještaja Nacionalnih savjeta za 2020.godinu izvršena je u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG" br. 07/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI).

2.2. Podaci o subjektu revizije

Revizijom je obuhvaćena potrošačka jedinica Nacionalni savjeti, odnosno šest savjeta i to: Albanski, Bošnjački, Hrvatski, Muslimanski, Romski i Srpski savjet.
Zakonom o manjinskim pravima i slobodama, član 33, je propisano da manjinski narod ili druga manjinska nacionalna zajednica i njihovi pripadnici, u cilju očuvanja svog ukupnog nacionalnog identiteta i unaprjeđenja svojih sloboda i prava, mogu osnovati savjet tog manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice. Manjinski narod ili druga manjinska nacionalna zajednica može osnovati samo jedan savjet. Savjet manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice se bira na period od četiri godine. Savjet manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice ima najmanje 17 članova.

Savjet manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice čine članovi po funkciji: poslanici i članovi Vlade iz reda odnosnog manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice, predsjednici opština, predsjednici gradskih opština, predsjednici skupština opština, predsjednici skupština gradskih opština, predsjednici stranaka zastupljenih u Skupštini Crne Gore, skupštini opštine, skupštini gradske opštine, iz reda odnosnog manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice.

Ostali članovi savjeta manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice biraju se tajnim glasanjem, na elektorskoj skupštini tog manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice.

Organ državne uprave nadležan za manjinska prava (u daljem tekstu: Ministarstvo) donosi pravila i uputstva za izbore članova savjeta manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice.

Članovi savjeta manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice biraju Predsjednika i Sekretara savjeta tajnim glasanjem, iz reda svojih članova.

Savjet manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice donosi budžet, Statut i Poslovnik o svom radu, kojim se uređuju pitanja od značaja za rad tog savjeta.

Sredstva za finansiranje savjeta manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore. Nadzor nad zakonitošću rada savjeta manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice vrši Ministarstvo i nadležno radno tijelo Skupštine Crne Gore.

Shodno članu 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama, Savjet manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice dužan je da nadležnom radnom tijelu Skupštine, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, podnese izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju i izvještajem nezavisnog revizora. Savjet je dužan da navedene izvještaje dostavi nadležnom Ministarstvu, radi davanja mišljenja, do 31. januara tekuće za prethodnu godinu, koje se uz izvještaje dostavlja nadležnom radnom tijelu Skupštine.
Izvještaj o radu Savjeta sadrži podatke o savjetu manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice, kao i aktivnostima koje je savjet sproveo u cilju očuvanja ukupnog nacionalnog identiteta i unapređenja sloboda i prava manjinskog naroda, odnosno druge manjinske nacionalne zajednice i njihovih pripadnika.
Shodno Zakonu o manjinskim pravima i slobodama, Izvještaj o finansijskom poslovanju Savjeta, sačinjava se u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti.

Manjinski narodi i manjinske nacionalne zajednice su osnovale šest savjeta i to: Albanski, Bošnjački, Hrvatski, Muslimanski, Romski i Srpski.

2.3. Vrsta revizije

Državna revizorska institucija je izvršila finansijsku reviziju, koja podrazumijeva reviziju Godišnjih finansijskih izvještaja Nacionalnih savjeta za 2020. godinu i reviziju pravilnosti, koja podrazumijeva usklađenost poslovanja istih sa zakonskom i drugom regulativom.

2.4. Predmet revizije

Predmet revizije su Godišnji finansijski izvještaji šest Nacionalnih savjeta za 2020.godinu (Albanski, Bošnjački, Hrvatski, Muslimanski, Romski i Srpski Savjet) i usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim propisima.

2.5. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja o tome da li su:

1. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja;
2. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

2.6. Kriterijumi za reviziju

Za **finansijsku reviziju** identifikovani su sljedeći kriterijumi:

- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG“, br.020/14, 056/14, 070/17, 004/18, 055/18);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2020.godinu (“Sl. list CG”, br.074/19, 061/20);
- Zakon o računovodstvu ("Sl. list Crne Gore" br. 52/16);
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Sl.list Crne Gore”, br. 011/20);
- Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br. 023/14, 071/19);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština („Sl. list CG“, br.072/16, 106/20).

Za **reviziju pravilnosti** identifikovani su sljedeći kriterijumi:

- Zakon o manjinskim pravima i slobodama („Sl.list RCG“, br.031/06,...,038/07 i „Sl. list CG“, br.002/11,...,031/17);
- Zakon o računovodstvu („Sl.list Crne Gore“, br.052/16);
- Zakon o državnoj upravi (“Sl. list CG“, br.078/18);
- Zakon o radu („Sl. list CG“, br. 049/08 ... 004/18, 074/19);
- Zakon o obligacionim odnosima („Sl. list CG“, br. 047/08, 004/11, 022/17);

- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl.list RCG“, br.065/01,...,004/07 i „Sl. list CG“, br.086/09,...,083/16, 067/19);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br.013/07,...,008/15, 022/17, 042/19);
- Zakon o državnoj imovini („Sl. list CG“, br.021/09, 040/11);
- Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Sl. list CG“, br.075/18);
- Uredba o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru (“Sl. list CG”, br.050/12, 007/17, 070/19);
- Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini („Sl. list CG“, br.013/10);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG“, br. 040/16, 028/18,108/20);
- Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika („Sl. list RCG“, br.032/03);
- Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica („Sl. list Crne Gore“, br.037/17);
- Pravilnik o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru („Sl. list CG“, br.071/19);
- Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG”,br.076/10,...,050/17, 015/19, 009/20);
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini („Sl. list CG“, br.047/11);
- Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja („Sl. list CG“, br.059/19, 003/20);
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji subjekta revizije;
- Statut savjeta;
- Poslovnik o radu savjeta;
- Opšti kolektivni ugovor („Sl. list CG“, br.014/14, 040/18, 037/19, 074/19);
- Finansijski plan savjeta za 2020. godinu;
- Program rada savjeta za 2020. godinu;
- Interne procedure i pravila subjekta revizije.

2.7. Metode vršenja revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupka dokumentarne i terenske revizije.

U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena rizika kroz razumijevanje subjekata revizije i njihovog okruženja uključujući i interne kontrole.

Za potrebe prikupljanja revizorskih dokaza, proučena je pravna regulativa, interni akti, kao i dokumentacija o poslovanju Nacionalnih savjeta. U postupku

revizije provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je primjena zakonske i druge regulative, s ciljem utvrđivanja da li je poslovanje Nacionalnih savjeta u skladu sa važećom regulativom.

Kod određivanja materijalnosti po vrijednosti korišćena je stopa materijalnosti u rasponu od 1.3 do 2%, shodno utvrđenoj metodologiji DRI, a u zavisnosti od visine rashoda. Materijalnost je utvrđena pojedinačno na nivou svakog Savjeta, primjenom stope materijalnosti na iznos ukupnih rashoda.

Dat je pregled utvrđene materijalnosti po nacionalnim savjetima:

redni broj	Nacionalni savjet	iznos rashoda	% materijalnosti	iznos materijalnosti
1	Albanski savjet	196,876.00	1.60	3,150.02
2	Bošnjački savjet	120,909.00	1.80	2,176.36
3	Hrvatski savjet	103,888.00	1.80	1,869.98
4	Savjet Muslimanskog naroda Crne Gore	84,963.00	2.00	1,699.26
5	Romski savjet	85,609.00	2.00	1,712.18
6	Srpski nacionalni savjet	688,013.00	1.30	8,944.17
	ukupno	1,280,258.00		19,551.97

Materijalnost predstavlja iznos do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istinitost i objektivnost.

2.8. Planirani segmenti revizije

Nakon upoznavanja sa subjektom revizije, identifikovanja rizika revizije, određivanja praga materijalnosti i uzorka planirani su sljedeći segmenti revizije i to: Organizacija i registracioni status Savjeta; Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola; Planiranje, izvještavanje i računovodstvene evidencije; Prihodi; Rashodi; Depoziti na računima kod poslovnih banaka; Blagajničko poslovanje; Imovina; Obaveze i potraživanja; Zapošljavanje i Kancelarijsko poslovanje.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

3.1. ALBANSKI NACIONALNI SAVJET U CRNOJ GORI

3.1.1.Organizacija i registracioni status Savjeta

Na osnovu člana 33 i 34 Zakona o manjinskim pravima i slobodama i Pravilnika o obrascu i načinu vođenja evidencije savjeta, nadležno Ministarstvo[1] je shodno zadnjem Rješenju broj 01-023-1114/17-20 od 20.06.2018. godine, u Evidenciju savjeta upisalo savjet pod nazivom „Albanski nacionalni savjet u Crnoj Gori“, dok su izmjene registracionih podataka vršene novim Rješenjem. Članom 34 stav 2 Zakona propisano je da upisom u evidenciju, savjet stiče svojstvo pravnog lica.
Sjedište Savjeta je u Ulcinju, Bulevar Gjergj Kastrioti Skenderbeu bb. Ovlašćeno lice za zastupanje i predstavljanje Savjeta u 2020.godini je Faik Nika.
Rješenjem nadležnog organa[2], Albanski savjet je upisan u registar poreskih obveznika.
Savjet je donio Statut, kojim su u skladu sa zakonom, utvrđeni pojam, nadležnosti, organizacija i pojedina pitanja rada Savjeta. Shodno Statutu, Savjet je institucija manjinske samouprave Albanaca i isti ima svojstvo pravnog lica, koje se stiče upisom u evidenciju nadležnog Ministarstva.
Statutom je utvrđeno da Savjet ima predsjednika i 2 potpredsjednika i Sekretara kao i radna tijela Savjeta: komisije i konsultativna radna tijela. Statutom su utvrđena prava i obaveze Savjeta, nadležnosti Savjeta, nadležnosti predsjednika i potpredsjednika, nadležnosti Sekretara Savjeta.
Statutom je utvrđeno da se finansiranje rada Savjeta vrši iz budžeta i donacija.
Savjet je donio i Poslovnik o radu kojim se uređuje organizacija i način rada Savjeta, pravila za izbor i razrješenje funkcionera Savjeta, predsjednika, potpredsjednika, sekretara, predstavnika Savjeta u institucijama, članova radnih tijela i ostvarivanje prava i dužnosti članova Savjeta. Poslovnikom su uređena i pitanja sazivanja i održavanja sjednica Savjeta kao i postupak donošenja odluka.

3.1.2. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola

Shodno Statutu, Savjet između ostalog usvaja budžet i završni račun dok je predsjednik Savjeta nalogodavac finansijskog plana Savjeta, potpisuje odluke i druga akta, predlaže plan rada Savjeta, podnosi izvještaj o obavljanju povjerenih nadležnosti, a članom 29 Statuta utvrđeno je da predsjednik za svoj rad odgovara Savjetu. Predsjednik Savjeta je lice koje predstavlja i zastupa Savjet kao i lice koje je kartonima deponovanih potpisa ovlašćeno da raspolaže sredstvima na računima Savjeta.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da odluke, ugovore i druga akta Savjeta potpisuje predsjednik Savjeta, dok putne naloge za predsjednika, u svojstvu nalogodavca, potpisuje lice koje po sistematizaciji radnih mjesta obavlja poslove šefa računovodstva-knjigovođe.

[1] Ranijom organizacijom državne uprave - Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, sada Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
[2] Ranijom organizacijom državne uprave- Poreska uprava, sada Uprava prihoda i carina.

- **Preporučuje se subjektu revizije da ovlasti lice koje će potpisivati dokumentaciju za isplate sredstava po svim osnovama za predsjednika Savjeta.**

U postupku revizije utvrđeno je da Savjet ima usvojen Statut, Poslovnik o radu i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Pored navedenih akata Savjet ima usvojene sledeće interne procedure: Interno uputstvo za plaćanje ulaznih faktura u Albanskom nacionalnom savjetu, Interno uputstvo za obračun i isplatu zarada, Interno pravilo-interna procedura o uzimanju poslovnih prostorija u zakup, Interno uputstvo o ostvarivanju prava na nadoknadu troškova službenog putovanja, Interno uputstvo o ostvarivanju prava na nadoknadu troškova stručnog usavršavanja, Interno uputstvo za ostvarivanje prava na reprezentaciju, Interno uputstvo za ostvarivanje prava na korišćenje službenih telefona, Interne procedure o blagajničkom poslovanju, Interno uputstvo za ostvarivanje prava na korišćenje službenog automobila, Odluke o naknadi saradnika nedeljnika „Koha Javore“, o naknadi troškova mobilne telefonije za zaposlene u Savjetu i u „Koha Javore“, za naknadu putnih troškova i dnevnica za sjednice Programskog odbora nedeljnika „Koha Javore“; za naknadu putnih troškova i dnevnica nastalih sa sastanaka komisija Savjeta.

U dijelu nadzora nadležnog Ministarstva nad radom Savjeta, utvrđeno je da je Odjeljenje za unutrašnju reviziju Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava vršilo kontrolu dostavljenih izvještaja Savjeta (izvještaja o radu i finansijskih izvještaja za 2020. godinu) i o istom sačinilo Izvještaj o sprovedenoj kontroli Izvještaja o radu i finansijskih izvještaja nacionalnih savjeta za 2020. godinu.
Subjekt revizije je prezentirao i Izvještaj nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji računovodstvenih izvještaja Albanskog savjeta za 2020.godinu.

3.1.3. Aktivnosti organa upravljanja u dijelu finansijskog poslovanja

Shodno podacima prezentiranim u Izvještaju o radu Albanskog savjeta za 2020. godinu, Savjet je u 2020. godini održao 4 redovne sjednice na kojima su usvojeni: Izmjene i dopune Statuta Savjeta, nacrt odluke o nacionalnim simbolima, a odlučivalo se i o davanju mišljenja o direktorima određenih škola. Peta sjednica Savjeta planirana sa dnevnim redom: Nacrt Plana rada za 2021.g., Nacrt Finansijskog plana za 2021.g., Predlog Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta ANS-a i nedeljnika „ Koha Javiore“, Izvještaj o radu i finansijski izvještaj za 2019.godinu, nije održana zbog nedostatka kvoruma. U toku postupka revizije prezentirani su zapisnici sa održanih sjednica Savjeta.

3.1.4. Finansijski plan

Shodno članu 33 Zakona, savjet manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice donosi Budžet, Statut, godišnji plan rada i Poslovnik o svom radu kojim se uređuju pitanja od značaja za rad savjeta.

U toku postupka revizije prezentiran je Program rada i Finansijski plan Albanskog nacionalnog savjeta za 2020. godinu.

Uvidom u Finansijski plan Savjeta utvrđeno je da su prihodi za 2020. godinu planirani u iznosu od 228.705,00€ i to prihodi iz Budžeta CG (sredstva za rad Savjeta) u iznosu od 99.999,50€, prihodi od Skupštine CG za "Koha Javore" u iznosu od 99.999,50€, prihodi od reklama i prodaje nedeljnika "Koha Javore" u iznosu od 3.706,00€ i ostali prihodi-donacije u iznosu od 25.000,00€.

Shodno Finansijskom planu, rashodi za 2020. godinu su planirani u ukupnom iznosu od 228.706,00€ i to: troškovi štampanja i usluga za " Koha Javore" 28.000,00€, troškovi održavanja sjednica 4.000,00€, troškovi naknada za članove Programskog odbora " Koha Javore" 6.600,00€, troškovi nabavke knjiga i ostali troškovi 1.650,00€, troškovi goriva za potrebe Savjeta i nedeljnika "Koha Javore" 4.700,00€, troškovi zarada i doprinosa na teret poslodavca 103.616,00€, troškovi zakupa 14.350,00€, troškovi ugovorenih naknada 15.000,00€, troškovi službenih putovanja (dnevnice, prevoz, ostalo) i hotelskih usluga 9.440,00€, troškovi električne energije, PTT usluga 4.100,00€, troškovi nabavke osnovnih sredstava 3.500,00€, troškovi održavanja i premija osiguranja osnovnih sredstava 1.950,00€, troškovi realizacije raznih projekata 11.000,00€, troškovi kancelarijskog materijala 2.500,00€, troškovi revizije i računovodstva 2.400,00€, troškovi reklame 1.000,00€, troškovi održavanja raznih manifestacija 4.500,00€, troškovi reprezentacije 3.000,00€, troškovi prireza na zarade i ugovorene naknade 1.300,00€, troškovi platnog prometa 700,00€, troškovi carina 400,00€ i troškovi saradnika nedeljnika "Koha Javore" 5.000,00€.

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima evidentirao prihode u iznosu od 219.048,56€ što je za 9.656,44€ odnosno 4,2% manje u odnosu na planirane prihode, dok je rashode ostvario u iznosu od 196.876,00€, što je za 31.830,00€, odnosno 13,91% manje od planiranih rashoda.

3.1.5. Plan rada i programske aktivnosti

Savjet je donio Program rada za 2020. godinu kojim je definisao da će u 2020. godini realizovati aktivnosti: održavanje redovnih sastanaka Savjeta, komisija, saradnja sa Ministarstvom prosvjete, Univerzitetom CG, stvaranje baze podataka učenika Albanaca; proporcionalno predstavljanje Albanaca u javnim institucijama; informisanje na albanskom jeziku; redovni bilateralni susreti sa predstavnicima institucija; aktivnosti i projekti-organizovanje obuka na temu prava Albanaca, organizovanje međunarodne naučne konferencije „Albanci u CG" i td.

Shodno podacima prezentiranim u Izvještaju o radu Albanskog savjeta za 2020. godinu Savjet je u 2020. godini iskazao sledeće aktivnosti: obilježavanje Dana učitelja; podjela donacije knjiga Republike Kosova-jedinstveni Bukvar– Abecedarij, učestvovanje u procesu upisa studenata; anketranje albanskih maturanata o nastavku školovanja, finansiranje promocije knjiga albanskih autora; finansiranje izdavanja časopisa „Buzuku"; finansiranje realizacije sportskih aktivnosti mladih i njihovo učešće na međunarodnim turnirima; izdavanje nedeljnika „Koha Javore"; organizacija radnih susreta sa ambasadorima, ministrima, predstavnicima Ministarstava iz Kosova i Albanije;

isplata finansijske pomoći porodicama kojima je ista bila potrebna; organizovanje sjednica stalnih komisija (za sport, kulturu, prosvjetu). U Izvještaju o radu Savjeta navedeno da je u 2020. godini nedeljnik „Koha Javore“ redovno izlazio, pa je objavljeno 49 brojeva ovog nedeljnika.

U postupku vršenja revizije utvrđeno je da je Savjet ostvarivao i evidentirao u poslovnim knjigama troškove po osnovu realizacije određenih programskih aktivnosti: obilježavanje Dana učitelja 7 mart kroz organizovanje predstave “Draga učiteljica” (898,25€); organizacija ankete za albanske maturante o željama za daljim školovanjem-“Maturantski kutak” (400,00€); finansiranje realizacije projekta "Identitet i kultura” (očuvanje i promocija nacionalnog identiteta među mladima i djecom u Malesiji i dijaspori- 4.000,00€); prevoz knjiga sa Kosova i njihovo skladištenje; davanje finansijskih pomoći fizičkim i pravnim licima (isplata donacija radi izdavanja knjige albanskih autora, učešća na sportskim turnirima i slično-7.000,00€); troškovi izdavanja časopisa “Koha Javore” tokom cijele godine, troškovi održavanja sjednica Programskog odbora i komisija za kulturu i sport i komisija za prosvjetu- 1.025,00€ i td.

3.1.6. Računovodstveni sistem

Shodno Izjavi predsjednika Savjeta, računovodstvene evidencije Savjeta se obezbjeđuju na obračunskoj osnovi u skladu sa Zakonom o računovodstvu.
Revizijom je utvrđeno da Savjet vodi sledeće poslovne knjige: Glavnu knjigu i pomoćne evidencije: blagajničko poslovanje i knjigu ulaznih faktura, dok se u prostorijama Javnog glasila, nedjeljnika na albanskom jeziku “Koha javore” vodi i knjiga izlaznih faktura.

3.1.7. Finansijski izvještaji

Članom 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama, utvrđeno je da su nacionalni savjeti dužni da nadležnom radnom tijelu Skupštine, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, podnesu izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju i izvještajem nezavisnog revizora. Takođe, Zakonom je utvrđeno da se Izvještaj o finansijskom poslovanju Savjeta, sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti.
Albanski nacionalni savjet je dostavio Odboru za ljudska prava i slobode, kao i Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava, finansijske iskaze za 2020.godinu i izvještaj o radu u zakonom propisanom roku. Međutim, Izvještaj nezavisnog revizora uz korigovane finansijske iskaze u skladu sa preporukama nezavisnog revizora, Savjet je dostavio nadležnom Ministarstvu dana 23.03.2021.godine. U vezi sa istim, Savjet je Državnoj revizorskoj instituciji dostavio obrazloženje u kojem navodi primjedbe na rok za dostavu izvještaja o radu, izvještaja o finansijskom poslovanju i izvještaja nezavisnog revizora nadležnom Ministarstvu. U istom se navodi da je Zakonom o manjinskim pravima i slobodama propisan prekratak rok da bi se sve što je propisano izradilo do 31.januara tekuće godine.
Uvidom u prezentiranu registracionu dokumentaciju Savjeta, utvrđeno je da Albanski savjet posluje kao pravno lice, da je računovodstvene evidencije organizovao na bazi kontnog okvira za privredna društva i druga pravna lica, kao i da je finansijske izvještaje za 2020. godinu sačinio u skladu sa Zakonom o

računovodstvu. Shodno navedenom, a imajući u vidu da nacionalni savjeti nijesu osnovani od strane države, da država nema vlasničkog udjela u istim, da Zakonom o budžetu svaki od savjeta nije utvrđen kao posebna potrošačka budžetska jedinica, niti im se sredstva opredjeljuju po posebnim budžetskim pozicijama, to je od strane nadležnog Ministarstva potrebno inicirati izmjene člana 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se odnosi na obavezu savjeta da izvještaj o finansijskom poslovanju sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti.

Preporuke drugom državnom organu

- **Preporučuje se Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava da inicira izmjene Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se odnosi na obavezu savjeta da izvještaj o finansijskom poslovanju sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti, na način što će uskladiti izvještavanje savjeta sa njihovim pravnim statusom.**

- **Preporučuje se Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava da razmotri mogućnost produženje roka za dostavu izvještaja Savjeta i u vezi sa istim inicira izmjene Zakona u tom dijelu.**

Subjekt revizije je Finansijske iskaze dostavio Upravi prihoda i carina Crne Gore, shodno odredbama Zakona o računovodstvu. Revizijom je utvrđeno da podaci iskazani u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha odgovaraju istim evidentiranim u poslovnim knjigama.

3.1.8. Bilans stanja

Na osnovu prezentiranih podataka u Bilansu stanja, stalna imovina po sadašnjoj vrijednosti iznosi 3.497,00€, zalihe materijala iznose 31,00€, kratkoročna potraživanja iznose 2.008,00€, gotovina na računima i u blagajni iznosi 54.311,00€, neraspoređeni dobitak iznosi 58.263,00€, obaveze prema dobavljačima iznose 1.432,00€ i pasivna vremenska razgraničenja iznose 152,00€.

3.1.8.1. Evidentiranje i popis imovine

Revizijom je utvrđeno da Savjet evidenciju stalne imovine obezbjeđuje u okviru Glavne knjige. Savjet ne vodi analitičku evidenciju imovine, već je ista iskazana samo u popisnim listama količinski i vrijednosno po poslovnim prostorijama, a ne po vrsti osnovnih sredstava.

- **Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi analitičku evidenciju osnovnih sredstava koja će pružati podatke o inventarnom broju, količini, vrsti i vrijednosti (nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj) svakog osnovnog sredstva, kao i da u popisnim listama iskazuje podatke po vrstama osnovnih sredstava.**

Savjet je donio Odluku o popisu imovine i inventara sa stanjem na dan 31.12.2020.godine shodno kojoj je Komisija izvršila popis imovine i inventara i o navedenom sačinila Izvještaj, kao i popisne liste. Izvještaj o popisu je usvojen na elektronskoj sjednici Savjeta.

Revizijom je utvrđeno da Savjet nije izvršio popis obrtne imovine (potraživanja, depozita na žiro računima i gotovine u blagajni) kao ni obaveza, što nije u skladu sa članom 2 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.

- **Subjekt revizije treba da osim popisa stalne imovine vrši i popis obrtne imovine i obaveza shodno članu 2 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.**

Revizijom je utvrđeno da se podaci koje je popisna komisija iskazala u Izvještaju o popisu razlikuju od podataka iskazanih u poslovnim knjigama Savjeta.
Uvidom u popisne liste i evidencije u Glavnoj knjizi utvrđeno je nabavna vrijednost imovine i inventara shodno popisnim listama iznosi 31.741,31€, a shodno evidencijama u GK iznosi 32.908,41€ (u popisnim listama imovina je po nabavnoj vrijednosti iskazana u manjem iznosu za 1.167,10€ od iste evidentirane u GK), otpisana vrijednost, shodno popisnim listama iznosi 28.283,69€, a shodno evidencijama u GK 29.380,53€ (u popisnim listama imovina je po otpisanoj vrijednosti iskazana u manjem iznosu za 1.096,84€ od iste evidentirane u GK), dok je sadašnja vrijednost shodno Izvještaju o popisu 3.457,62€, a shodno evidencijama u GK 3.527,88€ (u popisnim listama imovina je po sadašnjoj vrijednosti iskazana u manjem iznosu za 70,26€ od iste evidentirane u GK).
Takođe je utvrđeno da je u Glavnoj knjizi pored vozila, kancelarijske i kompjuterske opreme iskazana i nematerijalna imovina-knjigovodstveni program, koji nije iskazan u Izvještaju o popisu i popisnim listama. Subjekt revizije je prezentirao obračun amortizacije (obrazac „OA“) na osnovu koga je utvrđeno da je za svu imovinu primjenjivana stopa od 15%. Takođe je utvrđeno da se obračunata amortizacija na „OA“ obrascu razlikuje od iste evidentirane u poslovnim knjigama za iznos od 716,63€. Navedeni obrazac nije potpisan i ne sadrži arhivski broj i datum zavođenja.

- **Subjekt revizije treba da usaglasi podatke o vrijednosti imovine iskazane u poslovnim knjigama sa podacima utvrđenim popisom u skladu sa članom 22 Zakona o računovodstvu.**

- **Subjekt revizije treba da usaglasi podatke o obračunatoj amortizaciji osnovnih sredstava na obrascu „OA“ sa podacima evidentiranim u poslovnim knjigama i za iznos razlike izvrši odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama.**

Savjet je u 2020. godini izvršio nabavku jednog klima uređaja i jednog kompjutera.

3.1.8.2. Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u 2020. godini imao otvorena dva žiro: račun za redovno poslovanje i račun predviđen za uplatu donacija odnosno za realizaciju projekata. Pored navedenih računa Savjet je imao otvoren i račun predviđen za devizna plaćanja.

U poslovnim knjigama evidentirano je da je stanje depozita na žiro računima na dan 01.01.2020.godine iznosilo 30.951,00€, dok su isti na dan 31.12.2020.godine iznosili 54.310,70€. Stanje depozita na računima iskazano u Glavnoj knjizi Savjeta i finansijskom izvještaju odgovara stanju iskazanom u prezentiranim izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banaka (izvodi iz banke) na pomenute datume.

Uvidom u bančine izvode žiro računa utvrđeno je da je Savjetu, u novembru 2020. godine, na račun za redovno poslovanje od strane Ambasade Republike Albanije u Podgorici uplaćena donacija Republike Albanije u iznosu od 30.000,00€. Savjet je donio Odluku o transferu navedenih sredstava na posebni račun projekata i ista su ostala na računu, na kraju godine.

Uvidom u bančine izvode deviznog računa utvrđeno je da je Savjet sa redovnog računa na devizni račun prenio tokom godine sredstva u iznosu od 6.890,00€ za plaćanje: naknade fizičkom licu sa Kosova u iznosu od 2.000,00€ po osnovu ugovora o djelu radi sprovođenja modela obuka i radionica (za 2 održane radionice); naknade fizičkom licu iz Albanije u iznosu od 700,00€ shodno ugovoru o djelu radi izvođenja predstave; troškova prevoza knjiga iz Albanije u iznosu od 550,00€ (donacija); isplate finansijske pomoći Republici Albaniji u iznosu od 3.500,00€ shodno Odluci Savjeta zbog zemljotresa koji je zadesio Drač i troškova bankarske provizije nastale usled deviznih plaćanja u iznosu od 140,00€. Na navedenom računu na kraju godine nijesu preostala sredstva.

3.1.8.3. Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da Savjet obezbjeđuje evidenciju blagajničkog poslovanja.
Uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da je gotovina u blagajni na dan 01.01.2020. godine iznosila 0,00€, da je za potrebe Savjeta tokom 2020. godine sa računa podignuta gotovina u iznosu od 350,00€, koliko je i potrošeno, tako da je gotovina u blagajni na dan 31.12.2020.godine iznosila 0,00€.
Savjet je donio Internu proceduru o blagajničkom poslovanju kao i Interno uputstvo za ostvarivanje prava na naknadu troškova službenog putovanja u kojem je navedeno da se troškovi službenog putovanja zaposlenima u Savjetu nadoknađuju u skladu sa Uredbom o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima.

Revizijom je utvrđeno da su iz blagajne isplaćeni troškovi u iznosu od 350,00€ koji se odnose na dnevnice za službena putovanja u inostranstvo u iznosu od 120,00€, troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 200,00€ i troškove goriva u iznosu od 30,00€. Navedeni troškovi

dokumentovani su putnim nalozima, nalozima za isplate, a gorivo sa fiskalnim računom.

Uvidom u navedenu dokumentaciju utvrđeno je da putni nalozi sadrže određene nedostatke: isplaćivana je puna dnevnica, iako shodno satnici ista ne pripada zaposlenom (za 8 do 10h), nijesu podnošeni izvještaji sa službenog puta iako je isto definisano Internim uputstvom kao i važećom Uredbom. Uvidom u putne naloge na osnovu kojih je vršena isplata troškova upotrebe sopstvenog automobila u službene svrhe, utvrđeno je da isti ne sadrže obračun naknade, što nije u skladu sa odredbama člana 25 važeće Uredbe.

- **Subjekt revizije je dužan da troškove službenih putovanja obračunava i isplaćuje na način utvrđen Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru i internim uputstvom.**

3.1.8.4. Potraživanja

Potraživanja iskazana u Glavnoj knjizi Savjeta iznose 2.007,94€ i odnose se na potraživanja od kupaca u iznosu od 1.441,94€ i na potraživanja od zaposlenih u iznosu od 566,00€.

Revizijom je na osnovu izlaznih faktura i bančinih izvoda utvrđeno da su potraživanja u poslovnim knjigama iskazana u manjem iznosu za iznos od 200,00€ (nije izvršeno evidentiranje nenaplaćenih prihoda u iznosu od 280,00€, kao ni naplaćenih potraživanja u iznosu od 80,00€). Takođe je utvrđeno da se iznos od 566,00€ odnosi na date pozajmice zaposlenim licima. Tokom godine Savjet je isplatio pozajmice zaposlenima u ukupnom iznosu od 1.086,00€, od kojih je kroz umanjenje zarada vraćen iznos od 520,00€.

3.1.8.5. Obaveze

Savjet je u poslovnim knjigama iskazao obaveze na dan 31.12.2020.g u iznosu od 1.432,98€ i iste se odnose na obaveze prema dobavljačima i to: za usluge fiksne i mobilne telefonije iznos od 479,63€, za reprezentaciju iznos od 495,50€, za zakup iznos od 301,85€ i ostalo iznos od 156,00€. Revizijom je utvrđeno da popisna Komisija nije izvršila popis obaveza sa stanjem na dan 31.12.2020. godine.

3.1.8.6. Pasivna vremenska razgraničenja

Subjekt revizije je u poslovnim knjigama iskazao pasivna vremenska ograničenja po početnom stanju iznosu od 151,03€.

3.1.9. Bilans uspjeha

Uvidom u Godišnji finansijski izvještaj Albanskog nacionalnog savjeta za 2020.godinu (Bilans uspjeha) utvrđeno je da je Savjet iskazao prihode u ukupnom iznosu od 219.049,00€, rashode u iznosu od 196.876,00€ i poslovni rezultat (dobitak) u iznosu od 22.173,00€.

3.1.9.1. Prihodi

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama evidentirao i u Bilansu uspjeha za 2020. godinu iskazao prihode u ukupnom iznosu od 219.048,56€ i isti se odnose na prihode iz Budžeta CG za finansiranje rada Albanskog nacionalnog savjeta u iznosu od 86.666,66€, prihode od Skupštine CG za finansiranje nedeljnika „Koha Javore“ u iznosu od 99.999,96€, donacija od Republike Albanije u iznosu od 30.000,00€ i prihode od reklama u iznosu od 2.381,94€.
Revizijom je utvrđeno da su prihodi iz budžeta CG u iznosu od 86.666,66€ uplaćeni shodno Zakonu o budžetu za 2020.godinu. Zakonom o budžetu za 2020.godinu odobrena su sredstva za rad nacionalnih savjeta u ukupnom iznosu od 520.000,00 eura, što za 6 nacionalnih savjeta iznosi 86.666,66€ eura po savjetu na godišnjem nivou, koliko je i prenešeno Albanskom nacionalnom savjetu za finansiranje rada od strane Državnog trezora.

Revizijom je utvrđeno da su prihodi od Skupštine CG ostvareni na ime izdavanja i finansiranja javnog glasila nedjeljnika na albanskom jeziku "Koha javore". Skupština CG je 27.12.2014. godine donijela Odluku o izdavanju i finansiranju javnog glasila nedeljnika na albanskom jeziku “Koha Javore” ("Službeni list Crne Gore", br. 001/15 od 05.01.2015), kojom je definisano da će se nedjeljnik "Koha Javore" izdavati u okviru Nacionalnog savjeta Albanaca u Crnoj Gori kao i da će se isti finansirati iz Budžeta Crne Gore, iz sredstava opredijeljenih Skupštini Crne Gore. Zakonom o budžetu CG za 2020. godinu, potrošačkoj jedinici Skupština CG odobrena su sredstva na programu: Finansiranje nedeljnika "Koha Javore" u iznosu od 100.000,00€.
U skladu sa navedenim tokom 2020. godine Albanski nacionalni savjet je ostvarivao prihode od Skupštine CG za finansiranje „Koha Javore“ sa mjesečnim uplatama od po 8.333,33€ odnosno u ukupnom godišnjem iznosu od 99,999,96€.

Savjet je u poslovnim knjigama evidentirao prihode u iznosu od 30.000,00€ kao prihode od donacija. Revizijom je utvrđeno da je Savjetu u novembru 2020. godine, na račun za redovno poslovanje od strane Ambasade Republike Albanije u Podgorici uplaćena donacija Republike Albanije u iznosu od 30.000,00€. Navedena donacija uplaćena je za otvaranje knjižare u Ulcinju sa naglaskom na snadbijevanje knjiga na albanskom jeziku. Savjet je donio Odluku o transferu navedenih sredstava sa tekućeg računa na račun predviđen za projekte i ista su ostala na računu, na kraju godine.

Savjet je u poslovnim knjigama evidentirao prihode od reklama u iznosu od 2.301,94€ i prihode od opštine Tuzi u iznosu od 80,00€ za koje je na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno da se isti odnose na prihode od reklame.

Revizijom je utvrđeno da je od ukupno evidentranih prihoda koje se odnose na prihode od reklame u iznosu od 2.381,94€ Savjet naplatio iznos od 940,00€, dok se preostali iznos od 1.441,94€ odnosi na obračunate, a nenaplaćene prihode (potraživanja).

Prihodi evidentirani u iznosu od 940,00€ odnose se na naplaćene prihode po osnovu izdatih faktura za objavljivanje reklame, čestitki i oglasa u nedeljniku " Koha Javore". Prihodi od reklame u iznosu od 1.441,94€ odnose se na obračunate ali nenaplaćene prihode evidentirane po osnovu izdatih faktura.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju-fakture za reklamu utvrđeno je da Savjet nije evidentirao nenaplaćene prihode u iznosu od 280,00€ po osnovu četiri izdate fakture (MK 19,20,21,22).

3.1.9.2. Rashodi

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama i u Bilansu uspjeha za 2020. godinu iskazao troškove u iznosu od 196.876,00€ koji se odnose na: troškove materijala i robe u iznosu od 3.823,08€, troškove goriva u iznosu od 4.300,00€, troškove za zarade i naknade u bruto iznosu, troškove doprinosa na teret poslodavca i troškove prireza na porez u iznosu od 107.395,14€, troškove službenih putovanja i ostalih ličnih rashoda u iznosu od 3.830,40€, troškove usluga fiksne i mobilne telefonije u iznosu od 4.767,51€, troškove honorara za saradnike "Koha javore", štampanje časopisa i druge usluge u iznosu od 30.836,86€, troškove zakupa u iznosu od 11.710,18€, troškove reklame, propagande i poklona u iznosu od 2.020,98€, troškove amortizacije u iznosu od 3.962,18€, troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 7.943,64€, troškove reprezentacije u iznosu od 4.142,78€, troškove registracije i osiguranja vozila u iznosu od 497,32€, troškove platnog prometa u iznosu od 748,82€, troškove carina u iznosu od 182,45€, troškove za razne projekte i druge nematerijalne troškove u iznosu od 10.684,66€ i kazne za privredne prestupe i prekršaje u iznosu od 30,00€.

U nastavku je dat tabelarni pregled ostvarenih troškova Savjeta u 2020.godini

Redni broj	računi	Opis troška	Iznos	% učešće
1	512	Troškovi materijala i robe	3.823,08	1,94%
2	513	Troškovi goriva	4.300,00	2,18%
3	520,521 i 556	Troškovi za zarade i naknade u bruto iznosu, troškovi doprinosa na teret poslodavca i troškovi prireza	107.395,14	54,55%
4	529	Troškovi službenih putovanja i ostalih ličnih rashoda	3.830,40	1,95%
5	531	Troškovi usluga fiksne i mobilne telefonije	4.767,51	2,42%
6	532	Troškovi honorara za saradnike "Koha javore", štampanje časopisa i druge usluge	30.836,86	15,66%
7	533	Troškovi zakupa	11.710,18	5,95%
8	535	Troškovi reklame, propagande i poklona	2.020,98	1,03%
9	540	Troškovi amortizacije	3.962,18	2,01%
10	550	Troškovi neproizvodnih usluga (pomoći, advokatskih usluga, usluga računovodstva i revizije)	7.943,64	4,03%
11	551	Troškovi reprezentacije	4.142,78	2,10%
12	552	Troškovi registracije i osiguranja vozila	497,32	0,25%
13	553	Troškovi platnog prometa	748,82	0,38%
14	555	Troškovi carina	182,45	0,09%
15	559	Troškovi za razne projekte i drugi nematerijalni troškovi	10.684,66	5,43%
15	579	Kazne za privredne prestupe i prekršaje	30,00	0,02%
UKUPNO			196.876,00	100,00%

Troškovi materijala i robe (račun 512)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 3.823,08€ odnose se na troškove nabavke kancelarijskog materijala u iznosu od 1.080,47€, troškove donacije u iznosu od 650,00€, nabavku knjiga i unikatnih zastava u iznosu od 564,00€, troškove održavanja računara u iznosu od 430,16€, kupovinu robe u maloprodaji i ugostiteljske usluge u iznosu od 515,56€, kupovinu maski, dezinfekcionih sredstava i dezinfekciju prostorija u iznosu od 322,70€ i kupovinu ostalog materijala i inventara u iznosu od 260,19€.
Troškovi donacije isplaćeni su NVO za potrebe sajma rukotvorina shodno rješenju predsjednika Savjeta i zahtjevu NVO za isplatu donacije. Nabavke knjiga dokumentovane ponudom i Odlukom Savjeta, dok su ostali troškovi pravdani fakturama dobavljača.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi u iznosu od 141,63€ odnose na kupovinu robe iz maloprodaje za učesnike maratona povodom "Dana Zastave" iz 2019. godine, pri čemu nije prezentirana odluka Savjeta u vezi sa istim.

Shodno navedenom, konstatuje se da troškovi u iznosu od 1.918,42€ (troškovi donacije u iznosu od 650,00€, troškovi održavanja računara u iznosu od 430,16€, troškovi reprezentacije u iznosu od 515,56€ i dezinfekcije prostorija u iznosu od 322,70€) nijesu evidentirani na odgovarajuće račune shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

- **Subjekt revizije treba da troškove evidentira u poslovnim knjigama u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom**

okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Troškovi goriva (račun 513)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 4.300,00€ odnose na troškove goriva. Navedeni troškovi dokumentovani su fakturama dobavljača i fiskalnim računima, osim troškova u iznosu od 715,00€, koji nije dokumentovan.

- **Subjekt revizije treba da evidentiranje troškova vrši na osnovu vjerodostojne i potpune dokumentacije shodno članu 20 Zakona o računovodstvu.**

Uvidom u fakture i fiskalne račune kojim su dokumentovani troškovi goriva, utvrđeno je da veći broj istih nije ovjeren od strane lica koja su koristila gorivo. Savjet nije internim aktom utvrdio ko ima pravo na korišćenje goriva na teret sredstava Savjeta, kao ni limit za navedene troškove.

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktom utvrdi ko ima pravo na korišćenje goriva na teret sredstava Savjeta i limit za navedene troškove, kao i obavezu ovjere faktura od strane korisnika u cilju praćenja potrošnje.**

Troškovi zarada i naknada u bruto iznosu i troškovi prireza (račun 520, 521 i 556)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 107.395,14€ odnose se na: neto zarade u iznosu od 53.821,92€, porez na zarade u iznosu od 7.229,88€, doprinose na teret zaposlenih u iznosu od 19.280,88€, doprinose na teret poslodavca u iznosu od 6.829,56€, neto naknade za članove Programskog savjeta u iznosu od 5.500,00€, neto naknade po osnovu ugovora o privremeno-povremenim poslovima u iznosu od 2.570,00€, neto naknade po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 8.940,00€, porez na ugovorene naknade i naknade za članove Programskog savjeta u iznosu od 1.140,37€, porez na naknade za zakup u iznosu od 270,30€, doprinosi za PIO po osnovu zaključenog ugovora o djelu u iznosu od 651,12€, prirez na zarade i naknade u iznosu od 1.161,11€.

Subjekt revizije je donio Interno uputstvo za obračun i isplatu zarada. Revizijom je utvrđeno da je Savjet isplaćivao zarade za osam lica: predsjednika Savjeta, šest lica sa kojima ima zaključene ugovore o radu na neodređeno vrijeme (šef računovodstva i administrativno –tehnički sekretar i 5 zaposlenih u redakciji časopisa „ Koha Javore“), dok je sa jednim licem imao zaključen ugovor o privremeno-povremenim poslovima. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da je pet lica, koji su obavljali poslove u okviru nedjeljnika “Koha javore” Savjet preuzeo Sporazumom o preuzimanju zaposlenih od “Nove Pobjede” 28.05.2015.godine.
Takođe je utvrđeno da je Savjet donio Odluku 02.06.2018. godine o imenovanju predsjednika Savjeta, kao i Odluku o pravu na naknadu i visinu naknade.
Revizijom je utvrđeno da je Savjet jednom licu isplatio naknadu štete za

neiskorišćeni godišnji odmor iz 2019.godine u iznosu od 596,00€, shodno Rješenju. Članom 79 Zakona o radu je definisano je da se zaposleni ne može odreći prava na godišnji odmor, niti to pravo može da mu se uskrati kao i da se pravo na godišnji odmor ne može zamijeni novčanom naknadom, osim u slučaju prestanka radnog odnosa. Članom 85 Zakona utvrđeno je da ukoliko poslodavac nije omogućio zaposlenom ostvarivanje prava na godišnji odmor, dužan je da mu, po nalogu inspektora rada, obezbijedi ostvarivanje tog prava u roku od 30 dana od dana kada je donijeto rješenje inspektora rada.

- **Subjekt revizije treba da zaposlenom obezbijedi ostvarivanje prava na godišnji odmor kako je to propisano odredbama Zakona o radu.**

Savjet je vršio isplate naknada članovima Programskog savjeta (za pet lica), koja su imenovana rješenjima Savjeta. Shodno rješenjima, predsjedniku Programskog savjeta je isplaćivana mjesečna naknada u iznosu od 150,00€, a ostalim članovima po 100,00€.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da je Savjet u okviru računa 520, u poslovnim knjigama evidentirao neto naknade za 10 lica[3] koja su angažovana ugovorom o djelu u ukupnim iznosima od 50,00€ do 3.600,00€ po licu za sledeće poslove: prevod službenih dokumenata nacionalnog Savjeta sa albanskog na crnogorski jezik i obratno, regulisanje "Maturantskog kutka" na web stranici po zahtjevima poslodavca, moderator programa prilikom uručenja donacije literature bibliotekama škola na albanskom jeziku u CG, prevod Statuta Savjeta sa albanskog jezika na crnogorski jezik, pravne usluge i priprema službenih dokumenata, održavanje higijene u prostorijama Savjeta i drugi poslovi.

Revizijom je utvrđeno da Savjet za 6 lica (od 10 koja su angažovana ugovorom o djelu evidentirana na ovom računu), nije vršio obračun ni plaćanje poreskih obaveza što nije u skladu sa članom 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica kojim je definisano da se porez na lična primanja obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate primanja, prema propisima koji važe na dan isplate. Takođe Savjet nije prezentirao potvrde o radno pravnom statusu za lica angažovana po ugovorima o djelu, pa se nije moglo utvrditi da li je pravilno vršen obračun poreskih obaveza.

- **Subjekt revizije treba da vrši obračun i plaćanje poreskih obaveza na lična primanja u skladu sa članom 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.**
- **Subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca po ugovoru o djelu treba da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih angažovanih lica u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

Uvidom prezentirane ugovore o djelu utvrđeno je da većina ugovora ne sadrži tačan period angažovanja u kojem angažovano lice treba da izvrši posao.

- **Subjekt revizije treba da u ugovorima o djelu definiše tačan period angažovanja shodno članu 9 Internog uputstva za obračun i isplatu zarada.**

[3] Savjet je u 2020.godini imao zaključene ugovore o djelu sa 15 lica na period do 12 mjeseci.

Savjet je dostavio nadležnom poreskom organu, IOPPD obrasce sa manjim zakašnjenjem u odnosu na rok utvrđen članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

Savjet je za dva lica koja su angažovana ugovorom o privremeno-povremenim poslovima izvršio obračun i plaćanje poreza na dohodak fizičkih lica i prirez porezu, dok nije vršio obračun i plaćanje doprinosa za socijalno osiguranje, što nije u skladu sa Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje. Takođe, ugovor o privremeno-povremenim poslovima je zaključen na period od 12 mjeseci, što nije u skladu sa Zakonom o radu u kojem je definisano da se navedeni ugovor može zaključiti maksimalno na period od 120 radnih dana u jednoj kalendarskoj godini.

- **Subjekt revizije treba da vrši obračun i plaćanje doprinosa na isplaćene naknade kako je to propisano Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.**
- **Subjekt revizije treba da ugovore o privremeno-povremenim poslovima zaključuje u skladu sa članom 200 Zakona o radu.**

Shodno navedenom, konstatuje se da troškovi u iznosu od 8.940,00€ koji se odnose na neto naknade po osnovu zaključenih ugovora o djelu sa pripadajućim poreskim obavezama nijesu evidentirani na odgovarajući račun shodno važećem Pravilniku.

Troškovi službenih putovanja (račun 529)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 3.830,40€ odnose na troškove: dnevnica u zemlji u iznosu od 484,00€, dnevnica u inostranstvo u iznosu od 424,00€, na upotrebu sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 727,00€, putne troškove za sastanke Programskog savjeta, kao i sastanke za komisiju za kulturu i sport i komisiju za prosvjetu u iznosu od 1.185,00€, neto naknade za članove Programskog savjeta u iznosu od 250,00€, za troškove hotelskih usluga u iznosu od 233,00€, gorivo u iznosu od 250,00€, za naknade po osnovu ugovora o privremeno-povremenim poslovima u iznosu od 150,00€, za naknade po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 80,00€, za uplatu honorara u iznosu od 35,00€ i za tunel i sl. u iznosu od 12,40€. Od navedenog iznosa 350,00€ je plaćeno preko blagajne, a preostali iznos preko žiro računa.

Revizijom je utvrđeno da su dnevnice u zemlji i u inostranstvu pravdane putnim nalozima koji sadrže određene nedostatke: kod većine putnih naloga isplaćivana je puna dnevnica za period od 7 do 11 sati provedenih na službenom putu i nijesu podnošeni izvještaji o službenom putovanju, što nije u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.

Uvidom u putne naloge, kojim su pravdani troškovi upotrebe sopstvenog automobila u službene svrhe, utvrđeno je da isti sadrže podatke o kilometraži pređenog puta, dok ne sadrže obračun naknade upotrebe sopstvenog automobila u službene svrhe. Takođe, upotreba sopstvenog automobila u službene svrhe nije dodatno dokumentovana fiskalnim računima za gorivo.

- **Preporučuje se subjektu revizije da upotrebu sopstvenog automobila u službene svrhe dodatno dokumentuje fiskalnim računima za gorivo.**

Savjet je donio Odluku o naknadi putnih troškova i dnevnica u vezi sastanaka Komisije Savjeta i Odluku o naknadi putnih troškova i dnevnica u vezi sjednica Programskog odbora nedjeljnika "Koha javore" shodno kojima su vršene isplate članovima komisija i Programskog odbora, a navedeni troškovi su dodatno dokumentovani i potpisanim spiskovima lica koja su prisustvovala sjednicama, kao i pojedinim zapisnicima sa sjednica.

Revizijom je utvrđeno da su isplate putnih troškova članovima Programskog odbora i drugih komisija za prisustvovanje sastancima, vršene u iznosu od 20,00€ do 50,00€ po licu, iako isti nemaju status zaposlenih lica u Savjetu. Navedeni troškovi su dokumentovani potpisanim spiskovima lica koja su prisustvovala sjednicama, kao i pojedinim zapisnicima sa sjednica, dok nijesu prezentirani nalozi za službena putovanja sa obračunom troškova, što nije u skladu sa važećom Uredbom.

Troškovi hotelskih usluga za goste Savjeta dokumentovani su fakturama dobavljača, ali nijesu prezentirane odluke Savjeta u vezi sa istim.

Troškovi goriva su dokumentovani pojedinačnim fakturama i fiskalnim računima, osim troškova u iznosu od 120,00€ koji nije dokumentovan.

Troškovi tunela i sl. pravdani su fiskalnim računima priloženim uz putne naloge, dok je uplata honorara u iznosu od 35,00€ plaćena za 2 lica i pravdana spiskovima i Odlukom o naknadi saradnika nedjeljnika "Koha javore".

Shodno navedenom, konstatuje se da troškovi u iznosu od 480,00€ (gorivo u iznosu od 250,00€, naknade po osnovu ugovora o privremeno-povremenim poslovima u iznosu od 150,00€ i naknade po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 80,00€) nijesu evidentirani na odgovarajuće račune shodno važećem Pravilniku.

Troškovi usluga fiksne i mobilne telefonije (račun 531)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 4.767,51€ odnose na troškove: usluga mobilne telefonije u iznosu od 2.409,71€, usluge fiksne telefonije u iznosu od 1.765,14€, isplatu pomoći - prevoz fudbalera na turnir u iznosu od 450,00€, ugostiteljske usluge u iznosu od 43,00€, poštarinu u iznosu od 53,26€ i prevoz nedjeljnika "Koha javore" u iznosu od 46,40€. Navedeni troškovi dokumentovani su fakturama dobavljača.

Savjet je donio Interno uputstvo za ostvarivanje prava na korišćenje službenih telefona kojim je definisano da predsjednik Savjeta zaključkom određuje lica koja su ovlašćena za upotrebu službenih telefona, kao i maksimalni iznos mjesečne potrošnje za svako ovlašćeno lice. Takođe Savjet je donio i Odluku o naknadi troškova mobilne telefonije za zaposlene u Nacionalnom savjetu i "Koha javore".

Revizijom je utvrđeno da odlukama nijesu definisani limiti potrošnje pojedinačno za zaposlene, a nije prezentiran ni zaključak predsjednika Savjeta, kako je definisano Internim uputstvom.

- **Preporučuje se subjektu revizije da utvrdi mjesečne limite za korišćenje usluga mobilne telefonije, po korisniku.**

Navedeni troškovi dokumentovani su i fakturama dobavljača i zahtjevima urednika "Koha Javore" za nadoknadu troškova mobilnog telefona.

Troškovi fiksne telefonije odnose se na kancelarije Savjeta u Ulcinju, Plavu i Tuzima, kao i na kancelarije nedjeljnika "Koha javore". Navedeni troškovi dokumentovani su fakturama dobavljača, kao i ostali troškovi (prevoz fudbalera, ugostiteljske usluge, prevoz nedjeljnika), a poštarina je pravdana potvrdama o prijemu pošiljke. Revizijom je utvrđeno da troškovi pomoći koji se odnose na prevoz fudbalera nijesu dokumentovani Odlukom Savjeta o odobravanju istih.

Revizijom je utvrđeno da troškovi u iznosu od 493,00€ (pomoć – prevoz fudbalera na turnir u iznosu od 450,00€ i ugostiteljske usluge u iznosu od 43,00€), nijesu evidentirani na odgovarajuća konta shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Troškovi honorara za saradnike "Koha javore", štampanje časopisa i druge usluge (račun 532)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 30.836,86€ odnose na: štampanje časopisa "Koha javore" u iznosu od 22.698,22€, honorare za saradnike "Koha javore" u iznosu od 3.365,00€, ugovore o djelu u iznosu od 2.700,00€, održavanje osnovnih sredstava (vozila i računara) u iznosu od 1.523,64€ i transport doniranih knjiga iz Albanije u iznosu od 550,00€.

Troškovi štampanja časopisa, održavanje osnovnih sredstava i transport knjiga iz Albanije dokumentovani su fakturama dobavljača.

Subjekt revizije je donio Odluku za naknadu saradnika nedjeljnika "Koha javore", kojom je definisano da se saradnicima časopisa isplaćuju kvartalno naknade u skladu sa žanrovima tekstova (kolumna 15,00€, reportaža 10,00€, vijesti 5,00€). Savjet je donosio odluke o isplati naknade za saradnike, na osnovu zahtjeva urednika "Koha javore", a pored odluka navedeni troškovi dokumentovani su i spiskovima saradnika sa pripadajućim naknadama, kao i spiskovima tekstova na osnovu kojih im je obračunata naknada.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi u iznosu od 2.700,00€ odnose na naknade po ugovoru o djelu za fizičko lice da prezentuje i razradi tri modula obuke kroz radionice (1.000,00€ po modulu, održane 2 radionice) i jedno lice za održavanje predstave (ugovorene vrijednosti 700,00€). Za održane radionice prezentirani su programi po modulima, agende i slike sa održanih radionica.

Revizijom je utvrđeno da na isplaćene ugovorene naknade nijesu obračunate i plaćene poreske obaveze shodno članu 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.
Revizijom je utvrđeno da troškovi u iznosu od 29.313,22€ (štampanje časopisa u iznosu od 22.698,22€, honorari za saradnike u iznosu od 3.365,00€, naknade po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 2.700,00€, transport doniranih knjiga u iznosu od 550,00€), nijesu evidentirani na odgovarajuća konta shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Troškovi zakupa (račun 533)

Subjekt revizije je donio Internu proceduru o uzimanju poslovnih prostorija u zakup, kojom je predviđeno formiranje Komisije za sprovođenje postupka uzimanja u zakup nepokretnosti, sačinjavanje izvještaja o izabranim ponuđačima, nakon čega se zaključuje ugovor o zakupu.
Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 11.710,18€ odnose na troškove usluga zakupa poslovnog prostora u Ulcinju, Podgorici (redakcija "Koha javore"), Plavu i Tuzima u iznosu od 11.058,33€ i troškove zakupa sale za sastanke sa predstavnicima albanskih partija i za manifestaciju Alstar u iznosu od 350,00€. Troškovi zakupa poslovnog prostora u Ulcinju i Podgorici su dokumentovani ugovorima o zakupu sa pravnim licima i mjesečnim fakturama, a troškovi zakupa poslovnog prostora u Plavu i Tuzima su dokumentovani ugovorima o zakupu sa fizičkim licima, dok su troškovi zakupa sale dokumentovani fakturama dobavljača.

Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora utvrđeno je da isti nijesu ovjereni od strane nadležnog organa, što nije u skladu sa članom 639 Zakona o obligacionim odnosima. U postupku revizije nijesu prezentirani dokazi da je poštovana procedura prije zaključivanja ugovora o zakupu shodno Internom pravilu.

- **Subjekt revizije treba da ugovore o zakupu poslovnih prostora zaključuje u skladu sa članom 639 stav 1 Zakona o obligacionim odnosima, nakon sprovedene procedure utvrđene internim pravilom.**

Troškovi reklame i propagande (račun 535)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 2.020.98€ odnose se na: troškove kancelarijskog i reklamnog materijala u iznosu od 1.353,03€, troškove štampe u iznosu od 199,65€, troškove čestitki u iznosu od 278,30€ i na ugovor o djelu u iznosu od 190,00€.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi u iznosu od 1.353,03€ odnose na troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 396,28€, troškove reklamnog materijala u iznosu od 926,50€ i pozivnice za održavanje predstave u iznosu od 30,25€. Troškovi u iznosu od 278,30€ odnose se na plaćene čestitke povodom vjerskih praznika, dok se troškovi u iznosu od 199,65€ odnose na štampanje materijala za potrebe Savjeta. Navedeni troškovi pravdani su fakturama dobavljača. Ugovorena naknada u iznosu od 190,00€ isplaćena je shodno ugovoru o djelu zaključenim sa fizičkim licem za usluge crtanja slike, namijenjene za poklon.

Shodno navedenom, konstatuje se da troškovi u iznosu od 389,65€ (troškovi štampe u iznosu od 199,65€ i troškovi naknada po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 190,00€) nijesu evidentirani na odgovarajuće račune shodno važećem Pravilniku.

Troškovi amortizacije (račun 540)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 3.962,18€ odnose se na amortizaciju imovine za 2020. godinu.

Troškovi neproizvodnih usluga (račun 550)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 7.943,64€ odnose se na: pravne usluge u iznosu od 484,00€, knjigovodstvene usluge i usluge vršenja revizije finansijskih izvještaja za 2019.godinu u iznosu od 2.168,00€ i na donacije i pomoći u iznosu od 5.291,64€.
Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama, dok su knjigovodstvene usluge i usluge vršenja revizije dodatno dokumentovane i ugovorima. Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 5.291,64€ odnose se na: date pomoći u iznosu od 2.800,00€, donacije u iznosu od 2.601,64€ i na kupovinu knjiga i slika u iznosu od 250,00€. Pomoći su date za 12 fizičkih lica u iznosima od 150,00€ do 300,00€ i odnose se na: pomoć pri publikaciji knjige, zbog studiranja, bolesti, teške materijalne situacije, gradnje kuće i sl. Donacije su date za 9 pravnih lica u iznosima od 150,00€ do 500,00€ i odnose se na: organizovanje naučne konferencije, učešća na turniru, organizacije manifestacije karnevala, učešća učenika na međunarodnom sajmu obrazovanja i td. Navedeni troškovi su dokumentovani zahtjevima lica, rješenjima Savjeta o isplati i ponudama sa troškovnicima. Kupovina knjiga je dokumentovana i Odlukom, dok je kupovina umjetničke slike za poklon, dokumentovana fakturom dobavljača, pri čemu nije prezentirana Odluka Savjeta o odobravanju nabavke iste.

- **Preporučuje se subjektu revizije da troškove koji se odnose na nabavku poklona i slične troškove dodatno dokumentuje odlukama Savjeta o odobravanju istih.**

Troškovi reprezentacije (račun 551)

Savjet je donio Interno uputstvo za ostvarivanje prava na reprezentaciju kojim je definisano koja lica imaju pravo na reprezentaciju kao i obavezu korisnika da na računu istaknu namjenu reprezentacije.

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 4.142,78€ odnose se na: konzumaciju hrane i pića u iznosu od 4.016,79€ i nabavku robe iz maloprodaje za potrebe Savjeta u iznosu od 125,99€. Navedeni troškovi su pravdani fakturama i fiskalnim računima, osim troškova u iznosu od 2.846,19€ koji su dokumentovani samo fakturama koje ne sadrže specifikaciju usluga, a u većini slučajeva faktura ne sadrži ni potpis korisnika reprezentacije. Takođe je utvrđeno da je na poleđini većine faktura naveden razlog korišćenja reprezentacije (sastanci). Savjet nije internim aktom utvrdio limit korišćenja reprezentacije po korisniku.

- **Preporučuje se subjektu revizije da utvrdi limite za korišćenje sredstava reprezentacije po korisniku, kao i obavezu ovjere faktura od strane korisnika u cilju praćenja potrošnje.**

Troškovi registracije i osiguranja vozila (račun 552)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 497,32€ odnose se na troškove registracije i osiguranja vozila u iznosu od 477,32€ i putne troškove za člana komisije za prosvjetu u iznosu od 20,00€. Subjekt revizije nije prezentirao dokumentaciju za troškove registracije i osiguranja vozila u iznosu od 345,28€. Troškovi u iznosu od 58,52€ koji se odnosi na tehnički pregled vozila, dokumentovani su fakturom dobavljača, a troškovi u iznosu od 15,00€ polisom osiguranja vozila.
Putni troškovi člana Komisije za prosvjetu pravdani su potpisanim spiskom o prisustvu sastanku.

- **Subjekt revizije treba da evidentiranje troškova vrši na osnovu vjerodostojne i potpune dokumentacije shodno članu 20 Zakona o računovodstvu.**

Shodno navedenom, konstatuje se da troškovi u iznosu od 20,00€ koji se odnose na putne troškove za člana komisije za prosvjetu nijesu evidentirani na odgovarajući račun shodno važećem Pravilniku.

Troškovi platnog prometa (račun 553)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 748,82€ odnose se na troškove plaćene bančine provizije na izvršene transakcije na redovnom računu i po osnovu deviznih plaćanja.

Troškovi carina (račun 555)

Revizijom je utvrđeno da se troškovi u iznosu od 182,45€ odnose na troškove špediterskih usluga u iznosu od 48,40€ i dokumentovani su fakturom, dok se troškovi u iznosu od 134,05€ odnose na troškove plaćene carine po osnovu prevoza knjiga sa Kosova za koju je prezentirana jedinstvena carinska isprava.

Drugi nematerijalni troškovi (račun 559)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 10.684,66€ odnose se na: neto naknadu shodno zaključenom ugovoru u iznosu od 4.000,00€ sa pravnim licem, pomoć zbog zemljotresa u iznosu od 3.500,00€, hotelske usluge u iznosu od 1.500,00€, skladištenje doniranih knjiga u iznosu od 528,52€, hosting za web stranicu “Koha-javore” i produženje domena u iznosu od 279,00€, troškove tunela u iznosu od 150,00€, prevoz robe (časopisa “Koha javore”) u iznosu od 108,00€, dezinfekciju i dezinsekciju prostorija u iznosu od 80,00€, fotokopiranje u iznosu od 54,50€, ostalo (cvijeće, takse, prevodi, kupovina maski) u iznosu od 122,00, dok iznos od 362,64€ nije dokumentovan.

Troškovi u iznosu od 4.000,00€ isplaćeni su shodno zaključenom ugovoru sa pravnim licem za realizaciju projekta "Identitet i kultura". U postupku revizije dostavljene su fotografije sa organizovane realizacije projekta.
Revizijom je utvrđeno da se hotelske usluge odnose na smještaj 12 lica po osnovu realizacije projekta, ali Savjet nije prezentirao odluku o istom.
Troškovi u iznosu od 3.500,00€ odnose se na troškove pomoći dokumentovane Odlukom Savjeta o finansijskoj pomoći Albaniji zbog zemljotresa koji je zadesio Drač. Ostali troškovi su adekvatno dokumentovani.

Shodno navedenom, konstatuje se da troškovi u iznosu od 9.703,50€ (ugovorena neto naknada u iznosu od 4.000,00€, pomoć zbog zemljotresa u iznosu od 3.500,00€, hotelske usluge u iznosu od 1.500,00€, hosting za web stranicu u iznosu od 279,00€, prolaz kroz tunel u iznosu od 150,00€, prevoz robe u iznosu od 108,00€, dezinfekcija i dezinsekcija kancelarije u iznosu od 80,00€, fotokopiranje u iznosu od 54,50€ i usluge prevođenja i kupovina maski u iznosu od 32,00€) nijesu evidentirani na odgovarajuće račune shodno važećem Pravilniku.

Kazne za privredne prestupe i prekršaje (račun 579)

Troškovi u evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu 30,00€ odnose se na plaćenu prekršajnu kaznu zaposlenom u Savjetu po osnovu dostavljenog prekršajnog naloga od strane Uprave policije i naredbe za prinudnu naplatu, odbijanjem dijela zarade po prekršajnom nalogu prekršioca.

3.1.10. Zapošljavanje

U postupku revizije utvrđeno je da Savjet ima usvojen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta od 05.06.2021. godine.

Prezentiran je spisak zaposlenih Savjeta i to 3 zaposlena u Savjetu: predsjednik Savjeta, šef računovodstva i administrativno –tehnički sekretar i 5 zaposlenih u Nedeljniku „ Koha Javore“: glavni urednik, sekretar, tehnički urednik i dva novinara. Nakon donošenja Odluke Skupštine CG o izdavanju i finansiranju javnog glasila, nedeljnika „ Koha Javore“, br 00-71/14-4/4 od 27.12.2014. godine, Nacionalni savjet Albanaca je 28.05.2015 godine Sporazumom o preuzimanju zaposlenih zaključenog sa „Novom Pobjedom“ preuzeo zaposlene nedeljnika „Koha Javore“ nakon prestanka njihovog radnog odnosa kod „Nove Pobjede“.

Uvidom u prezentirane ugovore sa zaposlenima utvrđeno je da su u Savjetu 6 lica zaposlena na neodređeno vrijeme shodno zaključenim ugovorima o radu, predsjednik Savjeta ostvaruje naknadu po osnovu Odluke Savjeta dok je jedno lice u Savjetu u toku 2020. godine ostvarivalo zaradu po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima svih 12 mjeseci 2020. godine.

- **Subjekt revizije treba da ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključuje sa licima kako je to propisano članom 200 Zakona o radu.**

Uvidom u prezentirane ugovore o radu sa zaposlenima utvrđeno je da su isti zaključeni 2010. godine i 2015. godine, da je nakon toga donijet Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta (u 2021. godini), kojim nisu utvrđeni pojedini nazivi radnih mjesta koja su lica pokrivala shodno zaključenim ugovorima o radu (viši stručni savjetnik za administrativne poslove), a i nazive radnih mjesta zaposlenih u „Koha Javore“ treba prilagoditi nazivima koje prepoznaje usvojeni Pravilnik.

- **Subjekt revizije treba da izvrši raspoređivanje zaposlenih na radna mjesta utvrđena Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.**

Takođe uvidom u prezentirane ugovore o radu utvrđeno je da je u jednom naznačena visina zarade u neto iznosu a u preostalim ugovorima nije naznačena visina koeficijenta složenosti poslova po osnovu koje se izračunava zarada zaposlenog, što nije u skladu sa članom 31 stav 1 tačka 14 Zakona o radu kojim je propisano da ugovor o radu sadrži visinu koeficijenta, iznos osnovne zarade, osnove za uvećanje zarade, vrijeme isplate zarade i druga primanja zaposlenog.

- **Subjekt revizije treba da sa zaposlenima zaključuje ugovore o radu koji sadrže elemente ugovora kako je to propisano članom 31 Zakona o radu.**

U toku 2020. godine, oktobra 2020. godine, Savjet je preko Zavoda za zapošljavanje objavio oglas za popunu radnog mjesta - Glavnog i odgovornog urednika nedeljnika „ Koha Javore“ ali navedeni postupak nije sproveden do kraja 2020. godine.

3.1.11. Kancelarijsko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da Savjet radi evidentiranja akata vodi 2 djelovodne knjige: Djelovodnik za ulazna i Djelovodnik za izlazna akta Savjeta. Savjet evidentiranje faktura vrši u Knjizi ulaznih faktura.

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u istom djelovodniku vršio evidentiranje akata za više godina, da se nije vršilo hronološko evidentiranje već da je bilo preskakanja rubrika u djelovodniku. Takođe je utvrđeno da su vršene ispravke u djelovodnicima hemijskom olovkom ili korektorom i da evidencije nijesu zaključene na kraju godine. U postupku revizije je utvrđeno da putni nalozi za službena putovanja imaju zavodni broj ali se ne vrši njihovo evidentiranje u knjige evidencije već im se dodjeljuju brojevi bez upisivanja u djelovodni protokol. Savjet nije internom procedurom definisao poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata.

- **Subjekt revizije treba da vrši hronološko evidentiranje i arhiviranje svih ulaznih i izlaznih akata, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

3.2. BOŠNJAČKO VIJEĆE U CG

3.2.1. Registracioni status i organizacija Vijeća

Na osnovu člana 33 i 34 Zakona o manjinskim pravima i slobodama i Pravilnika o obrascu i načinu vođenja evidencije savjeta, nadležno Ministarstvo[4] je Rješenjem broj 01-023-697/17-20 od 27.09.2017.godine, u Evidenciju savjeta upisalo savjet pod nazivom Bošnjačko vijeće u Crnoj Gori, dok su izmjene registracionih podataka vršene novim Rješenjima. Članom 34 stav 2 Zakona propisano je da upisom u evidenciju, savjet stiče svojstvo pravnog lica.
Sjedište Savjeta je u Rožajama, ul. M. Tita bb. Ovlašćeno lice za zastupanje i predstavljanje Bošnjačkog vijeća je Ejup Nurković.

Rješenjem nadležnog organa[5], Bošnjačko vijeće je upisano u registar poreskih obveznika. Takođe, Savjetu je od strane nadležnog organa[6] izdato Obavještenje o razvrstavanju, kojim mu je dodijeljena šifra razvrstavanja djelatnosti.

Vijeće je donijelo Statut, koji predstavlja najviši pravni akt istog, a kojim su utvrđeni cilj, nadležnost, organizacija i određena pitanja rada Vijeća.
Shodno Statutu, funkcioneri Vijeća su: predsjednik Vijeća, potpredsjednici Vijeća i predsjednik Izvršnog odbora Vijeća. Izvršni organi Vijeća su predsjednik Vijeća i Izvršni odbor.

Članom 23 Statuta, utvrđeno je da su, zadaci predsjednika Vijeća, između ostalih, da pedlaže plan rada Vijeća, odgovara za zakonitost u poslovanju Vijeća i odgovorno je lice za raspolaganje finansijskim sredstvima Vijeća.

Članom 33 Statuta, utvrđeno je da, Izvršni odbor, između ostalog, podnosi prijedloge Odluka o budžetu i završnom računu Vijeća i izvršava i kontroliše izvršavanje odluka Vijeća.

Bošnjačko vijeće je donijelo i Poslovnik o radu, kojim je uređena organizacija i način rada Vijeća, kao i ostvarivanje prava i dužnosti vijećnika.

3.2.2. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola

Shodno Statutu, Predsjednik Vijeća odgovara za zakonitost u poslovanju Vijeća i odgovorno je lice za raspolaganje finansijskim sredstvima Vijeća.
Članom 56 Statuta, utvrđeno je da za pripremanje budžeta i završnog računa Vijeća odgovara član Izvršnog odbora Vijeća zadužen za finansije i privredu, a za podnošenje prijedloga odgovoran je Izvršni odbor, dok je članom 54 Statuta utvrđeno da nadzorni odbor pregleda materijalno-finansijko poslovanje Vijeća, o čemu informiše Izvršni odbor, a na sjednici Vijeća podnosi godišnji izvještaj o načinu poslovanja Vijeća.
U dijelu nadzora nadležnog Ministarstva nad radom Savjeta, utvrđeno je da je Odjeljenje za unutrašnju reviziju Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih

[4] Ranijom organizacijom državne uprave - Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, sada Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
[5] Ranijom organizacijom državne uprave- Poreska uprava, sada Uprava prihoda i carina
[6] Ranijom organizacijom državne uprave- Zavod za statistiku, sada Uprava za statistiku

prava vršilo kontrolu dostavljenih izvještaja Savjeta (izvještaja o radu i finansijskih izvještaja za 2020. godinu) i o istom sačinilo Izvještaj o sprovedenoj kontroli Izvještaja o radu i finansijskih izvještaja nacionalnih savjeta za 2020. godinu.

Subjekt revizije je prezentirao i Izvještaj nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji računovodstvenih izvještaja Bošnjačkog vijeća za 2020.godinu.

3.2.3.Aktivnosti organa upravljanja u dijelu finansijskog poslovanja

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su od strane organa upravljanja Vijeća tokom 2020. godine donijeti: Plan rada za 2020. godinu, Predlog i izmjene predloga Budžeta Vijeća za 2020.godinu, kao i druga akta (odluke) koja se odnose plaćanje troškova.
U postupku revizije, prezentirani su zapisnici sa sjednica.

3.2.4. Finansijski plan

Subjekt revizije je prezentirao Odluku o Budžetu Bošnjačkog vijeća za 2020. godinu, kojim su prihodi i rashodi planirani u iznosu od po 141.620,86€, kao i Odluku od 14.11.2020. godine, shodno kojoj su umanjeni planirani prihodi i rashodi na iznos od po 103.628,86€.
Shodno izmjeni Odluke o Budžetu Vijeća, prihodi su planirani iz sledećih izvora: Budžet Crne Gore u iznosu od 87.000,00€, iz donacija u iznosu od 10.000,00€, po osnovu subvencija od Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na ime zapošljavanje osoba sa invaliditetom u iznosu od 5.388,00€ i iz drugih izvora u iznosu od 1.232,86€.
Planirani rashodi odnose se na: bruto zarade zaposlenih u iznosu od 48.404,00€, rashode za materijal u iznosu od 4.500,00€, rashode za usluge u iznosu od 6.150,00€, rashode za tekuće održavanje u iznosu od 500,00€, nagrade, bonuse i ostale posebne rashode u iznosu od 13.746,00€, ostale izdatke u iznosu od 661,00€, usluge po Ugovoru u iznosu od 2.617,86€, specijalizovane usluge u iznosu od 1.000,00€, Dane Bošnjačke kulture u iznosu od 3.000,00€, manifestacije u iznosu od 250,00€, naknade (stipendije, naučne knjige, naučni skupovi) u iznosu od 3.400,00€, projekte i donacije u iznosu od 8.500,00€ i ostale rashode u iznosu od 11.000,00€.
Bošnjačko vijeće je u 2020. godini, ostvarilo prihode u iznosu od 121.056,77€, što je za 14,40% više nego što je planirano. Dok su rashodi ostvareni u iznosu od 120.907,40€, što je za 14,30% više od plana.

3.2.5. Plan rada i programske aktivnosti

Bošnjačko vijeće je početkom 2020.godine donijelo Plan rada za 2020. godinu, sa aktivnostima koje planira realizovati.
U Izvještaju o radu Bošnjačkog vijeća za 2020. godinu, konstatovano je da veći dio planiranih aktivnosti nije realizovan zbog pandemije korona virusa, dok su realizovane aktivnosti bile usmjerene na zaštitu i očuvanje identiteta, kulture i tradicije Bošnjaka. Izvještaj o radu Bošnjačkog vijeća za 2020. godinu, sadrži strukturu realizovanih aktivnosti, ali ne i utrošena sredstva u vezi sa istim.

3.2.6. Računovodstveni sistem

Shodno Izjavi odgovornog lica subjekta revizije, računovodstvena evidencija u Bošnjačkom vijeću se obezbjeđuje na gotovinskoj osnovi.

Revizijom je utvrđeno da Vijeće obezbjeđuje sledeće poslovne knjige: Glavnu knjigu i pomoćne knjige (Dnevnik blagajne, evidencije potraživanja i obaveza i dr.). Takođe, utvrđeno je da je Vijeće poslovne knjige vodilo prema odredbama Zakona o računovodstvu i Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica.

3.2.7. Finansijski izvještaji

Članom 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama, utvrđeno je da su nacionalni savjeti dužni da nadležnom radnom tijelu Skupštine, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, podnesu izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju i izvještajem nezavisnog revizora. Takođe, Zakonom je utvrđeno da se Izvještaj o finansijskom poslovanju Savjeta, sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti.

Bošnjačko vijeće je nadležnom radnom tijelu Skupštine, podnijelo izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju i izvještajem nezavisnog revizora.

Uvidom u prezentiranu registracionu dokumentaciju Vijeća, utvrđeno je da Bošnjačko vijeće posluje kao pravno lice, da je računovodstvene evidencije organizovalo na bazi kontnog okvira za privredna društva i druga pravna lica, kao i da je finansijske izvještaje za 2020. godinu sačinilo u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Shodno navedenom, a imajući u vidu da nacionalni savjeti nijesu osnovani od strane države, da država nema vlasničkog udjela u istim, da Zakonom o budžetu svaki od savjeta nije utvrđen kao posebna potrošačka budžetska jedinica, niti im se sredstva opredjeljuju po posebnim budžetskim pozicijama, to je od strane nadležnog Ministarstva potrebno inicirati izmjene člana 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se odnosi na obavezu savjeta da izvještaj o finansijskom poslovanju sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti.

Preporuka drugom državnom organu

- **Preporučuje se Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava da inicira izmjene Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se odnosi na obavezu savjeta da izvještaj o finansijskom poslovanju sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti, na način što će uskladiti izvještavanje savjeta sa njihovim pravnim statusom.**

Subjekt revizije je Finansijske iskaze dostavio Upravi prihoda i carina Crne Gore, shodno odredbama Zakona o računovodstvu.

3.2.8.Bilans stanja

Uvidom u Godišnji finansijski izvještaj Bošnjačkog vijeća u CG za 2020. godinu (Bilans stanja) utvrđeno je da ukupna aktiva i pasiva iznose po 35.166,00€ i to: stalna imovina po sadašnjoj vrijednosti iznosi 32.355,00€, gotovina na računima i u blagajni 2.811,00€, kapital u iznosu od 35.703,00€, dok su kratkoročne obaveze iskazane u pretplati za iznos od 537,00€.

3.2.8.1.Evidentiranje i popis imovine

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije obezbjeđuje evidenciju imovine u okviru Glavne knjige, kao i analitičku evidenciju iste. Komisija za popis, imenovana Odlukom br. 404/20 od 25.12.2020. godine, izvršila je popis imovine i gotovine u blagajni i sačinila Izvještaj o izvršenom popisu.

Revizijom je utvrđeno da Vijeće nije vršilo popis potraživanja i obaveza kako je to propisano Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica. Takođe, Vijeće nije internim aktom utvrdilo način vođenja evidencije i popisa imovine i obaveza, dok Izvještaj o popisu imovine sa stanjem na dan 31.12.2020.godine nije usvojen od strane organa upravljanja. Vijeće je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavilo interno Uputstvo o načinu vođenja evidencije i popisa imovine i obaveza, donijeto u tekućoj godini (br.71/22 od 24.02.2022.g.).

- **Subjekt revizije treba da vrši godišnji popis imovine i obaveza na način utvrđen odredbama važećeg Pravilnika.**

Shodno podacima evidentiranim u Glavnoj knjizi Vijeća, utvrđeno je da vrijednost stalne imovine na dan 01.01.2020. godine iznosi 32.254,44€, da je tokom godine nabavljeno imovine u iznosu od 843,65€, da otpisana vrijednost iznosi 743,49€, dok vrijednost imovine na dan 31.12.2020. godine, iznosi 33.354,60€. Stalnu imovinu čine kancelarijska i kompjuterska oprema, računovodstveni program, umjetnička djela, knjige i zastave.

3.2.8.2.Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Vijeće u 2020. godini imalo otvorena četiri žiro računa u poslovnim bankama za redovno poslovanje (u okviru jednog od računa otvoren podračun) i jedan devizni račun.
U poslovnim knjigama evidentirano je da je stanje depozita na žiro računima na dan 01.01.2020.godine iznosilo 974,88€, dok su isti na dan 31.12.2020.godine iznosili 2.807,24€.
Stanje depozita na računima iskazano u Glavnoj knjizi Vijeća odgovara stanju iskazanom u prezentiranim izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banaka (bankarski izvodi) na pomenute datume.

3.2.8.3. Blagajničko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da se blagajničko poslovanje Bošnjačkog vijeća, obezbjedjuje u okviru jedne blagajne. Evidencija blagajne se vodi kroz dnevnik blagajne, a sve promjene se vode hronološkim redom po izvršenoj uplati, odnosno isplati, uz evidentiranje vrste troška. Vijeće nema sistematizovano radno mjesto blagajnika, već je poslove koji se odnose na blagajničko poslovanje, tokom 2020. godine vršila zaposlena na administrativnim poslovima. Vijeće nije donijelo internu proceduru koja se odnosi na uređivanje poslova Blagajničkog poslovanja.

Gotovina u blagajni je na dan 01.01.2020. godine iznosila je 257,98€, dok je na dan 31.12.2020. godine iznosila 3,98€.

Za potrebe blagajne, podignuta je gotovina sa žiro računa u iznosu od 700,00€, a iz blagajne su isplaćeni troškovi u iznosu od 954,00€.

Revizijom je utvrđeno da su iz blagajne izvršene isplate po osnovu: troškova održavanja u iznosu od 9,00€, ostalih nematerijalnih troškova u iznosu od 315,00€, troškovi naknada po Ugovoru u iznosu od 400,00€, troškova goriva u iznosu od 30,00€, kao i isplata naknade u iznosu od 200,00€, koja se shodno, Izjavi odgovornog lica odnosi na akontaciju za službeno putovanje, pri čemu nije prezentirana dokumentacija u vezi sa navedenom isplatom - putni nalog.
Vijeće je iz blagajne izvršilo isplate troškova održavanja u iznosu od 9,00€ i ostalih nematerijalnih troškova (nabavka zastava sa stalcima) u iznosu od 315,00€, koje nije adekvatno dokumentovalo (nijesu prezentirani fiskalni računi).

Troškovi naknada po Ugovoru (učestvovanje na manifestaciji u organizaciji Vijeća) u iznosu od 400,00€ i troškova goriva u iznosu od 30,00€ isplaćeni iz blagajne, adekvatno su dokumentovani.

3.2.8.4. Potraživanja

Uvidom u finansijske izvještaje i poslovne knjige utvrđeno je da Vijeće nema potraživanja sa stanjem na dan 31.12.2020.godine.

3.2.8.5. Obaveze

Uvidom u poslovne knjige Vijeća utvrđeno je da je isto na početku 2020. godine evidentiralo pretplate prema dobavljačima u iznosu od 681,00€, dok nije bilo evidentiranih neizmirenih obaveza prema dobavljačima na kraju 2020.godine. Takođe, Vijeće je u poslovnim knjigama evidentiralo pretplate na kraju 2020.godine po osnovu ostalih kratkoročnih obaveza u ukupnom iznosu od 537,00€, koji iznos je iskazan i u Bilansu stanja.

Revizijom je utvrđeno da se ostale kratkoročne obaveze odnose na neizmirene obaveze za neto zarade u iznosu od 8,00€ i obaveze za poreze i doprinose u iznosu od 145,00€, dok su pretplate evidentirane po osnovu obaveza prema

angažovanim licima i ostalim obavezama prema zaposlenim u ukupnom iznosu od 690,00€ (iste su po početnom stanju iznosile 1.546,00€).

Shodno prezentiranoj dokumentaciji, Vijeće je krajem 2020.godine donijelo Odluku o formiranju Komisije za utvrđivanje stanja obaveza prema dobavljačima, shodno kojoj je Komisija sačinila Izvještaj o utvrđenom stanju i dala predlog o rasknjižavanju obaveza i pretplata prema dobavljačima. Shodno Izvještaju Komisije, Predsjednik Vijeća je donio Odluku od 31.12.2020. godine, o rasknjižavanju pretplata prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 1.920,57€, kao i obaveza prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 7.875,36€. Vijeće je, shodno navedenoj Odluci, sprovelo knjiženja u poslovnim knjigama, kojim je izvršilo prebijanje pretplata prema dobavljačima, pri čemu nijesu prezentirani dokazi da je izvršeno usaglašavanje obaveza sa dobavljačima.

Takođe, Vijeće je tokom 2020.godine izvršilo otpis dijela pretplata po osnovu ugovorenih obaveza prema zaposlenima iz ranijih godina u ukupnom iznosu od 856,00€, pri čemu nije prezentiralo dokumentaciju u vezi sa istim.

- **Preporučuje se subjektu revizije da vrši usaglašavanje obaveza sa dobavljačima i obaveza po drugom osnovu i da pretplate na kraju finansijske godine prenese na račun aktivnih vremenskih razgraničenja ili na date avanse, kako iste ne bi uticale na umanjenje salda stvarnih obaveza, kao i da otpis istih vrši na osnovu Odluke Savjeta, nakon usaglašavanja.**

3.2.9.Bilans uspjeha

Na osnovu prezentiranih podataka u Bilansu uspjeha utvrđeno je da su prihodi iskazani u ukupnom iznosu od 121.057,00€, rashodi u iznosu od 120.909,00€ i poslovni rezultat (dobitak) u iznosu od 148,00€.

3.2.9.1. Prihodi

Revizijom je utvrđeno da je Vijeće u poslovnim knjigama evidentiralo i Bilansu uspjeha za 2020. godinu iskazalo prihode u ukupnom iznosu od 121.056,71€. Uvidom u poslovne knjige i prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da se isti odnose na: prihode iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 86.666,64€, prihode od donacija iznosu od 10.000,00€, prihode od subvencije od strane Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na ime zapošljavanja osoba sa invaliditetom u iznosu od 23.612,21€, kao i ostale prihode u iznosu od 777,86€.

Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2020.godinu odobrena su sredstva za rad nacionalnih savjeta u ukupnom iznosu od 520.000,00€ za 6 nacionalnih savjeta, odnosno 86.666,64€ po savjetu na godišnjem nivou, koliko je i prenešeno Bošnjačkom vijeću za finansiranje rada od strane Državnog trezora.

Vijeće je ostvarilo prihode od donacija u iznosu od 10.000,00€, od prijatelja Bošnjačkog vijeća iz BiH.

Prihodi po osnovu subvencija od strane Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na ime zapošljavanja lica sa invaliditetom (četiri lica) iznosile su 23.612,21€ (za 2020. godinu iznos od 15.749,34€ i za 2019. godinu iznos od 7.862,87€).

Prihodi u iznosu od 777,86€, evidentirani su po osnovu umanjenja obaveza, nakon usaglašavanja istih sa dobavljačem.

3.2.9.2. Rashodi

Revizijom je utvrđeno da je Vijeće u poslovnim knjigama evidentiralo i Bilansu uspjeha za 2020. godinu iskazalo rashode u ukupnom iznosu od 120.907,40€ i isti se odnose na: troškove goriva i energije u iznosu od 1.215,31€, troškove zarada zaposlenih u iznosu od 29.544,38€, troškove poreza i doprinosa na zarade u iznosu od 19.365,98€, troškove naknada po Ugovoru u iznosu od 780,00€, troškove naknada za povremene i privremene poslove u iznosu od 9.458,50€, ostale lične rashode i naknade u iznosu od 1.564,28€, troškove transportnih usluga u iznosu od 310,00€, troškove usluga održavanja u iznosu od 49,00€, troškove zakupnina u iznosu od 9.050,00€, troškove reklame i propagande u iznosu od 400,00€, troškove kancelarijskog materijala i štampe u iznosu od 650,80€, troškove amortizacije u iznosu od 743,49€, troškove reprezentacije u iznosu od 1.884,24€, troškove platnog prometa u iznosu od 328,96€, ostale nematerijalne troškove u iznosu od 23.361,00€, troškove poklona, pomoći, vode i kanalizacije u iznosu od 11.246,40€ i rashode iz predhodnih izvještaja u iznosu od 10.955,06€.

U nastavku je dat tabelarni pregled ostvarenih rashoda Vijeća u 2020. godini

Redni broj	Konto	Vrsta troška	Iznos	% učešća
1	513	Troškovi goriva i energije	1,215.31 €	1.01%
2	520	Troškovi zarada zaposlenih	29,544.38 €	24.44%
3	521	Troškov poreza i doprinosa na zarade	19,365.98 €	16.02%
4	522	Troškovi naknada po ugovoru	780.00 €	0.65%
5	524	Troškovi naknada za povremene i privremene poslove	9,458.50 €	7.82%
6	529	Ostali lični rashodi i naknade	1,564.28 €	1.29%
7	531	Troškovi transportnih usluga	310.00 €	0.26%
8	532	Troškovi usluga održavanja	49.00 €	0.04%
9	533	Troškovi zakupnina	9,050.00 €	7.49%
10	535	Troškovi reklame i propagande	400.00 €	0.33%
11	539	Kancelarijski materijal i štampa	650.80 €	0.54%
12	540	Troškovi amortizacije	743.49 €	0.61%
13	551	Troškovi reprezentacije	1,884.24 €	1.56%
14	553	Troškovi platnog prometa	328.96 €	0.27%
15	559	Ostali nematerijalni troškovi	23,361.00 €	19.32%
16	569	Troškovi poklona, pomoći, vode i kanalizacije	11,246.40 €	9.30%
17	592	Rashodi iz prethodnih izveštaja	10,955.06 €	9.06%
Ukupno			**120,907.40 €**	**100.00%**

Shodno prezentiranim podacima konstatuje se da najveće učešće u ukupnim rashodima imaju troškovi zarada zaposlenih sa 24,44%, ostali nematerijalni troškovi sa 19,32%, troškovi poreza i doprinosa na zarade sa 16,02% itd.

Troškovi goriva i energije (račun 513)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 1.215,31€ odnose se na troškove električne energije u iznosu od 895,31€ i troškove goriva u iznosu od 320,00€.

Troškovi električne energije u iznosu od 895,31€, pravdani su fakturama dobavljača.
Revizijom je utvrđeno da se troškovi goriva u iznosu od 320,00€ odnose na troškove goriva u iznosu od 30,00€, koji su isplaćeni iz blagajne i naknade plaćane jednom od zaposlenih po osnovu korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe u iznosu od 290,00€, na osnovu Odluke Savjeta (prevoz Predsjednika Vijeća), pri čemu nije prezentiran Nalog za službeno putovanje sa obračunom troškova korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe, što nije u skladu sa odredbama člana 25 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, kojim je utvrđen način obračuna navedenih troškova.

- **Subjekt revizije treba da troškove korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe obračunava i isplaćuje u skladu sa odredbama člana 25 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.**
- **Preporučuje se subjektu revizije da angažovanje zaposlenih za obavljanje dopunskih poslova, vrši zaključivanjem Ugovora o dopunskom radu.**

Subjekt revizije nije internim aktom utvrdio ko u Vijeću ostvaruje pravo na potrošnju goriva, na teret sredstva istog, kao ni limit za navedene troškove. Vijeće je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavilo Pravilnik o reprezentaciji i utrošku goriva, donijet u tekućoj godini (br.74/22 od 24.02.2022.g.), kojim je, između ostalog, utvrdio ko ima pravo na potrošnju goriva i limit za navedeni trošak.

Troškovi zarada i poreza i doprinosa zaposlenih (računi 520 i 521)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 48.910,36€ odnose se na troškove zarada i troškove poreza i doprinosa po osnovu isplaćenih zarada, od kojih se troškovi u iznosu od 29.544,38€ odnose na neto zarade, dok se troškovi u iznosu od 19.365,98€ odnose na troškove poreza i doprinosa na teret zaposlenih i na teret poslodavca, kao i prirez porezu.

Takođe, revizijom je utvrđeno da je Vijeće na isplaćene zarade obračunavalo poreze i doprinose i da je dostavilo nadležnom organu Poreske uprave, IOPPD obrasce u propisanim rokovima.

Troškovi naknada po Ugovoru i troškovi naknada po Ugovorima o povremenim i privremenim poslovima (računi 522 i 524)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 10.238,50€ odnose se na troškove naknada po Ugovorima o djelu (iznos od 780,00€ za dva izvršioca) i naknada po Ugovorima o privremenim i povremenim poslovima i Odlukama Vijeća (iznos od 5.240,00€ za četiri izvršioca) i ostalih naknada plaćenih po Odlukama u iznosu od 4.218,50€.

Revizijom je utvrđeno da su na ime naknade Predsjedniku Vijeća plaćeni troškovi u iznosu od 3.300,00€, shodno Odluci broj 510/19 od 30.12.2019. godine. Takođe, Vijeće je izvršilo plaćanje putnih troškova (prevoz) članovima

Izvršnog Vijeća u ukupnom iznosu od 613,50€, što nije u skladu sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, s obzirom da isti nemaju status zaposlenih lica u Vijeću i da Vijeće nije internim aktom utvrdilo mogućnost navedene isplate.

- **Subjekt revizije je dužan da troškove službenih putovanja obračunava i isplaćuje u skladu sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.**

Troškovi naknada u ukupnom iznosu od 305,00€ odnose se na naknadu u iznosu od 150,00€ isplaćenu shodno Odluci jednom fizičkom licu i naknada na ime dodatnog angažovanja za dva zaposlena u iznosu od 155,00€.

Ostali lični rashodi i naknade (račun 529)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 1.564,28€, odnose se na ostale lične rashode i naknade po osnovu: dnevnica zaposlenim u iznosu od 234,00€, dnevnica članovima Izvršnog odbora Vijeća u iznosu od 360,00€, troškova prevoza zaposlenih u iznosu od 156,28€, troškova prevoza članovima Izvršnog odbora vijeća u iznosu od 594,00€, naknada članovima popisne komisije u iznosu od 120,00€ i naknade zaposlenom za dodatni rad u iznosu od 100,00€.

Revizijom je utvrđeno da su isplate dnevnica zaposlenim u iznosu od 234,00€ izvršene shodno Odlukama za obavljanje zadataka u mjestu rada zaposlenog, pri čemu za obračun istih nijesu prezentirani putni nalozi, što nije u skladu sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, kojim su utvrđeni uslovi i način ostvarivanja dnevnica za službeno putovanje. Takođe, Vijeće je shodno Odlukama, izvršilo isplatu dnevnica članovima Izvršnog odbora Vijeća u iznosu od 360,00€ i troškova prevoza članovima Izvršnog odbora vijeća u iznosu od 594,00€, što nije u skladu sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, s obzirom da isti nemaju status zaposlenih lica u Vijeću i da Vijeće nije internim aktom utvrdilo mogućnost navedene isplate.

Troškovi prevoza zaposlenih u iznosu od 156,28€, plaćeni su shodno Odluci na ime korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe, pri čemu nalozi za službeno putovanje ne sadrže sve potrebne elemente obračun putnih troškova, što nije u skladu sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.

Takođe, Vijeće je za dva zaposlena lica izvršilo plaćanje naknade na ime troškova prevoza u iznosu od 100,00€, na osnovu Odluka Predsjednika, po osnovu angažovanja za obavljanje dopunskih poslova.

Naknada članovima popisne komisije u iznosu od 120,00€ isplaćene su na osnovu Odluka Predsjednika.

Troškovi transportnih usluga (račun 531)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 310,00€, odnose se na troškove transportnih usluga, od kojih se troškovi u iznosu od 200,00€ odnose se troškove organizovanog prevoza zaposlenih (relacija Rožaje – Sarajevo), a troškovi u iznosu od 110,00€ troškova prevoza, plaćene jednom od zaposlenih na osnovu Odluka Predsjednika, po osnovu angažovanja za obavljanje dopunskih poslova.

Troškovi tekućeg održavanja (račun 532)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 49,00€, odnose se na troškove tekućeg održavanja (otklanjanja kvarova i slično).

Troškovi zakupnina (račun 533)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 9.050,00€, odnose se na troškove zakupa poslovnih prostorija. Navedeni troškovi su pravdani Ugovorom o zakupu poslovnih prostorija za potrebe Vijeća, koji nije ovjeren od strane nadležnog organa kako je to propisano čl. 639 Zakona o obligacionim odnosima. Vijeće je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavilo novi Ugovor o zakupu poslovnih prostorija za potrebe Vijeća, zaključen sa ranijim zakupodavcem (br.69/22 od 23.02.2022.g.), koji je ovjeren u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima (br.626/2022 od 23.02.2022.g.).

Troškovi reklame (račun 535)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 400,00€ odnose se na troškove snimanja emisija za potrebe subjekta revizije i za potrebe oglašavanja putem elektronskih medija. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani.

Troškovi kancelarijskog materijala (račun 539)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 650,80€ odnose se na troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 284,60€ i troškove štampanog materijala u iznosu od 366,20€. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani.

Troškovi amortizacije (račun 540)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 743,49€, odnose na troškove obračunate amortizacije i to postrojenja i opreme (koje obuhvata kancelarijsku i računarsku opremu) u iznosu od 690,99€, slika u iznosu od 45,00€ i zastava u iznosu od 7,50€. Shodno navedenom, konstatuje se da je Vijeće vršilo obračun amortizacije umjetničkih slika, što nije u skladu sa članom 2 Pravilnikom o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije kojim je, između ostalog, utvrđeno da amortizaciji ne podliježu umjetnička djela.

Shodno Izjavi lica odgovornog za sastavljanje finansijskih izvještaja, Vijeće je vršilo obračun amortizacije primjenom propocionalne metode.

Revizijom je utvrđeno da je Vijeće vršilo obračun amortizacije primjenom amortizacione stope od 5% za sve vrste imovine, kao i da ne obezbjeđuje podatke o obračunu amortizacije imovine za svako sredstvo posebno, već u zbirnom iznosu. Takođe, revizijom je utvrđeno da Vijeće nije vršilo obračun amortizacije osnovnih sredstava na obrascu "OA", što nije u skladu sa članom 3 važećeg Pravilnika, kao i da je vršilo obračun amortizacije novonabavljene opreme za period od 12 mjeseci, iako je ista nabavljena tokom 2020. godine, dok nije vršilo obračun amortizacije nematerijalne imovine (računovodstveni program), čija nabavna vrijednost iznosi 2.500,00€.

- **Subjekt revizije treba da obračun amortizacije osnovnih sredstava vrši na način kako je to utvrđeno odredbama Pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da obračun amortizacije novonabavljene imovine vrši počev od datuma stavljanja u upotrebu iste.**

Troškovi reprezentacije (račun 551)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 1.884,24€ odnose se na troškove ugostiteljskih usluga, tj. konzumacije hrane i pića, kao i na nabavku robe iz maloprodaje. Dio navedenih troškova u iznosu od 755,30€ nije adekvatno dokumentovan (nijesu prezentirani fiskalni računi).

Subjekt revizije nije internim aktom utvrdio ko u Vijeću ostvaruje pravo na korišćenje reprezentacije, na teret sredstva istog, kao ni limit za navedene troškove. Vijeće je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavilo Pravilnik o reprezentaciji i utrošku goriva, donijet u tekućoj godini (br.74/22 od 24.02.2022.g.), kojim je, između ostalog, utvrdio ko ima pravo na korišćenje reprezentacije i limit za navedeni trošak.

Troškovi platnog prometa (račun 553)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 328,96 € odnose se na troškove platnog prometa, za plaćanja u zemlji i inostranstvu, kao i naknade za održavanje računa kod poslovne banke. Navedeni troškovi su dokumentovani bankarskim izvodima.

Ostali nematerijalni troškovi (račun 559)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 23.361,00€ odnose se na ostale nematerijalne troškove i to: troškove po osnovu datih donacija u iznosu od 10.599,80€, troškove za autorsko djelo u iznosu od

8.500,00€, troškove nezavisne revizije u iznosu od 1.210,00€ i ostale nematerijalne troškove u iznosu od 3.051,20€.
Troškovi po osnovu datih donacija u iznosu od 10.599,80€ odnose se na date donacije organizacijama u Crnoj Gori (po osnovu nabavke medicinske opreme, u iznosu od 9.999,80€, koja je na osnovu Odluka donirana Domovima zdravlja u Rožajama i Plavu i Službi hitne pomoći u Rožajama i po osnovu donacija u iznosu od 600,00€ isplaćenih za dvije organizacije, na osnovu zahtjeva i Odluke Vijeća).
Troškovi za autorsko djelo u iznosu od 8.500,00€ evidentirani su na osnovu Ugovora, na ime izrade pisanog autorskog djela, višetomnog Rječnika bosanskog jezika od strane Vijeća Kongresa bošnjačkih intelektualaca sa sjedištem u Sarajevu, BiH.
Troškovi u iznosu od 1.210,00€ evidentirani su po osnovu izvršene revizije od strane nezavisnog revizora.
Troškovi u iznosu od 3.051,20€, odnose se na trošak izrade idejnog rješenja Bošnjačkog centra u iznosu od 2.359,50€, troškove za dobijanje poštanskog sertifikata u iznosu od 110,00€, nabavku zastava sa stalcima u iznosu od 315,00€ (isplaćeno iz blagajne) i druge troškove u iznosu od 266,70€.

Shodno navedenom, konstatuje se da Vijeće nije evidentiralo nabavku zastava sa stalcima u iznosu od 315,00€ na odgovarajući račun u okviru klase 0, već u okviru troškova, što nije u skladu sa važećim Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, s obzirom da je nabavku opreme trebalo evidentirati na odgovarajući račun u okviru klase 0, a ne na troškove.

- **Subjekt revizije treba da nabavku opreme evidentira na odgovarajući račun u okviru klase 0, shodno važećem Pravilniku, a ne na trošak.**

Troškovi poklona, pomoći, vode i kanalizacije (račun 569)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 11.246,40€, odnose se na troškove poklona u iznosu od 140,00€ (na ime poklona za 8. mart, isplaćene na osnovu Odluke), troškove mobilne i fiksne telefonije u iznosu od 1.965,35€, troškove vode i komunalnih usluga u iznosu od 596,05€ i troškova po osnovu plaćanja pomoći fizičkim licima i organizacijama u iznosu od 8.545,00€.

Revizijom je utvrđeno da su navedeni troškovi dokumentovani fakturama dobavljača, a troškovi po osnovu plaćanja pomoći fizičkim licima i organizacijama u iznosu od 8.545,00€ zahtjevima za isplatu pomoći i Odlukama Vijeća.

Troškovi iz prethodnog izvještajnog perioda (račun 592)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Vijeća u iznosu od 10.955,06€ odnose se na troškove iz prethodnog izvještajnog perioda, a evidentirani su po osnovu troškova ranijeg perioda na ime kancelarijskog materijala, reprezentacije, zakupa prostorija za organizovanje manifestacija i dr. u iznosu

od 9.034,49€ i po osnovu otpisanih pretplata prema dobavljačima u iznosu od 1920,57€.
Revizijom je utvrđeno da dio navedenih troškova u iznosu od 3.990,00€ nije adekvatno dokumentovan (nedostaju fiskalni računi), dok dio troškova u iznosu od 2.291,20€ nije dokumentovan, što nije u skladu sa članom 20 važećeg Zakona o računovodstvu.

- **Subjekt revizije treba da evidentiranje troškova u poslovnim knjigama vrši na osnovu vjerodostojne i potpune računovodstvene dokumentacije, shodno članu 20 važećeg Zakona o računovodstvu.**

3.2.10. Zapošljavanje

Bošnjačko Vijeće je na kraju 2020. godine, imalo 12 zaposlenih lica, od kojih 9 zaposlenih po osnovu Ugovora o radu, a 3 zaposlena lica po Ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Tokom 2020.godine zaposleno je 3 lica, od kojih je jedno lice Predsjednik Bošnjačkog Vijeća (po Ugovoru o radu broj 405/20 od 25.12.2020. godine).

Revizijom je utvrđeno da je Vijeće u 2020. godini zaposlilo dva lica na radnim mjestima diplomiranog pravnika, odnosno stručnog saradnika za odnose sa javnošću i organizaciju kulturnih aktivnosti Bošnjačkog vijeća, a za koje nije vršilo oglašavanje slobodnog radnog mjesta prilikom zapošljavanja, što nije u skladu sa članom 25 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

- **Subjekt revizije prilikom zapošljavanja je dužan da Zavodu za zapošljavanje prijavi slobodna radna mjesta radi praćenja ponude i tražnje na tržištu rada, kako je to utvrđeno odredbama člana 25 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.**

3.2.11. Kancelarijsko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da Vijeće vodi knjigu – Djelovodnik, kao osnovnu evidenciju, u kojem evidentira interna akta i druga akta koja se zaprimaju.
Uvidom u dio Djelovodnika subjekta revizije, utvrđeno je da je hronološki vršeno evidentiranje primljenih i poslatih akata, unos podataka u djelovodnik vrši na način utvrđen propisima, a i evidencije u djelovodnik zaključene su u propisanom roku i na način utvrđen važećim propisima.
Vijeće nije internom procedurom definisalo poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata. Vijeće je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavilo Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju (br.72/22 od 24.02.2022.g.), kojim je utvrdio način vršenja navedenih poslova.

3.3. HRVATSKI SAVJET U CG

3.3.1. Organizacija i registracioni status Savjeta

Na osnovu člana 33 i 34 Zakona o manjinskim pravima i slobodama i Pravilnika o obrascu i načinu vođenja evidencije savjeta, nadležno Ministarstvo[7] je shodno Rješenju broj br. 01-023-578/17-13 od 06.09.2017. godine, u Evidenciju savjeta upisalo savjet pod nazivom Hrvatski savjet u Crnoj Gori. Članom 34 stav 2 Zakona propisano je da upisom u evidenciju, savjet stiče svojstvo pravnog lica.

Sjedište Savjeta je u Tivtu, Donja Lastva bb. Ovlašćeno lice za zastupanje i predstavljanje Savjeta je Zvonimir Deković.

Rješenjem nadležnog organa[8], Hrvatski savjet u Crnoj Gori je upisan u registar poreskih obveznika. Takođe, Savjetu je od strane nadležnog organa[9] izdato Obavještenje o razvrstavanju, kojim mu je dodijeljena šifra razvrstavanja djelatnosti.

Savjet je donio Statut, najviši pravni akt Savjeta kojim su utvrđeni cilj, nadležnost, organizacija i određena pitanja rada Savjeta.
Shodno Statutu, organi Savjeta su predsjednik, potpredsjednici, sekretar i Izvršni odbor. Savjet obrazuje stalna i privremena radna tijela. Stalna radna tijela su Odbori (Odbor za Statut i propise, Odbor za Budžet i finansije, Odbor za kulturu i prosvjetu, Odbor za sport i mlade i drugi), a privremena radna tijela mogu biti Odbori i Komisije.

Savjet je donio i Poslovnik o radu kojim se uređuje način rada Savjeta.

3.3.2. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola

Shodno Statutu Hrvatskog savjeta u Crnoj Gori (član 15) utvrđeno je da Savjet određuje osobe zadužene za materijalno i finansijsko poslovanje, dok je članom 19 istog, utvrđeno da predsjednik Savjeta potpisuje finansijsku dokumentaciju i nalogodavac je finansijskog plana. Shodno članu 35 Statuta, Savjet upravlja imovinom u skladu sa propisima o materijalnom i finansijskom poslovanju neprofitnih organizacija, svi prihodi i rashodi određuju se finansijskim planom, a po završetku godine za koju se donosi Finansijski plan, sastavlja se završni račun.

Takođe, revizijom je utvrđeno da Savjet nije obezbijedio razdvajanje odgovornosti u dijelu potpisivanja akata o ostvarivanju određenih prava za Predsjednika Savjeta (naknade za članstvo u Izvršnom odboru, naknade po osnovu troškova službenih putovanja), s obzirom da je Odluke o isplati navedenih naknada, kao i naloge za službena putovanja (u svojstvu nalogodavca), potpisivao predsjednik Savjeta.

[7] Ranijom organizacijom državne uprave - Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, sada Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
[8] Ranijom organizacijom državne uprave- Poreska uprava, sada Uprava prihoda i carina.
[9] Ranijom organizacijom državne uprave- Zavod za statistiku, sada Uprava za statistiku.

- **Preporučuje se subjektu revizije da ovlasti lice koje će potpisivati dokumentaciju za isplate sredstava po svim osnovama za predsjednika Savjeta.**

U dijelu nadzora nadležnog Ministarstva nad radom Savjeta, utvrđeno je da je Odjeljenje za unutrašnju reviziju Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava vršilo kontrolu dostavljenih izvještaja Savjeta (izvještaja o radu i finansijskih izvještaja za 2020. godinu) i o istom sačinilo Izvještaj o sprovedenoj kontroli Izvještaja o radu i finansijskih izvještaja nacionalnih savjeta za 2020. godinu.

Subjekt revizije je prezentirao i Izvještaj nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji računovodstvenih izvještaja Hrvatskog savjeta u Crnoj Gori za 2020.godinu.

3.3.3. Aktivnosti organa upravljanja u dijelu finansijskog poslovanja

Revizijom je utvrđeno da su u 2020. godini održane tri redovne I dvije tematske sjednice Savjeta. Na osnovu prezentirane dokumentacije sa održanih sjednica utvrđeno je da su na istim usvojeni: Finansijski plan i Plan i program rada za 2020.godinu, odluke o razrješenju člana Izvršnog odbora Savjeta i imenovanju novog, kao i druga akta.

3.3.4. Finansijski plan

Shodno članu 33 Zakona, savjet manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice donosi Budžet, statut, godišnji plan rada i Poslovnik o svom radu kojim se uređuju pitanja od značaja za rad savjeta.

Hrvatski savjet u Crnoj Gori je donio Finansijski plan i Program rada za 2020.godinu.
Finansijskim planom Savjeta za 2020.godinu, planirani su prihodi u iznosu od 99.999,96€, dok su rashodi planirani u iznosu od 99.049,96€.

Prihodi su planirani u iznosu od 99.999,96€, a isti su ostvareni u iznosu od 103.888,03€, što je za 3.888,07€ ili 3,9% više u odnosu na planirane prihode.

Rashodi su planirani u iznosu od 99.049,96€, a isti su ostvareni u iznosu od 103.888,03€, što je za 4.838,07€ ili 4,9% više u odnosu na planirane.
Finansijskim planom Savjeta za 2020.godinu, planirani su sljedeći troškovi: bruto zarada i doprinosa u iznosu od 8.682,96; ostala primanja u iznosu od 28.093,00€ (od čega se na Izvršni odbor odnosi iznos od 17.220,00€, a na ugovore o djelu iznos od 10.873,00€); putni troškovi i dnevnice u iznosu od 16.000,00€; sredstva za projekte u iznosu od 20.300,00€; rashodi za materijal u iznosu od 7.574,00€; rashodi za usluge u iznosu od 13.400,00€; ostali izdaci u iznosu od 5.000,00€ (sponzorstvo 4.000,00€ i donacije fizičkim licima 1.000,00€).

3.3.5. Plan rada i programske aktivnosti

Hrvatski savjet u Crnoj Gori je donio Program rada za 2020.godinu, kojim je, između ostalih, planirao sljedeće aktivnosti: štampanje i promocije knjiga i

drugih djela, nastavak saradnje u sklopu projekta ,, Putevima bokeljskih Hrvata"; najmanje dva susreta u Središnjem državnom uredu za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Ministarstvu kulture RH i saborskom Odboru za Hrvate izvan Republike Hrvatske, kao i u Vladi i u Saboru RH te u institucijama Crne Gore- Ministarstvu, Skupštini, Fondu, CEKUMU, nastavak djelovanja u radnim grupama i odborima itd; nastavak pomoći pojedincima i saradnje sa klubovima, institucijama, KUD- ovima iz Crne Gore i RH prilikom organiziranja promocija, koncerta, izložbi, književnih večeri i druge aktivnosti.

Revizijom je utvrđeno da je Hrvatski savjet u Crnoj Gori u 2020.godini, u poslovnim knjigama evidentirao troškove (24.382,58€) koji se odnose na finansiranje tri projekta i to: „Pontifikal", „Barski misal" i „Parčićev misal", od kojih je projekat „Pontifikal" realizovan, dok je realizacija ostala dva projekta u toku. Troškovi projekata su pravdani fakturama, fiskalnim računima i autorskim ugovorima. Cilj projekata je zaštita i unaprjeđenje prava hrvatskog naroda u Crnoj Gori i očuvanje religijske tradicije hrvatskog naroda u Crnoj Gori.

3.3.6. Računovodstvene evidencije

Poslove računovodstva za potrebe Savjeta obavlja agencija za računovodstvo. Shodno Izjavi odgovornog lica, Savjet obezbjeđuje računovodstvene evidencije na obračunskoj osnovi.
Revizijom je utvrđeno da Savjet vodi sledeće poslovne knjige: Glavnu knjigu i pomoćne evidencije (dnevnik blagajne).

3.3.7. Finansijski izvještaji

Članom 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama, utvrđeno je da su nacionalni savjeti dužni da nadležnom radnom tijelu Skupštine, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, podnesu izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju i izvještajem nezavisnog revizora. Takođe, Zakonom je utvrđeno da se Izvještaj o finansijskom poslovanju Savjeta, sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti.
Hrvatski savjet u Crnoj Gori je nadležnom radnom tijelu Skupštine, podnio izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju i izvještajem nezavisnog revizora.

Uvidom u prezentiranu registracionu dokumentaciju Savjeta, utvrđeno je da Hrvatski savjet u Crnoj Gori posluje kao pravno lice, da je računovodstvene evidencije organizovao na bazi kontnog okvira za privredna društva i druga pravna lica, kao i da je finansijske izvještaje za 2020. godinu sačinio u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Shodno navedenom, a imajući u vidu da nacionalni savjeti nijesu osnovani od strane države, da država nema vlasničkog udjela u istim, da Zakonom o budžetu svaki od savjeta nije utvrđen kao posebna potrošačka budžetska jedinica, niti im se sredstva opredjeljuju po posebnim budžetskim pozicijama, to je od strane nadležnog Ministarstva potrebno inicirati izmjene člana 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se odnosi na obavezu savjeta da izvještaj o finansijskom poslovanju sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti.

Preporuka drugom državnom organu

- **Preporučuje se Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava da inicira izmjene Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se odnosi na obavezu savjeta da izvještaj o finansijskom poslovanju sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti, na način što će uskladiti izvještavanje savjeta sa njihovim pravnim statusom.**

Subjekt revizije je Finansijske iskaze dostavio Upravi prihoda i carina Crne Gore, shodno odredbama Zakona o računovodstvu.

3.3.8. Bilans stanja

Uvidom u Bilans stanja Hrvatskog savjeta u Crnoj Gori za 2020.godinu utvrđeno je da je u aktivi iskazana stalna imovina u iznosu od 2.192,00€, obrtna imovina (koju čine gotovina na računima i u blagajni i kratkoročna potraživanja) u iznosu od 53.082,00€, dok je u pasivi iskazan kapital u iznosu od 8.253,00€, kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze u iznosu od 455,00€ i pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 46.566,00€.

3.3.8.1. Evidentiranje i popis imovine

Savjet je Odlukom br. 1/21 od 4.1.2021.godine imenovao Komisiju za popis sa zadatkom da izvrši popis imovine i obaveza, potraživanja, gotovine i gotovinskih ekvivalenata za 2020.godinu. Komisija je sačinila Izvještaj o popisu gotovine i Izvještaj o popisu robe, sitnog inventara i osnovnih sredstava, uz koji su prezentirane popisne liste sitnog inventara. Organ upravljanja Savjeta donio je Odluku o usvajanju popisa.

Shodno prezentiranim podacima u Glavnoj knjizi ukupna stalna imovina Savjeta po nabavnoj vrijednosti iznosi 5.969,08€, otpisanoj 4.291,78€ i sadašnjoj vrijednosti 2.192,00€.

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije u 2020. godini nabavio dva mobilna telefona ukupne vrijednosti od 471,99€, čije nabavke su dokumentovane fakturama dobavljača. Tokom 2020.godine nije bilo rashodovanja imovine.

3.3.8.2. Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Savjet tokom 2020.godine imao otvorena četiri žiro računa, od kojih se dva računa odnose na devizni račun.

Shodno podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, stanje depozita na žiro računima na dan 01.01.2020.godine iznosilo 43.996,43€, dok su isti na dan 31.12.2020.godine iznosili 53.033,76€.

Revizijom je utvrđeno da stanje depozita evidentirano u poslovnim knjigama Savjeta odgovara stanju depozita iskazanom u izvještaju o kretanju sredstava na žiro računu poslovnih banaka (bančini izvodi) na pomenute datume.

3.3.8.3. Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da Savjet obezbjeđuje blagajničko poslovanje u okviru dvije blagajne (Hrvatskog savjeta u Crnoj Gori i Hrvatske škole). Ukupan promet blagajne Hrvatske škole iznosio je 280,00€.

Uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da je gotovina u blagajni na dan 01.01.2020. godine iznosila 88,70€, dok na dan 31.12.2020.godine nije bilo gotovine u blagajni. Za potrebe blagajne tokom 2020. godine sa računa je podignuta gotovina u iznosu od 4.597,00€, dok je odliv gotovine iz blagajne iznosio 4.685,70€.

Revizijom je utvrđeno da su iz blagajne isplaćeni u troškovi u iznosu od 3.055,71€ i to: troškovi materijala u iznosu od 293,15€, troškovi goriva u iznosu od 439,92€, troškovi dnevnica u iznosu od 90,00€, troškovi upotrebe sopstvenog automobila u službene svrhe u iznosu od 280,50€, troškovi taksi usluga u iznosu od 29,05€, troškovi dolaska na sjednicu u iznosu od 1.045,00€, troškovi ptt usluga u iznosu od 61,89€, troškovi administrativnih taksi u iznosu od 42,64€, troškovi novogodišnjih i drugih poklona u iznosu od 374,45€, troškovi reprezentacije u iznosu od 238,62€ i troškovi novina u iznosu od 160,49€.

Navedeni troškovi pravdani su računima i fiskalnim računima, putnim nalozima, odlukama predsjednika Savjeta, a troškovi dolaska na sjednicu potpisanim spiskom prisutnih članova Savjeta.

Savjet je izvršio povraćaj novca na žiro račun u iznosu od 1.629,99€ i odnosi se na neiskorišćene akontacije za prisustvo članova sjednicama Savjeta.

3.3.8.4. Potraživanja

Savjet je u Glavnoj knjizi evidentirao i u Bilansu stanja iskazao potraživanja u iznosu od 48,00€ i ista se odnose na potraživanja po osnovu više uplaćenih sredstava po ugovoru o djelu u iznosu od 46,00€ i ostala potraživanja u iznosu od 2,00€.

3.3.8.5. Obaveze

Savjet je u Glavnoj knjizi evidentirao i u Bilansu stanja iskazao obaveze u iznosu od 454,52€ i iste se odnose na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 333,07€ i ostale obaveze iz poslovanja u iznosu od 121,45€. Obaveze prema dobavljačima u iznosu od 333,07€ odnose se na obaveze prema dobavljačima za struju i telefoniju.

3.3.8.6. Pasivna vremenska razgraničenja (PVR)

Savjet je u Glavnoj knjizi u okviru Pasivnih vremenskih razgraničenja evidentirao odložene prihode po osnovu donacija u iznosu od 39.096,97€, prihode po osnovu donacija za sanaciju posledica od zemljotresa u iznosu od 2.780,00€ i ostala PVR u iznosu od 4.689,27€.

Odloženi prihodi po osnovu donacija u iznosu od 39.096,97€ odnose se na prihode po početnom stanju u iznosu od 39.044,45€ i ostale prihode u iznosu od 52,52€.

Odloženi prihodi po osnovu donacija za sanaciju posledica od zemljotresa (Petrinja) u iznosu od 2.780,00€ uplaćeni su korisniku u 2021.godini.

Odloženi prihodi u iznosu od 4.689,27€ odnose se na neutrošena sredstva od Ministarstva finansija Republike Hrvatske za finansiranje određenog projekta.

3.3.9. Bilans uspjeha

Uvidom u Bilans uspjeha Hrvatskog savjeta u Crnoj Gori za 2020.godinu, utvrđeno je da je Savjet iskazao prihode u ukupnom iznosu od 103.888,00€ i rashode u iznosu od 103.888,00€.

3.3.9.1. Prihodi

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama evidentirao prihode u iznosu od 103.888,03€ i isti se odnose na: prihode iz budžeta Crne Gore u iznosu od 96.614,14€ (od kojih se iznos od 10.000,00€ odnosi na prihod od Ministarstva kulture za projekat „Kotorski Pontifikal"), prihodi od donacija za projekat „Kotorski Pontifikal" u iznosu od 7.088,64€ (iznos od 2.000,00€ od opštine Kotor i iznos od 5.088,64€ od Republike Hrvatske), prihod od donacije Hrvatske škole u iznosu od 160,00€ i ostali prihodi u iznosu od 25,25€.

Prihod u iznosu od 10.000,00€ dokumentovan je ugovorom zaključenim između Ministarstva kulture i Hrvatskog savjeta u Crnoj Gori za realizaciju projekta „Kotorski Pontifikal".

Prihodi evidentirani u Glavnoj knjizi odgovaraju istim iskazanim u Bilansu uspjeha.

3.3.9.2. Rashodi

Rashodi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 103.888,03€ odnose na: rashode za materijal u iznosu od 2.397,57€, rashode električne energije i goriva u iznosu od 2.101,40€, rashode bruto zarada i doprinosa u iznosu od 9.104,93€, rashode po ugovoru o djelu u iznosu od 12.292,58€, rashode naknada za dopunski rad u iznosu od 5.048,21€, rashode naknada članovima Izvršnog odbora u iznosu od 21.453,92€, rashode dnevnica, službenog puta, sponzorstva, nagrada, solidarne pomoći i drugih davanja u iznosu od 7.771,88€, rashode projekata u iznosu od 18.772,36€, rashode prevoza i telefonskih usluga u iznosu od 3.139,79€, rashode reklame i propagande u elektronskim medijima u iznosu od 1.200,00€, rashode amortizacije u iznosu od 870,24€, rashode zdravstvenih usluga, hotelskih usluga i ostalih nepomenutih neproizvodnih usluga u iznosu od 6.279,33€, rashode reprezentacije u iznosu od 5.790,40€, rashode platnog prometa u iznosu od 739,03€, rashode pretplate na časopis u iznosu od 200,00€, rashode sindikata i Fonda rada u iznosu od 33,30€ i ostale nepomenute nematerijalne rashode u iznosu od 6.693,09€.

U nastavku je dat tabelarni pregled ostvarenih rashoda Savjeta u 2020. godini

R br.	Konto	Vrsta rashoda	Iznos
1	512	Rashodi za materijal	2.397,57
2	513	Rashodi električne energije i goriva	2.101,40
3	520 i 521	Rashodi bruto zarada i doprinosa	9.104,93
4	522	Rashodi po ugovoru o djelu	12.292,58
5	525	Rashodi naknada za dopunski rad	5.048,21
6	526	Rashodi naknada članovima Izvršnog odbora	21.453,92
7	529	Rashodi dnevnica, služb.puta,sponzorstva,nagrada,solidarne pomoći i drugih davanja	7.771,88
8	530	Rashodi projekata	18.772,36
9	531	Rashodi prevoza i telefonskih usluga	3.139,79
10	535	Rashodi reklame i propagande u elektronskim medijima	1.200,00
11	540	Rashodi amortizacije	870,24
12	550	Rashodi zdrav.usluga,hotelskihusluga i ostalih nepomenutih neproizv.usluga	6.279,33
13	551	Rashodi reprezentacije	5.790,40
14	553	Rashodi platnog prometa	739,03
15	554	Rashodi pretplate na časopis	200
16	556	Rashodi sindikata i Fond rada	33,3
17	559	Ostali nepomenuti nematerijalni rashodi	6.693,09
		ukupno	**103.888,03**

Rashodi za materijal (račun 512)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 2.397,57€ odnose se na troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 492,71€, troškove potrošnog materijala(za održavanje higijene i ostalog materijala) u iznosu od 280,60€ i troškove sitnog inventara u iznosu od 1.224.96€. Dio navedenih troškova u iznosu od 293,15€ plaćen je gotovinski.

Troškovi sitnog inventara u iznosu od 1.224,96€ odnose se na nabavku kamera u iznosu od 579,00€, izradu zastave u iznosu od 551,00€ i nabavku ostalog inventara u iznosu od 94,96€.

Navedeni troškovi, su dokumentovani fakturama dobavljača i fiskalnim računima, osim troška nabavke kamera u iznosu od 579,00€ koji je dokumentovan predračunom, pa se konstatuje da je isti nepotpuno dokumentovan, što nije u skladu sa članom 20 Zakona o računovodstvu.

- **Subjekt revizije treba da evidentiranje troškova u poslovnim knjigama vrši na osnovu vjerodostojne i potpune računovodstvene dokumentacije, shodno članu 20 važećeg Zakona o računovodstvu.**

Rashodi električne energije i goriva (račun 513)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 2.101,40€ odnose se na troškove električne energije u iznosu od 1.661,48€ i troškove goriva u iznosu od 439,92€. Troškovi električne energije su dokumentovani fakturama dobavljača, a troškovi goriva su plaćeni preko blagajne i isti su dokumentovani fiskalnim računima.

Rashodi bruto zarada i doprinosa (računi 520 i 521)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 9.104,93€ odnose se na troškove neto zarada u iznosu od 5.572,37€, doprinose na teret zaposlenih u iznosu od 1.996,27€, doprinose na teret poslodavca i naknade u iznosu od 690,45€,troškove poreza na zarade u iznosu od 748,50€ i prireza u iznosu od 97,34€.

Savjet je dostavljao nadležnom organu IOPPD obrasce za 2020.godinu u propisanom roku.

Rashodi po ugovoru o djelu (račun 522)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 12.292,58€ odnose se na troškove naknada po ugovoru o djelu u iznosu od 11.892,58€ (neto naknade u iznosu od 10.845,00€, porez u iznosu od 929,25€ i prirez u iznosu od 118,33€) i isplate naknada na osnovu Odluka Savjeta u iznosu od 400,00€ (po osnovu programskih aktivnosti).

Revizijom je utvrđeno da je Savjet tokom 2020.godine imao zaključene autorske ugovore sa 11 lica za obavljanje sljedećih poslova: podjela kalendara Savjeta; izrada postolja držača zastave; postavljanje zaštitne mreže na zvoniku crkve; instalacija kamere i nadzornih uređaja; radovi na fasadi u sjedištu Savjeta; istraživanje pripremnih poslova za "Kotorski Pontifikal" i druge poslove. Isplate su vršene u iznosima od 50,00€ do 4.500,00€ po licu.

Revizijom je utvrđeno da Savjet ne obezbjeđuje podatke o radno-pravnom statusu lica angažovanih po autorskim ugovorima, osim za dva lica, pa se nije moglo utvrditi da li je obračun poreskih obaveza pravilno izvršen na isplaćene naknade, budući da se poreske obaveze ne obračunavaju na isti način za lica u radnom odnosu i nezaposlena lica.

- **Subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca po autorskim ugovorima treba da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih angažovanih lica u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

Rashodi naknada za dopunski rad (račun 525)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 5.048,21€ odnose se naknade po osnovu ugovora o dopunskom radu i to: neto naknade u iznosu od 3.500,00€,doprinosi na teret zaposlenog u iznosu od 757,21€, doprinosi na teret poslodavca u iznosu od 277,65€, porez u iznosu od 454,30€ i prirez u iznosu od 59,05€.

Savjet je tokom 2020.godine imao zaključene ugovore o dopunskom radu sa dva lica, za obavljanje poslova uređivanja web stranice i održavanje higijene.

Uvidom u ugovore o dopunskom radu utvrđeno je da jedan ugovor ne sadrži podatke o radnom vremenu, što nije u skladu sa članom 202 Zakona o radu kojim je propisano da zaposleni koji radi puno radno vrijeme može da zaključi

ugovor o dopunskom radu sa istim ili drugim poslodavcem, u trajanju do jedne polovine punog radnog vremena.

- **Subjekt revizije je dužan da ugovore o dopunskom radu zaključuje u skladu sa članom 202 Zakona o radu**

Rashodi naknada članovima Izvršnog odbora (račun 526)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 21.453,92€ odnose se na troškove naknada članovima Izvršnog odbora i to: neto naknade u iznosu od 14.950,00€, doprinosi u iznosu od 4.347,34€, porez u iznosu od 1.908,41€ i prirez u iznosu od 248,17€.

Revizijom je utvrđeno da su isplate naknada vršene shodno Odluci iz 2017.godine o naknadi za rad članovima Izvršnog odbora u mjesečnom iznosu od 200,00€ i Odluci Predsjednika od 16.06.2020.godine, kojom je odlučeno da se naknada predsjedniku Savjeta isplaćuje u iznosu od 550,00€, umjesto dotadašnjih 200,00€.[10]

U toku 2020.godine izvršene su izmjene u sastavu Izvršnog odbora Savjeta (jedno lice je razriješeno i imenovano je drugo lice).

Rashodi dnevnica, službenog puta, sponzorstva nagrada , solidarne pomoći i drugih davanja (račun 529)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 7.771,88€ odnose se na troškove službenih putovanja u iznosu od 3.926,88€, troškove sponzorstva u iznosu od 300,00€, troškove dolaska na sjednice članova Savjeta u iznosu od 1.045,00€ i troškove pomoći u iznosu od 2.500,00€.
Troškovi službenih putovanja u iznosu od 3.926,88€ odnose se na troškove dnevnica u iznosu od 1.098,00€ (dnevnice u zemlji u iznosu od 594,00€ i ino dnevnice u iznosu od 504,00€), troškove upotrebe sopstvenog automobila u službene svrhe u iznosu od 1.857,21€, troškove smještaja u iznosu od 71,00€, troškove prevoza u iznosu od 798,33€ i troškove reprezentacije na službenom putu u iznosu od 89,54€. Navedeni troškovi su pravdani putnim nalozima, Odlukama predsjednika, fiskalnim računima, pozivnim pismima i računom za avio kartu.
Uvidom u putne naloge utvrđeno je da isti ne sadrže arhivski broj, kao ni datum podnošenja naloga, određeni broj putnih naloga ne sadrži datum odlaska i povratka sa službenog puta, pa se na osnovu istih nije mogla utvrditi pravilnost obračuna dnevnica, a nijesu podnošeni ni Izvještaji sa službenih putovanja, što nije u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru. Takođe, putni nalozi ne sadrže potpis blagajnika, nalogodavca i podnosioca računa, osim pojedini nalozi koje je Predsjednik Savjeta potpisao u svojstvu nalogodavca i podnosioca računa[11].
Takođe, uvidom u putne naloge utvrđeno da su osim članovima Savjeta, u dva slučaja vršene isplate putnih troškova i licu koje nije član Savjeta (za učešće na seminar shodno Odluci Predsjednika Savjeta).

[10] Na nepravilnosti u vezi sa donošenjem iste ukazano u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Sistem unutrašnjih kontrola.
[11] Na nepravilnosti u vezi sa istim ukazano u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Sistem unutrašnjih kontrola

Troškovi u iznosu od 1.045,00€ odnose se na troškove dolaska članova Savjeta na sjednice Savjeta i isti su dokumentovani Odlukom iz 2013.godine kojom su članovima Savjeta odobreni troškovi dolaska na sjednice u ukupnom iznosu od 335,00€ po sjednici, potpisanim spiskovima prisutnih članova i pojedinačnim odlukama za isplatu, dok nijesu prezentirani nalozi za službena putovanja sa obračunom putnih troškova, što nije u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.

- **Subjekt revizije je dužan da troškove službenih putovanja obračunava i isplaćuje na način utvrđen Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.**

Troškovi u iznosu od 300,00€ odnose se na sponzorstvo za izdavanje knjige i pomoć na ime pokrića putnih troškova za odlazak na manifestaciju i isti su pravdani Odlukama predsjednika i zahtjevima (zahtjevi lica ne sadrže arhivski broj, kao ni datum zavođenja).

Troškovi u iznosu od 2.500,00€ odnose se na troškove pomoći za liječenje i zbog teške materijalne situacije. Navedeni troškovi dokumentovani su Odlukama predsjednika i zahtjevima lica za pomoć (zahtjevi ne sadrže arhivski broj, kao ni datum zavođenja).

Rashodi projekata (račun 530)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 18.772,36€ odnose se na troškove projekta “Pontifikal” u iznosu od 13.000,00€ (štampa monografije), projekta “Barski misal" u iznosu od 3.272,50€ (štampa crkvene knjige) i projekta “Luka Brainović” u iznosu od 2.499,86€ (priprema i štampa knjige). Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama.

Rashodi prevoza i telefonskih usluga (račun 531)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 3.139,79€ odnose se na troškove telefonije u iznosu od 2.613,90€, troškove poštanskih usluga u iznosu od 61,89€, troškove prevoza u iznosu od 284,00€ i troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 180,00€. Dio troškova u iznosu od 85,39€ (troškovi taksi prevoza u iznosu od 23,50 i troškovi poštanskih usluga u iznosu od 61,89€), plaćen je gotovinski iz blagajne. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani (fakturama, fiskalnim racunima, poštanskim potvrdama).

Savjet je u okviru računa 531- Rashodi prevoza i telefonskih usluga evidentirao troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 180,00€, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica jer je iste trebalo evidentirati u okviru računa 550 – Troškovi neproizvodnih usluga.

- **Subjekt revizije treba da troškove evidentira u poslovnim knjigama u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.**

Rashodi reklame i propagande u elektronskim medijima (račun 535)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 1.200,00€ odnose se na troškove pomoći za finansiranje manifestacije ("Fešta od rogača") u iznosu od 1.000,00€ i troškove sponzorstva u iznosu od 200,00€. Navedeni troškovi su pravdani Odlukama Predsjednika Savjeta, a trošak sponzorstva i zahtjevom.

Shodno navedenom, konstatuje se da je Savjet u okviru računa 535 - Rashodi reklame i propagande u elektronskim medijima evidentirao troškove pomoći i sponzorstva u iznosu od 1.200,00€, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica jer je iste trebalo evidentirati u okviru računa 559 – Ostali nematerijalni troškovi.

Rashodi amortizacije (račun 540)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 870,24€ odnose se na troškove obračunate amortizacije na opremu za 2020.godinu.
Revizijom je utvrđeno da Savjet nije vršio obračun amortizacije osnovnih sredstava na obrascu "OA" i uz primjenu amortizacionih stopa utvrđenih Pravilnikom o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.

- **Subjekt revizije treba da obračun amortizacije osnovnih sredstava vrši na način kako je to utvrđeno odredbama Pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.**

Rashodi zdravstvenih usluga, hotelskih usluga i ostalih nepomenutih neproizvodnih usluga (račun 550)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 6.279,33€ odnose se na knjigovodstvene usluge u iznosu od 2.130,00€, troškove smještaja u iznosu od 74,50€, troškove taksi u iznosu od 45,64€, troškove štampanja u iznosu od 2.463,67€, troškove revizije finansijskih izvještaja za 2019.godinu u iznosu od 968,00€, troškove nabavke knjiga i brošura u iznosu od 278,25€, troškove za novogodišnje paketiće u iznosu od 274,45€ i ostale troškove u iznosu od 44,82€. Dio troškova u iznosu od 317,09€, plaćen je gotovinski iz blagajne. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani.

Rashodi reprezentacije (račun 551)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu 5.790,40€ odnose se na troškove ugostiteljskih usluga i nabavku hrane i pića u iznosu od 5.723,98€, dok se troškovi u od 66,42€ odnose na kupovinu poklona.

Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača, a većim dijelom i fiskalnim računima i plaćeni su preko žiro računa, osim troškova u iznosu od 238,62€ koji su plaćeni preko blagajne.

Rashodi platnog prometa (račun 553)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 739,03€ odnose se na troškove platnog prometa u iznosu od 578,54€ i troškove nabavke novina u iznosu od 160,49€.
Shodno navedenom, konstatuje se da je Savjet u okviru računa 553 - Rashodi platnog prometa evidentirao troškove nabavke novina u iznosu od 160,49€, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica jer je iste trebalo evidentirati u okviru računa 512 – Troškovi ostalog materijala.

Rashodi pretplate na časopis (račun 554)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 200,00€ odnose se na pretplatu na časopis u iznosu od 150,00€ i članarinu po osnovu članstva u organizaciju u iznosu od 50,00€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama.

Rashodi sindikata i Fond rada (račun 556)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 33,30€ odnose se na ostale doprinose obračunate na zaradu zaposlenog lica.

Ostali nepomenuti nematerijalni troškovi (račun 559)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 6.693,09€ odnose se na troškove sponzorstva u iznosu od 5.200,00€, troškove stipendija u iznosu od 1.200,00€, troškove pomoći fizičkom licu povodom rođenja djece u iznosu od 100,00€ i troškove poklona u iznosu od 193,09€. Navedeni troškovi dokumentovani su odlukama Predsjednika Savjeta, zahtjevima za sponzorstvo, a pokloni i računima.
Troškovi sponzorstva su isplaćeni u iznosu od 100,00€ do 500,00€, povodom izdavanja knjiga, štampanja časopisa, finansiranja projekata i sl.

Troškovi stipendija isplaćeni su u iznosu od 1.200,00€ za 3 studenta u mjesečnom iznosu od po 100,00€. Navedeni troškovi su dokumentovani Odlukom Predsjednika Savjeta i potvrdama o studiranju, dok Savjet nije zaključivao Ugovore sa korisnicima stipendija.

- **Preporučuje se subjektu revizije da sa korisnicima stipendija zaključuje ugovore kojima će utvrditi prava i obaveza korisnika stipendije.**

3.3.10. Zapošljavanje

Revizijom je utvrđeno da u Savjetu tokom 2020.godine nije bilo zapošljavanja. U Savjetu je tokom 2020.godine produžen ugovor o radu na radno mjesto sekretarke. Ugovor o radu sadrži sve elemente predviđene članom 31 Zakona o radu.

3.3.11. Kancelarijsko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da Savjet vodi djelovodnik kao osnovnu evidenciju.
Uvidom u Djelovodnik utvrđeno je da su u istom vršena evidentiranja akata za više godina, isti nije zaključen na propisan način, a u određenim slučajevima su vršene i ispravke podataka.
Takođe je utvrđeno da se ne vrši evidentiranje svih akata (ne zavode se ulazna akta, već samo akta donijeta od strane Savjeta).
Savjet nije internom procedurom definisao poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata.

- **Subjekt revizije treba da vrši hronološko evidentiranje i arhiviranje svih ulaznih i izlaznih akata, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

3.4. SAVJET MUSLIMANSKOG NARODA CG

3.4.1. Organizacija i registracioni status Savjeta

Na osnovu člana 33 i 34 Zakona o manjinskim pravima i slobodama i Pravilnika o obrascu i načinu vođenja evidencije savjeta, nadležno Ministarstvo[12] je shodno Rješenju broj br. 026/08 dana 07.07.2007.godine, u Evidenciju savjeta upisalo savjet pod nazivom „Savjet muslimanskog naroda Crne Gore", dok su izmjene registracionih podataka vršene novim Rješenjem. Članom 34 stav 2 Zakona propisano je da upisom u evidenciju, savjet stiče svojstvo pravnog lica.

Sjedište Savjeta je u Podgorici, ul. Vasa Raičkovića br.19. Ovlašćeno lice za zastupanje i predstavljanje Savjeta je Sabrija Vulić.

Rješenjem nadležnog organa[13], Savjet muslimanskog naroda Crne Gore je upisan u registar poreskih obveznika. Takođe, Savjetu je od strane nadležnog organa[14] izdato Obavještenje o razvrstavanju, kojim mu je dodijeljena šifra razvrstavanja djelatnosti.

Savjet je donio Statut, najviši pravni akt Savjeta kojim su utvrđeni cilj, nadležnost, organizacija i određena pitanja rada Savjeta.

Shodno Statutu, Savjet ima predsjednika, sekretara, kao i dva potpredsjednika koji se biraju iz redova članova, dok su organi Savjeta Izvršni odbor, a mogu se formirati stalne ili privremene komisije i druga radna tijela.

Savjet je donio i Poslovnik o radu kojim se uređuje način rada Savjeta.

3.4.2. Aktivnosti organa upravljanja u dijelu finansijskog poslovanja

Revizijom je utvrđeno da su u 2020. godini održane dvije sjednice Savjeta i tri sjednice Izvršnog odbora. Na osnovu prezentiranih zapisnika sa održanih sjednica utvrđeno je da su na istim usvojeni: izvještaj o radu za 2019.godinu, izvještaj o finansijskom poslovanju za 2019.godinu, finansijski plan za 2020.godinu i druga akta, dok je u martu 2021. godine usvojen Izvještaj o finansijskom poslovanju Savjeta za prethodnu godinu.

3.4.3. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola

Subjekt revizije je Statutom utvrdio da Savjet donosi godišnji finansijski plan kojim se planiraju prihodi i rashodi po izvorima i namjenama, a nalogodavac za izvršenje plana Savjeta je predsjednik. Sekretar obavlja administrativno-stručne poslove. Za obavljanje stručnih, tehničkih, administrativnih, blagajničkih, računovodstvenih, knjigovodstvenih i drugih poslova Savjet može angažovati ili

[12] Ranijom organizacijom državne uprave - Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, sada Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
[13] Ranijom organizacijom državne uprave- Poreska uprava, sada Uprava prihoda i carina.
[14] Ranijom organizacijom državne uprave- Zavod za statistiku, sada Uprava za statistiku.

zaposliti stručno lice, ako se ovi poslovi ne mogu organizovati na drugi način.

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije od internih akata vezanih za regulisanje značajnijih aktivnosti donio: Interno uputstvo o načinu vođenja evidencije i popisu imovine i obaveza u svojini Savjeta muslimanskog naroda CG, Odluku o visini naknada za rad i dnevnica za službena putovanja, kao i druga akta.

Revizijom je utvrđeno da Savjet nije obezbijedio razdvajanje odgovornosti u dijelu potpisivanja naloga za službena putovanja, s obzirom da je iste za predsjednika Savjeta, u svojstvu nalogodavca, potpisivao sekretar Savjeta po ovlašćenju datom od predsjednika Savjeta.

- **Preporučuje se subjektu revizije da ovlasti lice koje će potpisivati dokumentaciju za isplate sredstava po svim osnovama za predsjednika Savjeta.**

U dijelu nadzora nadležnog Ministarstva nad radom Savjeta, utvrđeno je da je Odjeljenje za unutrašnju reviziju Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava vršilo kontrolu dostavljenih izvještaja Savjeta (izvještaja o radu i finansijskih izvještaja za 2020. godinu) i o istom sačinilo Izvještaj o sprovedenoj kontroli Izvještaja o radu i finansijskih izvještaja nacionalnih savjeta za 2020. godinu.

Subjekt revizije je prezentirao i Izvještaj nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji računovodstvenih izvještaja Savjeta muslimanskog naroda Crne Gore za 2020.godinu.

3.4.4. Finansijski plan

Shodno članu 33 Zakona, savjet manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice donosi Budžet, statut, godišnji plan rada i Poslovnik o svom radu kojim se uređuju pitanja od značaja za rad savjeta.

Savjet muslimanskog naroda Crne Gore je sačinio Finansijski plan za 2020. godinu.

Savjet je planirao prihode u iznosu od 169.017,17€ i to: budžetska sredstva za u iznosu od 100.000,00€[15] i prenos sredstava iz 2019. godine u iznosu od 69.017,17€.

Rashodi su planirani u iznosu od 130.070,00€ i to: finansijski rashodi u iznosu od 50,00€, donacije u iznosu od 15.000,00€, jednokratne socijalni pomoći u iznosu od 5.000,00€, troškovi za porez i prirez u iznosu od 1.400,00€, troškovi platnog prometa u iznosu od 700,00€, troškovi reprezentacije u iznosu od 8.800,00€, troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 1.850,00€, troškovi amortizacije u iznosu od 1.300,00€, troškovi ostalih usluga u iznosu od 5.000,00€, troškovi reklame i propaganda u iznosu od 10.000,00€, troškovi

[15] zbog epidemiološke situacije Vlada CG je sredinom godine donijela odluku da se smanji iznos sredstava koji se dodjeljuje savjetima

zakupa u iznosu od 5.350,00€,troškovi održavanja sajta u iznosu od 2.400,00€, troškovi PTT usluga u iznosu od 100,00€, troškovi za službena putovanja u iznosu od 16.800,00€, troškovi naknada po ugovoru o djelu (u bruto iznosu) 46.800,00€, troškovi goriva i energije u iznosu od 8.670,00€, troškovi ostalog materijala u iznosu od 850,00€. Osim navedenih rashoda planirani su izdaci za nabavku imovine u iznosu od 6.000.00€ i dugoročna rezervisanja i obaveze u iznosu od 32.947,17€.

Revizijom je utvrđeno da sekretar Savjeta sačinjava nacrt Finansijskog plana, koji se dostavlja Izvršnom odboru Savjeta na razmatranje i utvrđivanje, dok se isti usvaja od strane Savjeta, uz donošenje Odluke.

Uvidom u Izvještaj o finansijskom poslovanju Savjeta za 2020. godinu utvrđeno je da su ostvareni prihodi u 2020. godinu iznosili 86.667,00€, dok su troškovi ostvareni u iznosu od 84.963,00€. Shodno navedenom, konstatuje se da su ostvareni troškovi na nivou ostvarenih prihoda.

3.4.5. Plan rada i programske aktivnosti

Savjet je donio Program rada za 2020. godinu, kojim je odredio prioritetne ciljeve i to: projekti od interesa za muslimanski narod u CG; afirmacija izučavanja kulturnog i nacionalnog identiteta muslimanskog naroda CG; unapređenje informativne djelatnosti; sprovođenje mjera shodno Zakonu o manjinskim pravima i slobodama i Statutu Savjeta.

Savjet je tokom 2020.godine, između ostalih, sproveo sledeće aktivnosti: učestvovao je u organizaciji aktivnosti koje pospješuju očuvanje kulture i tradicije Muslimana u Crnoj Gori; obilježen je Dan Muslimana Crne Gore – 20. Jun; pokrenuta je akcija izgradnje dionice puta Sv. Ivan – Kamenički Most, u dužini od oko 11 km; Savjet je pomogao prilikom upisa dva studenta muslimanske pripadnosti na Univerzitetu Crne Gore, a pružene su i brojne pomoći socijalno - ugroženim gradjanima Crne Gore i date brojne donacije; učestvovao je na tribinama i promocijama projekata vezanih za zaštitu kulturno istorijskog nasleđa Muslimana CG u Bijelom Polju, Beranama, Rožaju i Baru i druge aktivnosti.

Revizijom je utvrđeno da je Savjet na ime realizacije programskih aktivnosti u 2020.godini utrošio sredstava u iznosu od 23.151,63€, kao i da su navedeni troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta i pravdani potpunom i adekvatnom dokumentacijom.

3.4.6. Računovodstvene evidencije

Shodno Izjavi predsjednika Savjeta poslove računovodstva za potrebe Savjeta obavlja lice angažovano po Ugovoru o djelu. Računovodstvene evidencije se obezbjeđuju na obračunskoj osnovi u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Revizijom je utvrđeno da Savjet vodi sledeće poslovne knjige: Glavnu knjigu i pomoćne evidencije (blagajničko poslovanje i analitičku evidenciju osnovnih sredstava), kao i knjigu ulaznih faktura (u exel tabeli).

3.4.7. Finansijski izvještaji

Članom 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama, utvrđeno je da su nacionalni savjeti dužni da nadležnom radnom tijelu Skupštine, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, podnesu izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju i izvještajem nezavisnog revizora. Takođe, Zakonom je utvrđeno da se Izvještaj o finansijskom poslovanju Savjeta, sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti.
Savjet muslimanskog naroda Crne Gore je nadležnom radnom tijelu Skupštine, podnio izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju i izvještajem nezavisnog revizora.

Uvidom u prezentiranu registracionu dokumentaciju Savjeta, utvrđeno je da Savjet muslimanskog naroda Crne Gore posluje kao pravno lice, da je računovodstvene evidencije organizovao na bazi kontnog okvira za privredna društva i druga pravna lica, kao i da je finansijske izvještaje za 2020. godinu sačinio u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Shodno navedenom, a imajući u vidu da nacionalni savjeti nijesu osnovani od strane države, da država nema vlasničkog udjela u istim, da Zakonom o budžetu svaki od savjeta nije utvrđen kao posebna potrošačka budžetska jedinica, niti im se sredstva opredjeljuju po posebnim budžetskim pozicijama, to je od strane nadležnog Ministarstva potrebno inicirati izmjene člana 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se odnosi na obavezu savjeta da izvještaj o finansijskom poslovanju sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti.

Preporuka drugom državnom organu

- **Preporučuje se Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava da inicira izmjene Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se odnosi na obavezu savjeta da izvještaj o finansijskom poslovanju sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti, na način što će uskladiti izvještavanje savjeta sa njihovim pravnim statusom.**

Subjekt revizije je Finansijske iskaze dostavio Upravi prihoda i carina Crne Gore, shodno odredbama Zakona o računovodstvu.

3.4.8. Bilans stanja

Uvidom u Bilans stanja Savjeta muslimanskog naroda Crne Gore za 2020.godinu utvrđeno je da ukupna aktiva i pasiva iznose 78.991,00€ i to: stalna imovina po sadašnjoj vrijednosti iznosi 7.201,00€, obrtna sredstva iznose 71.790,00€ (potraživanja od kupaca – 474,00€ i gotovina na računima i blagajni – 71.316,00€), kapital (neraspoređeni dobitak) iznosi 74.474,00€ i kratkoročne obaveze iznose 4.517,00€.

3.4.8.1. Evidentiranje i popis imovine

Predsjednik Savjeta muslimanskog naroda CG donio je Interno uputstvo o načinu vođenja evidencije i popisu imovine i obaveza u svojini Savjeta muslimanskog naroda CG, kojim je propisan način i rokovi vršenja popisa imovine i obaveza, kao i način vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u svojini Savjeta.

Savjet je donio Odluku o popisu pokretnih i nepokretnih stvari, obaveza i potraživanja Savjeta, kao i Rješenje o imenovanju Komisije za popis.

Komisija je izvršila popis datih avansa, imovine (stalne i obrtne), stanja depozita na žiro računima, gotovine u blagajni, potraživanja i obaveza i o navedenom sačinila Izvještaj, uz koji su prezentirane i popisne liste.

Podaci iskazani u Izvještaju o popisu odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama Savjeta.

Uvidom u popisnu listu imovine, utvrđeno je da je sačinjena po vrsti imovine, korišćenjem „Pl“ obrasca, koji je propisan Uputstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

Shodno Izvještaju Komisije za popis, ukupna nabavna vrijednost stalne imovine Savjeta na dan 31.12.2020.godine iznosi 17.285,71€, ispravka vrijednosti iznosi 10.084,63€, dok knjigovodstvena tj. sadašnja vrijednost imovine iznosi 7.201,08€ i ista se odnosi na računarsku opremu, dok je vrijednost kancelarijskog namještaja i opreme otpisana.

Revizijom je utvrđeno da je u 2020. godini nabavljena oprema u vrijednosti od 5.802,90€ i ista se odnosi na računarsku i drugu opremu. Nabavka opreme je dokumentovana Odlukom Savjeta o nabavci osnovnih sredstava, fakturom dobavljača i Zapisnikom o primopredaji.

3.4.8.2. Dati avansi

Savjet je u Glavnoj knjizi evidentirao date avanse u iznosu od 31,67€ i isti se odnose na pretplate za vodu u iznosu od 24,14€ i za čistoću u iznosu od 7,53€.

3.4.8.3. Potraživanja

Savjet je u Glavnoj knjizi evidentirao potraživanja u iznosu od 474,00€ i ista se odnose na pretplaćeni prirez na porez po osnovu zaključenih ugovora o djelu.

3.4.8.4. Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u 2020. godini imao otvorena dva žiro računa, koja su korišćena za redovno poslovanje.

U poslovnim knjigama evidentirano je da je stanje depozita na žiro računima na dan 01.01.2020.godine iznosilo 72.448,17€, dok su isti na dan 31.12.2020.godine iznosili 71.316,48€.

Stanje depozita na računima iskazano u Glavnoj knjizi Savjeta odgovara stanju iskazanom u prezentiranim izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banaka (bankarski izvodi) na pomenute datume (neznatna odstupanja).

3.4.8.5. Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da Savjet obezbjeđuje blagajničko poslovanje.

Savjet je donio Odluku o visini naknada za rad i dnevnice za službeno putovanje, kojom je utvrdio da će se naknade za dnevnice za službeno putovanje u zemlji i inostranstvu isplaćivati prema Uredbi o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.

Uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da nije bilo gotovine u blagajni na dan 01.01.2020. godine, kao ni na dan 31.12.2020.godine, da je u 2020.godini izvršeno podizanje gotovine sa žiro računa u iznosu od 6.930,81€, koliko je i isplaćeno iz blagajne (na ime troškova u iznosu od 6.467,99€, dok su sredstava u iznosu od 462,82€ vraćena na žiro račun).

Revizijom je utvrđeno da su iz blagajne isplaćeni troškovi u iznosu od 6.467,99€ koji se odnose na dnevnice za službena putovanja u zemlji u iznosu od 1.476,00€ (za sastanke članova Savjeta i izvršnog odbora u iznosu od 1.386,00€, a za ostala službena putovanja u iznosu od 90,00€) i na troškove prevoza (korišćenje sopstvenog automobila u službene svrhe) u iznosu od 4.991,99€ (za sastanke članova Savjeta i izvršnog odbora u iznosu od 4.728,76€, a za ostala službena putovanja u iznosu od 263,23€).

Troškovi službenih putovanja (dnevnice i upotreba sopstvenog vozila u službene svrhe odnose se na sastanke članova Savjeta i članova Izvršnog odbora u iznosu od 6.114,78€ i na pojedinačna službena putovanja predsjednika i članova Savjeta u iznosu od od 353,21€. Isplate dnevnica i korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe članovima Savjeta i članovima Izvršnog odbora dokumentovani su odlukama Savjeta, potpisanim spiskovima lica kojima su isplaćeni putni troškovi i zapisnicima sa sjednica.

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije isplaćivao dnevnice za službena putovanja licima članovima Savjeta i Izvršnom odboru, iako isti nemaju status zaposlenih lica u Savjetu, a čije je mjesto stanovanja u mjestu gdje su se održavali sastanci, dok troškovi dnevnica za službena putovanja članova Savjeta, čije mjesto stanovanja nije u mjestu gdje su se održavali sastanci, nijesu pravdani putnim nalozima, pa se nije mogla utvrditi tačnost obračuna dnevnica, što nije u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.

Uvidom u putne naloge kojim su pravdani troškovi službenih putovanja, utvrđeno je da je kod pojedinih putnih naloga vršen obračun pune dnevnice za 10 sati provedenih na službenom putu, a nijesu podnošeni ni izvještaji o službenom putovanju. Takođe, uz putne naloge kojim su pravdani troškovi

korišćenja sopstvenog automobila u službene nijesu podnošeni fiskalni računi za gorivo.

- **Subjekt revizije treba da troškove službenih putovanja pravda na način kako je definisano Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da upotrebu sopstvenog vozila u službene svrhe dodatno dokumentuje fiskalnim računima za gorivo.**

3.4.8.6. Obaveze

Savjet je u poslovnim knjigama evidentirao obaveze sa stanjem na dan 31.12.2020.g u iznosu od 4.517,00€ i iste se odnose na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 236,77€ , obaveze za porez i prirez po ugovorima o djelu, na isplaćene naknade članovima Savjeta i članovima Izvršnog odbora i na zakup u iznosu od 3.180,23€, kao i obaveze za zakup poslovnog prostora u iznosu od 1.100,00€ (neto).

Revizijom je utvrđeno da je popisna Komisija izvršila popis obaveza sa stanjem na dan 31.12.2020. godine i sačinila izvještaj o istom. Takođe je utvrđeno da neizmirene obaveze evidentirane u poslovnim knjigama odgovaraju istim iskazanim u finansijskom izvještaju.

3.4.9. Bilans uspjeha

Uvidom u Bilans uspjeha Savjeta muslimanskog naroda Crne Gore za 2020.godinu utvrđeno je da je Savjet iskazao prihode u ukupnom iznosu od 86.671,00€, rashode u iznosu od 84.963,00€ i poslovni rezultat (dobitak) u iznosu od 1.708,00€.

3.4.9.1. Prihodi

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama evidentirao prihode u iznosu od 86.671,00€ i isti se odnose na: prihode iz budžeta CG u iznosu od 86.667,00€ i na pozitivnu kamatu u iznosu od 4,00€.
Takođe, utvrđeno je da prihodi evidentirani u poslovnim knjigama odgovaraju istim iskazanim u finansijskom izvještaju.

3.4.9.2. Rashodi

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 84.962,35€ odnose se na: troškove električne energije i vode u iznosu od 153,78€, troškove naknada po ugovoru o djelu (u bruto iznosu i prirez) i naknade članovima Savjeta u iznosu od 54.287,14€, troškove službenih putovanja u iznosu od 6.666,53€, troškove usluga fiksne telefonije u iznosu od 327,26€, troškove održavanja zgrade u iznosu od 96,80€, troškove zakupa u iznosu od 4.872,60€, troškove reklame i propagande u iznosu od 901,45€, troškove analize i istraživanja u iznosu od 1.149,50€, troškove amortizacije u iznosu od 1.882,00€, troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 2.993,11€, troškove

reprezentacije u iznosu od 1.527,65€, troškove platnog prometa u iznosu od 210,01€ i troškove pomoći i donacija u iznosu od 9.894,56€.

U nastavku je dat tabelarni pregled ostvarenih rashoda Savjeta u 2020. godini

Redni broj	računi	Opis troška	Iznos	% učešće
1	513	troškovi el. energije i vode	153,78	0,18%
2	522	troškovi naknada po ugovoru o djelu (u bruto iznosu i prirez) i naknade članovima Savjeta	54.287,14	63,90%
3	529	troškovi službenih putovanja	6.666,53	7,85%
4	531	tr. usluga fiksne telefonije	327,26	0,39%
5	532	troškovi odžavanja zgrade	96,80	0,11%
6	533	troškovi zakupa	4.872,60	5,74%
7	535	troškovi reklame i propagande	901,45	1,06%
8	536	troškovi analize i istraživanja	1.149,50	1,35%
9	540	troškovi amortizacije	1.881,96	2,22%
10	550	troškovi neproizvodnih usluga (usluga vršenja revizije, fotografisanja, komunalnih usluga i sl.)	2.993,11	3,52%
11	551	troškovi reprezentacije	1.527,65	1,80%
12	553	troškovi platnog prometa	210,01	0,25%
13	559	troškovi pomoći i donacija	9.894,56	11,65%
		UKUPNO	**84.962,35**	**100,00%**

Najveće učešće u ukupnim troškovima Savjeta za 2020.godinu imaju troškovi naknada po ugovoru o djelu i za članove Savjeta koji u ukupnim troškovima učestvuju sa 63,90%, troškovi pomoći i donacija sa 11,65%, troškovi službenih putovanja sa 7,85%, troškovi zakupa sa 5,74%, troškovi neproizvodnih usluga sa 3,52%, troškovi reprezentacije sa 1,80% i td.

Troškovi električne energije i vode (račun 513)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 153,78€€ odnose na troškove električne energije u iznosu od 85,91€ i troškove vode u iznosu od 67,87€. Navedeni troškovi dokumentovani su fakturama dobavljača.

Troškovi za naknade po ugovorima o djelu i za članove Savjeta (račun 522)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 54.287,14€ odnose se na: naknade po osnovu zaključenih ugovora o djelu u iznosu od 12.989,48€ (neto u iznosu od 12.050,00€, porez u iznosu od 816,96€ i prirez u iznosu od 122,52€), naknade članovima Savjeta i članovima Izvršnog odbora u iznosu od 40.651,30€ (neto u iznosu od 35.760,00€, porez u iznosu od 4.253,20€ i prirez u iznosu od 638,10€), naknade povodom međunarodnog praznika žena (8. marta) članicama Savjeta i angažovanim licima ugovorom o djelu u iznosu od 646,36€ (neto u iznosu od 600,00€, porez u iznosu od 40,32€ i prirez u iznosu od 6,04€.

Revizijom je utvrđeno da je Savjet tokom 2020.godine imao zaključene ugovore o djelu sa 12 lica na period do 12 mjeseci u ukupnim iznosima po licu od

100,00€ do 4.200,00€, za sledeće poslove: usluge kancelarijskog poslovanja, održavanja prostorije kao i drugih tehničkih poslova od značaja za Savjet, vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izvještaja, usluge održavanja i ažuriranja postojećeg web sajta, zvanične facebook stranice i održavanje mail naloga, angažovanje učesnika i drugih lica za potrebe održavanja manifestacija i sl.

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije ne obezbjeđuje podatke o radno-pravnom statusu lica angažovanih po ugovorima o djelu, pa se nije moglo utvrditi da li je obračun poreskih obaveza pravilno izvršen na isplaćene naknade, budući da se poreske obaveze ne obračunavaju na isti način za lica u radnom odnosu i nezaposlena lica.

- **Subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca po ugovoru o djelu treba da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih angažovanih lica u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

Revizijom je utvrđeno da je Savjet angažovao tri izvršioca po Ugovorima o djelu na period angažovanja od 12 mjeseci za obavljanje poslova koji su neophodni za poslovanje subjekta revizije i zahtijevaju redovan, kontinuiran rad (kancelarijsko poslovanje, održavanje prostorija, vođenje poslovnih knjiga i održavanje i ažuriranje postojećeg web sajta, facebook stranice i mail naloga). Takođe, utvrđeno je da veći broj ugovora ne sadrži precizan period angažovanja u kojem angažovano lice treba da izvrši posao.

- **Preporučuje se subjektu revizije da razmotri mogućnost zaključivanja ugovora o radu za poslove koji zahtijevaju kontinuiran rad (angažovanost tokom cijele godine) i neophodni su za poslovanje Savjeta.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da ugovorima o djelu precizira period angažovanja izvršilaca.**

Revizijom je utvrđeno da Savjet nije dostavio nadležnom poreskom organu, IOPPD obrasce u rokovima utvrđenim članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, već je iste dostavio u periodu od 21. do 24.10.2021.godine.

- **Subjekt revizije treba da IOPPD obrasce podnosi nadležnom poreskom organu, do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec shodno članu 5 važećeg Pravilnika.**

Naknade članovima Savjeta i članovima Izvršnog odbora

Revizijom je utvrđeno da je Savjet vršio isplate naknada članovima Savjeta i članovima Izvršnog odbora shodno Odluci Savjeta o visini naknade za rad i dnevnice za službeno putovanje (mjesečne naknade za rad iznosile su od 60,00€ do 450,00€). Takođe, Savjet je u 2020. godini donio tri Rješenja o isplati paušalne polugodišnje naknade članovima Savjeta i to: za drugo

polugodište 2019. godine 300,00€ po članu, kao i za prvo i drugo polugodište 2020. godine u iznosu od po 360,00€ po članu Savjeta. Shodno navedenom, Savjet je u 2020.godini isplatio naknade za 23 lica u ukupnom neto iznosu od 35,760,00€ (od 300,00€ do 5.400,00€ po licu), sa pripadajućim porezima i prirezom u iznosu od 4.891,30€.

Naknade povodom međunarodnog praznika žena (8. marta)

Revizijom je utvrđeno da su isplaćene naknade povodom međunarodnog praznika žena (8. marta) članicama Savjeta i ženama angažovanim po ugovoru o djelu u iznosu od 646,36€ (neto u iznosu od 600,00€, porez u iznosu od 40,32€ i prirez u iznosu od 6,04€), shodno donijetoj Odluci o dodjeli novčane naknade povodom međunarodnog praznika žena.

Troškovi službenih putovanja (račun 529)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 6.666,53€ odnose na troškove dnevnica u iznosu od 1.512,00€ i na upotrebu sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 5.154,53€. Navedeni troškovi su plaćeni preko blagajne i pojašnjeni su u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje, osim troškova u iznosu od 198,54€ koji su plaćeni preko žiro računa Savjeta (odnosi se na dnevnice u iznosu 36,00€ i upotrebu sopstvenog automobila u službene svrhe u iznosu 162,54€ i dokumentovani su putnim nalogom).

Troškovi usluga fiksne telefonije (račun 531)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 327,26€ odnose na troškove usluga fiksne telefonije. Navedeni troškovi dokumentovani su fakturama dobavljača.

Troškovi usluga održavanja zgrada (račun 532)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 96,80€ odnose na troškove usluga održavanja zgrada. Navedeni troškovi dokumentovani su fakturama dobavljača.

Troškovi zakupa (račun 533)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 4.872,60€ odnose na troškove usluga zakupa poslovnog prostora u iznosu od 4.800,00€ i troškove zakupa sale u iznosu od 72,60€. Troškovi zakupa poslovnog prostora dokumentovani su Ugovorom o zakupu sa fizičkim licem, kao i Aneksom Ugovora o zakupu. Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme, a mjesečna naknada zakupnine iznosi 400,00€. Troškovi zakupa sale dokumentovani su fakturama dobavljača.

Troškovi reklame i propagande (račun 535)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 901,45€ odnose na troškove bilborda, postera za film i banera na portal. Navedeni troškovi dokumentovani su fakturama dobavljača.

Troškovi analize i istraživanja (račun 536)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 1.149,50€ odnose na usluge analize i istraživanja i dokumentovani su fakturom dobavljača.

Troškovi amortizacije (račun 540)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 1.881,96€ odnose se na obračunatu amortizaciju imovine za 2020. godinu.

Revizijom je utvrđeno da Savjet nije vršio obračun amortizacije osnovnih sredstava na obrascu "OA", što nije u skladu sa članom 3 Pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.

- **Subjekt revizije treba da obračun amortizacije osnovnih sredstava vrši na način kako je to utvrđeno odredbama Pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.**

Troškovi neproizvodnih usluga (račun 550)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 2.993,11€ odnose se na: troškove usluga revizije u iznosu od 968,00€, troškove komunalnih usluga u iznosu od 56,52€, troškove usluga fotokopiranja u iznosu od 15,66€, video snimanja književnih večeri, promo večeri u iznosu od 322,60€, nabavku knjiga u iznosu od 1.171,90€ i troškove ostalih neproizvodnih usluga u iznosu od 458,43€. Navedeni troškovi dokumentovani su fakturama dobavljača i drugim aktima.

Troškovi reprezentacije (račun 551)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 1.527,65€ odnose se na: konzumaciju hrane i pića u iznosu od 1.327,65€ i nabavku robe iz maloprodaje za potrebe Savjeta u iznosu od 200,00€. Navedeni troškovi pravdani su fakturama i fiskalnim računima.

Troškovi platnog prometa (račun 553)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 210,01€ odnose se na troškove platnog prometa.

Troškovi pomoći i donacija (račun 559)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 9.894,56€ odnose se na troškove pomoći i donacija za 15 fizička i 6 pravnih lica u novcu u iznosu od 7.100,00€ i u robi u iznosu od 2.794,56€. Pomoći su dodjeljivane u iznosima od 100,00€ do 1.500,00€ za fizička lica i od 100,00€ do 1.983,19€ za pravna lica.

Revizijom je utvrđeno da su pomoći i donacije fizičkim licima dodjeljivane zbog: teške materijalne situacije, bolesti, za sufinansiranje muzičkog projekta, sufinansiranje monografije, a pravnim licima zbog: nabavke elektronske opreme za portal, pomoći oko publikovanja knjige, kupovine sportske opreme i drugo. Navedeni troškovi su dokumentovani: zahtjevima, odlukama Savjeta i fakturama dobavljača kao i fotografijama prilikom uručenja pojedinih donacija.

3.4.10. Zapošljavanje

Shodno Izjavi predsjednika Savjeta od 15.10.2021. godine u Savjetu nema zaposlenih lica po ugovoru o radu, već su samo angažovana lica na osnovu Statuta i Pravilnika Savjeta na funkcijama (predsjednik, potpredsjednici, članovi izvršnog odbora, članovi Savjeta). Savjet je u 2020. godini angažovao 12 lica po ugovoru o djelu, što je pojašnjeno u dijelu Izvještaja koji se odnosi na ugovorene naknade.

3.4.11. Kancelarijsko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da Savjet obezbjeđuje kancelarijsko poslovanje putem djelovodnika, knjige primljenih računa i registra putnih naloga u excel formatu
Savjet nije internom procedurom definisao poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata.
Uvidom u knjigu primljenih faktura, utvrđeno je da ista sadrži sljedeće podatke: konto, naziv dobavljača i iznos fakture, dok ne sadrži arhivski broj i datum zavođenja faktura, što ne sadrže ni fakture.

Uvidom u djelovodnik utvrđeno je da se u isti uredno upisuju ostali akti (odluke, ugovori, zahtjevi, izvještaji i sl), kao i da se evidentiranje akata vrši hronološki. Takođe je utvrđeno da evidencije nijesu zaključene na kraju godine.

Uvidom u registar putnih naloga koji se vodi elektronski u excelu utvrđeno je da isti sadrži broj i datum putnog naloga, ime i prezime lica koje putuje, mjesto gdje putuje, datum odlaska, datum povratka, prevozno sredstvo, zadatak, akontacija i napomena.

- **Subjekt revizije treba da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

3.5. ROMSKI SAVJET

3.5.1. Organizacija i registracioni status Savjeta

Na osnovu člana 33 i 34 Zakona o manjinskim pravima i slobodama i Pravilnika o obrascu i načinu vođenja evidencije savjeta, nadležno Ministarstvo[16] je shodno zadnjem Rješenju broj 01-023-920/17-2 od 06.09.2017.godine, u Evidenciju savjeta upisalo savjet pod nazivom „Romski savjet“, dok su izmjene registracionih podataka vršene novim Rješenjem. Članom 34 stav 2 Zakona propisano je da upisom u evidenciju, savjet stiče svojstvo pravnog lica.

Sjedište Savjeta je u Podgorici, ul. Kralja Nikole br.41. Ovlašćeno lice za zastupanje i predstavljanje Savjeta u 2020.godini bio je Isen Gaši, dok je za Predsjednika Romskog savjeta krajem 2021.godine izabran Mensur Šaljaj.
Rješenjem nadležnog organa[17], Romski savjet je upisan u registar poreskih obveznika. Takođe, Savjetu je od strane nadležnog organa[18] izdato Obavještenje o razvrstavanju, kojim mu je dodijeljena šifra razvrstavanja djelatnosti.

Savjet je donio Statut, kojim su u skladu sa zakonom, uređuju nadležnosti, organizacija, način rada, finansiranje i druga pitanja od značaja za rad Savjeta. Shodno Statutu, Savjet ima svojstvo pravnog lica koje se stiče upisom u evidenciju nadležnog Ministarstva.
Statutom je utvrđeno da Savjet ima predsjednika i potpredsjednika, Upravni odbor i Sekretara. Statutom su utvrđena prava i obaveze Savjeta, nadležnosti Savjeta, nadležnosti predsjednika i potpredsjednika, sastav i nadležnosti Upravnog odbora, nadležnosti Sekretara Savjeta.

Statutom je utvrđeno da se finansiranje rada Savjeta vrši iz budžeta, donacija, poklona, i drugih vidova pomoći u skladu sa Zakonom.

Savjet je donio i Poslovnik o radu savjeta kojim se uređuje način rada Savjeta, odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad Romkog savjeta, a naročito pitanja: pripremanje i zakazivanje sjednica, tok i način vođenja sjednica, način donošenja odluka, održavanje reda na sjednici i sastavljanje zapisnika.

3.5.2. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola

Statutom Savjeta je utvrđeno da Savjet između ostalih nadležnosti, usvaja budžet i završni račun, ali nije utvrđeno ko iste priprema i podnosi Savjetu na usvajanje. Takođe, Statutom je definisano da je predsjednik Savjeta nalogodavac finansijskih sredstava i lice koje potpisuje odluke Savjeta.

[16] Ranijom organizacijom državne uprave - Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, sada Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
[17] Ranijom organizacijom državne uprave- Poreska uprava, sada Uprava prihoda i carina.
[18] Ranijom organizacijom državne uprave- Zavod za statistiku, sada Uprava za statistiku.

U postupku revizije je utvrđeno da Savjet nema usvojene interne procedure za značajnije poslovne procese i aktivnosti (proceduru za korišćenje goriva, usluga mobilne telefonije i reprezentacije na teret sredstava Savjeta), a isti je u 2020. godini vršio plaćanja po osnovu navedenih troškova.
Uvidom u putne naloge za službena putovanja utvrđeno je da je u 2020. godini, u određenim slučajevima isto lice navedeno kao nalogodavac i kao podnosilac računa, pri čemu niti jedan putni nalog nije svojeručno potpisan od strane isplatioca –blagajnika, kao ni od strane podnosioca računa, već je elektronski otkucano ime i prezime.

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktima utvrdi ko ima pravo na korišćenje goriva, usluga mobilne telefonije i reprezentacije na teret sredstava istog, kao i limit za navedene troškove, a sve u cilju zakonitog i ekonomičnog upravljanja finansijskim sredstvima.**

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi svojeručno ovjeravanje naloga za službena putovanja od strane odgovornih lica, uz razdvajanje odgovornosti, a sve u cilju vjerodostojnosti istih.**

U dijelu nadzora nadležnog Ministarstva nad radom Savjeta, utvrđeno je da je Odjeljenje za unutrašnju reviziju Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava vršilo kontrolu dostavljenih izvještaja Savjeta (izvještaja o radu i finansijskih izvještaja za 2020. godinu) i o istom sačinilo Izvještaj o sprovedenoj kontroli Izvještaja o radu i finansijskih izvještaja nacionalnih savjeta za 2020. godinu.
Subjekt revizije je prezentirao i Izvještaj nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji računovodstvenih izvještaja Romskog savjeta za 2020.godinu.

3.5.3. Aktivnosti organa upravljanja u dijelu finansijskog poslovanja

Shodno podacima prezentiranim u Izvještaju o radu Romskog savjeta za 2020.godinu, Savjet je u 2020. godini održao 2 redovne sjednice, na kojim su usvojeni: Izvještaj o radu za 2019.godinu, Finansijski izvještaj o radu za 2019. godinu, Plan i program rada Savjeta za 2020.godinu, Odluka o finansijskom planu Romskog savjeta CG za 2020.godinu, kao i drugi izvještaji o realizaciji aktivnosti shodno planu i programu rada Savjeta za 2020.godinu. Takođe, u 2020-oj godini održane su i sjednice Upravnog odbora Savjeta, na kojim su razmatrana određena akta i aktivnosti Savjeta.

3.5.4. Finansijski plan

Shodno članu 33 Zakona, savjet manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice donosi Budžet, statut, godišnji plan rada i Poslovnik o svom radu kojim se uređuju pitanja od značaja za rad savjeta. Statutom Savjeta, član 14 utvrđeno je da Savjet usvaja budžet i završni račun.
Savjet nije u postupku revizije prezentirao Finansijski plan-budžet za 2020. godinu.

- **Subjekt revizije treba da donosi godišnji Budžet/Finansijski plan kako je to propisano članom 33 Zakona i članom 14 Statuta.**

3.5.5. Plan rada i programske aktivnosti

Savjet je donio Program rada za 2020. godinu, koji sadrži i kalendar planiranih aktivnosti, a kojim su osim planiranih aktivnosti utvrđeni ciljevi, zadaci, zaduženja i rokovi realizacije istih.

Shodno podacima prezentiranim u Izvještaju o radu Romskog savjeta za 2020. godinu Savjet je u 2020. godini, između ostalih, iskazao sledeće aktivnosti: Saradnja sa njemačkom organizacijom Help na projektu "Socijalna inkluzija RE populacije –medijatori", projekat u toku; Učestvovanje u radnoj grupi o rješavanju pitanja izbjeglih, raseljenih i interno raseljenih lica; Učestvovanje u radnoj grupi za izradi Strategije manjinske politike 2018-2023; Učestvovanje u pripremi romskog časopisa Alav; Učestvovanje u Komisiji za praćenje sprovodjenja Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u CG; učestvovanje na raznim konferencijama, radnim grupama, Organizovane posjete naseljima i opštinama gdje žive pripadnici romske populacije i pružanje pomoći zbog situacije izazvan Covidom-19; učestvovanje na radionicama, saradnja sa raznim školama, socijalnim centrima itd.

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u 2020.godini ostvarivao troškove programskih aktivnosti koji su se odnosili na isplatu jednokratnih novčanih pomoći i kupovinu knjiga pripadnicima romske populacije (21.950,00€), kao i angažovanje dva lica ugovorom o djelu za poslove pisanje i priprema IPA projekta (1.939,17€), pri čemu nije prezentirana dokumentacija o navedenom projektu.

3.5.6. Računovodstveni sistem

Shodno Izjavi predsjednika Savjeta, računovodstvena evidencija u Romskom savjetu se vodi na obračunskoj osnovi.

U postupku revizije je utvrđeno da je Savjet od poslovnih knjiga obezbjeđivao dnevnik i Glavnu knjigu, dok nije obezbjeđivao pomoćnu evidenciju dnevnik blagajne iako je tokom 2020.godine vršio gotovinske transakcije. Računovodstvene usluge za potrebe Savjeta u 2020.g vršila je računovodstvena agencija shodno zaključenom Ugovoru o računovodstvenim uslugama od 01.01.2020. godine.

- **Subjekt revizije je dužan da pored dnevnika i glavne knjige vodi pomoćne evidencije, shodno članu 20 važećeg Zakona o računovodstvu.**

3.5.7. Finansijski izvještaji

Članom 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama, utvrđeno je da su nacionalni savjeti dužni da nadležnom radnom tijelu Skupštine, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, podnesu izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju i izvještajem nezavisnog revizora. Takođe, Zakonom je

utvrđeno da se Izvještaj o finansijskom poslovanju Savjeta, sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti.
Romski savjet je nadležnom radnom tijelu Skupštine, podnio izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju i izvještajem nezavisnog revizora.

Uvidom u prezentiranu registracionu dokumentaciju Savjeta, utvrđeno je da Romski savjet posluje kao pravno lice, da je računovodstvene evidencije organizovao na bazi kontnog okvira za privredna društva i druga pravna lica, kao i da je finansijske izvještaje za 2020. godinu sačinio u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Shodno navedenom, a imajući u vidu da nacionalni savjeti nijesu osnovani od strane države, da država nema vlasničkog udjela u istim, da Zakonom o budžetu svaki od savjeta nije utvrđen kao posebna potrošačka budžetska jedinica, niti im se sredstva opredjeljuju po posebnim budžetskim pozicijama, to je od strane nadležnog Ministarstva potrebno inicirati izmjene člana 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se odnosi na obavezu savjeta da izvještaj o finansijskom poslovanju sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti.

- **Preporučuje se Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava da inicira izmjene Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se odnosi na obavezu savjeta da izvještaj o finansijskom poslovanju sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti, na način što će uskladiti izvještavanje savjeta sa njihovim pravnim statusom.**

Subjekt revizije je Finansijske iskaze dostavio Upravi prihoda i carina Crne Gore, shodno odredbama Zakona o računovodstvu.

3.5.8. Bilans stanja

Na osnovu prezentiranih podataka u Bilansu stanja u aktivi je iskazana gotovina na računima i u blagajni u iznosu od 677,00€. U pasivi su iskazane obaveze prema dobavljačima u iznosu od 1.131,00€, ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 12.628,00€ i neraspoređeni gubitak u iznosu od 13.082,00€.

3.5.8.1. Evidentiranje i popis imovine

Shodno Izjavi predsjednika Savjeta od 20.10.2021.godine, Romski savjet nema imovinu u svom vlasništvu.

U postupku revizije je utvrđeno da Savjet nema svoj poslovni prostor, već isti svoje poslovanje obavlja u zakupljenom poslovnom prostoru, shodno zaključenom Ugovoru o zakupu sa fizičkim licem. Takođe, utvrđeno je da Savjet nema u vlasništvu službeno vozilo, a shodno obrazloženju odgovornog lica pokretna imovina (kancelarijska i kompjuterska oprema) je dotrajalog trajanja i nema knjigovodstvenu vrijednost.

Revizijom je utvrđeno da Savjet nije vršio popis gotovinskih ekvivalenata i gotovine u blagajni, finansijskih plasmana, potraživanja i obaveza, kako je to

propisano Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.

- **Subjekt revizije treba da vrši godišnji popis imovine i obaveza na način utvrđen odredbama važećeg Pravilnika, da obuhvati popis ukupne imovine kojom raspolaže bez obzira na vrijednost iste, kao i da sačinjava Izvještaj o izvršenom popisu.**

3.5.8.2. Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u 2020. godini imao otvorena dva žiro računa, od kojih se jedan odnosio na redovno poslovanje, a jedan je, shodno objašnjenju odgovornog lica, predviđen za projekte Savjeta.

U poslovnim knjigama evidentirano je da je stanje depozita na žiro računima na dan 01.01.2020.godine iznosilo 661,10€, dok su isti na dan 31.12.2020.godine iznosili 340,48€.

Stanje depozita na računima iskazano u Glavnoj knjizi Savjeta odgovara stanju iskazanom u prezentiranim izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banaka (bankarski izvodi) na pomenute datume (neznatna odstupanja).

3.5.8.3. Blagajničko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da Savjet u 2020. g nije obezbjeđivao pomoćnu evidenciju-dnevnik blagajne.

Uvidom u Glavnu knjigu utvrđeno je da je gotovina u blagajni na dan 01.01.2020.godine iznosila 774,11€, da je u 2020.godini izvršeno podizanje gotovine sa žiro računa u iznosu od 39.044,00€, da su isplate iz blagajne iznosile 39.481,32€, tako da je u Glavnoj knjizi evidentirana gotovina u blagajni na dan 31.12.2020. godine u iznosu od 336,79€.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju koja se odnosila na gotovinske isplate utvrđeno je da su iz blagajne izvršene isplate u iznosu od 39.481,32€ i iste se odnose na: na isplatu dijela neto zarade za jednog zaposlenog u iznosu od 120,00€, isplatu naknada članovima Upravnog odbora u iznosu od 5.300,00€, troškove goriva u iznosu od 1.155,05€, troškove službenih putovanja i ostale naknade u iznosu od 27.337,24€, troškove održavanja u iznosu od 358,60€, troškove notarskih i drugih neproizvodnih usluga u iznosu od 175,68€, troškove reprezentacije u iznosu od 459,57€, ostale troškove u iznosu 93,25€, kao i isplatu sredstava u iznosu od 4.481,93€ koja nije dokumentovana.

Savjet je u poslovnim knjigama evidentirao da je gotovinski iz blagajne izvršio isplatu u iznosu od 120,00€ po osnovu isplate dijela zarade licu zaposlenom po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme, pri čemu nije prezentiran dokaz o preuzimanju novca od strane lica kome je isti isplaćen.

Gotovinska isplata u iznosu od 5.300,00€ u poslovnim knjigama evidentrana je kao isplata neto naknada članovima Upravnog odbora.Savjet je u vezi sa navedenom isplatom, prezentirao Odluku iz 2017.godine o izboru predsjednika Savjeta, potpredsjednika, članova Upravnog odbora (4 člana) i generalnog sekretara Savjeta. Takođe, prezetirana je i Odluka Savjeta od 25.12.2019. godine o naknadama potpredsjednika i članova Upravnog odbora, kojom su utvrđene naknade u iznosima od 150,00 do 300,00€. Savjet nije prezentirao dokaze o preuzimanju novca od strane lica kojim je isti isplaćen.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju i poslovne knjige utvrđeno je da je Savjet gotovinski iz blagajne isplatio troškove goriva u ukupnom iznosu od 1.155,05€. Navedena isplata je dokumentovana fakturama i fiskalnim računima na osnovu kojih se nije moglo utvrditi za potrebe kojih lica, odnosno vozila je korišćeno gorivo, s obzirom da Savjet ne posjedu službeno vozilo.

- **Subjekt revizije treba da internim aktom utvrdi ko ostvaruje pravo na potrošnju goriva na teret sredstava Savjeta i limite za potrošnju istog.**

Gotovinska isplata sredstava u iznosu od 358,60€ izvršena je na ime troškova popravke i održavanja vozila. Dio navedenih troškova u iznos od 250,00€ pravdan je na osnovu neadekvatne dokumentacije (nedostaju fiskalni računi). Na osnovu prezentirane dokumentacije nije se moglo utvrditi za potrebe čijeg vozila su nastali navedeni troškovi, s obzirom da Savjet ne posjeduje službeno vozilo.

Gotovinska isplata sredstava u iznosu od 175,68€ izvršena je po osnovu troškova notarskih usluga, usluga fotokopiranja i kupovine knjiga i isti su dokumentovani fakturama i fiskalnim računima.

Gotovinska isplata sredstava u iznosu od 459,57€ izvršena je po osnovu troškova reprezentacije- nabavke robe u maloprodaji i isti su dokumentovani fakturama i fiskalnim računima.

Gotovinske isplate sredstva u iznosu od 93,25€ izvršene su po osnovu troškova higijene, troškova tunela i parkinga i isti su dokumentovani fiskalnim računima i nalozima za službena putovanja.

Revizijom je utvrđeno da se gotovinska isplata sredstava u iznosu od 27.337,24€ odnosi na naknade dnevnica na službenom putu u iznosu od 1.863,30€, naknade troškova prevoza na službenom putu-upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 5.373,94€ i troškove socijalne pomoći u iznosu od 20.100,00€.

Uvidom u naloge za službena putovanja kojim su pravdani troškovi dnevnica za službena putovanja, utvrđeno je da u istim nije precizno naznačena svrha putovanja, u pojedinim slučajevima je isplaćivana puna dnevnica iako ista nije ostvarena shodno važećoj Uredbi o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, niti jedan putni nalog nije svojeručno potpisan od strane podnosioca putnog naloga-računa (elektronski otkucano ime i prezime lica), u pojedinim slučajevima je isto lice navedeno i kao nalogodavac i kao podnosilac računa, a niti jedan putni nalog nije potpisan od strane blagajnika.

Gotovinski isplaćeni troškovi prevoza na službenom putu u iznosu od 5.373,74€ odnose se na naknadu upotrebe sopstvenog automobila u službene svrhe u iznosu od 4.584,27€ i naknadu korišćenja aviona (obračunatu shodno kilometraži puta za putovanje u inostranstvo - Beograd) u iznosu od 789,47€, pri čemu nijesu priložene avionske karte. Troškovi upotrebe automobila u službene svrhe pravdani su putnim nalozima koji sadrže kilometražu pređenog puta i obračun po litru goriva. Za isplate troškova službenih putovanja nijesu priloženi izvještaji sa službenih putovanja, niti pozivna pisma.

- **Subjekt revizije je dužan da troškove službenih putovanja obračunava i isplaćuje na način utvrđen Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.**

Gotovinske isplate sredstva u iznosu od 20.100,00€ odnose na socijalne pomoći isplaćene po osnovu odluka predsjednika Savjeta na ime dodjele jednokratnih pomoći pripadnicima romske populacije u iznosu od 19.600,00€, dok je isplata pomoći u iznosu od 500,00€ nedokumentovana. Savjet nije prezentirao zahtjeve lica za isplatu navedenih pomoći, kao ni dokaze o preuzimanju sredstava, pa se konstatuje da su isplate socijalnih pomoći u iznosu od 19.600,00€ nepotpuno dokumentovane.

Takođe, revizijom je utvrđeno da je Savjet tokom 2020.godine izvršio gotovinsku isplatu sredstava u iznosu od 4.481,93€ po osnovu zatvaranja obaveza iz prethodne godine prema određenom broju dobavljača[19], pri čemu nije prezentirana dokumentacija (fakture) u vezi sa izvršenom isplatom.

Uvidom u prezentirane bančine izvode utvrđeno je da je Savjet pored sredstava evidentiranih u poslovnim knjigama kao podizanje gotovine, izvršio i podizanje gotovine u iznosu od 2.985,00€ (nije evidentirano na računu blagajne u poslovnim knjigama), na ime isplate troškova ugovorenih naknada za 3 lica (u iznosu od 2.560,00€) i troškova naknada za 8. mart (u iznosu od 425,00€), pri čemu su isti pravdani nepotpunom dokumentacijom jer nijesu prezentirani dokazi o preuzimanju novca od strane lica kojim je isti isplaćen.

- **Subjekt revizije treba da evidentiranje troškova u poslovnim knjigama vrši na osnovu vjerodostojne i potpune računovodstvene dokumentacije, shodno članu 20 važećeg Zakona o računovodstvu.**

Savjet je gotovinski iz blagajne izvršio isplate u iznosu od 39.481,32€, što iznosi 46,12% ukupnih troškova Savjeta.

- **Preporučuje se subjektu revizije da isplatu troškova vrši preko žiro računa, u cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne.**

3.5.8.4. Potraživanja

Uvidom u finansijske izvještaje i poslovne knjige utvrđeno je Savjet nema potraživanja sa stanjem na dan 31.12.2020.godine.

[19] Shodno Izjavi Predsjednika Savjeta.

3.5.8.5. Obaveze

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama evidentirao i u Bilansu stanja iskazao obaveze sa stanjem na dan 31.12.2020. godine u iznosu od 13.756,71€, a iste se odnose na: obaveze prema dobavljačima u iznosu od 1.130,86€ i ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 12.625,85€ (poreske obaveze).

Uvidom u poslovne knjige Savjeta utvrđeno je da je isti na početku 2020. godine evidentirao neizmirene obaveze prema dobavljačima u iznosu 5.606,58€, kao i pretplate prema dobavljačima u iznosu 4.320,42€, tako da je u prebijenom saldu, stanje obaveze prema dobavljačima na početku 2020. godine iznosilo 1.286,16€. Revizijom je utvrđeno da je Savjet tokom 2020.godine sproveo knjiženja u poslovnim knjigama, kojim je izvršio preknjižavanje pretplata prema dobavljačima sa računa obaveza i evidentiranje istih na račun 579, kao nedokumentovani trošak, tako da je stanje neizmirenih obaveza na kraju 2020. godine u poslovnim knjigama evidentirano u iznosu od 1.130,86€. Subjekt revizije nije prezentirao dokumentaciju u vezi sa navedenim knjiženjima u poslovnim knjigama.

- **Preporučuje se subjektu revizije da vrši usaglašavanje obaveza sa dobavljačima i da pretplate na kraju finansijske godine prenese na račun aktivnih vremenskih razgraničenja ili na date avanse, kako iste ne bi uticale na umanjenje salda stvarnih obaveza.**

Revizijom je utvrđeno da se obaveze prema dobavljačima u iznosu od 1.130,86€ odnose na obaveze po osnovu troškova električne energije u iznosu od 144,18€, troškova fiksne telefonije u iznosu od 169,11€, troškova komunalnih usluga u iznosu od 11,37€ i obaveze prema ostalim dobavljačima u iznosu od 806,20€, od kojih su obaveze u iznosu od 358,62€ evidentirane kao obaveze prema nepoznatom dobavljaču. Savjet nije prezentirao konfirmacije sa dobavljačima.

Takođe, revizijom je utvrđeno da je Savjet tokom 2020.godine izvršio isplatu sredstava iz blagajne u iznosu od 4.481,93€ po osnovu zatvaranja obaveza iz prethodne godine prema određenom broju dobavljača[20], pri čemu nije prezentirana dokumentacija (fakture) u vezi sa izvršenom isplatom.

Shodno navedenom, izražava se rezerva na početno i krajnje stanje obaveza prema dobavljačima evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u Bilansu stanja subjekta revizije.

Savjet je u poslovnim knjigama evidentirao obaveze po osnovu poreza i doprinosa u iznosu od 12.625,85€. Dio navedenih obaveza u iznosu od 6.035,14€ odnosi se na obaveze po osnovu poreza i doprinosa iz ranijih godina, koje se plaćaju shodno Rješenju Poreske uprave o reprogramu, dok se obaveze u iznosu od 6.590,71€ odnose na obaveze na porez na zarade u iznosu od 685,45€, obaveze za porez na ugovorene naknade (ugovor o djelu i zakup) u

[20] Shodno Izjavi Predsjednika Savjeta.

iznosu od 194,95€, obaveze za doprinose na teret zaposlenog u iznosu od 1.674,87€, obaveze za doprinose na teret poslodavca u iznosu od 773,13€, obaveze za prirez na porez na zarade, naknade UO, ugovorene naknade i zakup u iznosu od 3.262,31€.

Revizijom je utvrđeno da je Savjet shodno Rješenju Poreske uprave iz 2017.godine vršio plaćanje mjesečnih rata po reprogramu u iznosima od po 338,00€, pri čemu nije redovno izmirivao tekuće poreske obaveze, s obzirom da je na kraju 2020.godine u poslovnim knjigama, pored obaveza po reprogramu, evidentirao i neizmirene poreske obaveze u iznosu od 6.590,71€, od kojih se iznos od 3.328,40€ odnosi na poreze i doprinose na isplaćene zarade i naknade iz 2020.godine, a iznos od 3.262,31€ na neizmirene obaveze po početnom stanju iz ranijih godina (prirez porezu na isplaćene zarade i naknade).

Shodno navedenom konstatuje se da Savjet nije plaćao poreske obaveze kako je to propisano članom 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim je propisano da se porez na lična primanja obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate primanja prema propisima koji važe na dan isplate, kao ni shodno odredbama člana 12 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja, kojim je utvrđeno da je poreski obveznik dužan da redovno plaća mjesečne rate i da u periodu na koji je odobren Reprogram poreskog potraživanja, redovno izmiruje tekuće obaveze, po osnovu javnih prihoda.

- **Subjekt revizije je dužan da vrši uplatu poreza na isplaćena lična primanja fizičkim licima shodno odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kao i da redovno izmiruje tekuće poreske obaveze saglasno članu 12 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja.**

3.5.9. Bilans uspjeha

Uvidom u Godišnji finansijski izvještaj Romskog savjeta za 2020.godinu (Bilans uspjeha) utvrđeno je da je Savjet iskazao prihode u ukupnom iznosu od 86.667,00€, rashode u iznosu od 85.609,00€ i poslovni rezultat u iznosu od 1.058,00€.

3.5.9.1. Prihodi

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama evidentirao i Bilansu uspjeha za 2020. godinu iskazao prihode u ukupnom iznosu od 86.666,66€, koji se odnose na prihode iz Budžeta Crne Gore.

Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2020.godinu odobrena su sredstva za rad nacionalnih savjeta u ukupnom iznosu od 520.000,00€ za 6 nacionalnih savjeta, odnosno 86.666,64€ po savjetu na godišnjem nivou, koliko je i prenešeno Savjetu za finansiranje rada od strane Državnog trezora.

3.5.9.2. Rashodi

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u poslovnim knjigama evidentirao i Bilansu uspjeha za 2020. godinu iskazao troškove u ukupnom iznosu od 85.608,20€. Uvidom u poslovne knjige i prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da se isti odnose na: troškove kancelarijskog materijala i higijene u iznosu od 784,67€, troškove električne energije, vode i goriva u iznosu od 2.588,57€, troškove bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 17.124,96€, troškove ugovorenih naknada u iznosu od 9.388,20€, troškove naknada članovima Upravnog odbora u iznosu od 10.997,82€, troškove službenih putovanja i ostalih naknada u iznosu od 29.612,24€, troškove PTT usluga i prevoza u iznosu od 2.993,02€, troškove održavanja u iznosu od 870,50€, troškove zakupa u iznosu od 3.878,40€, troškove notarskih i ostalih neproizvodnih usluga u iznosu od 2.465,68€, troškove reprezentacije u iznosu od 459,57€, troškove platnog prometa u iznosu od 157,16€, druge nematerijalne troškove u iznosu od 160,50€ i na nedokumentovane troškove u iznosu od 4.126,91€.

U nastavku je dat tabelarni pregled ostvarenih rashoda Savjeta u 2020. godini

r/b	konto	vrsta troška	iznos
1	512	Troškovi kancelarijskog materijala i higijene	784.67
2	513	Troškovi el.energije, vode i goriva	2,588.57
3	520, 521	Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret posl	17,124.96
4	522	Troškovi ugovorenih naknada	9,388.20
5	526	Troškovi naknada Upravnog odbora	10,997.82
6	529	Troškovi službenih putovanja i ostalih naknada	29,612.24
7	531	Troškovi PTT usluga i prevoza	2,993.02
8	532	Troškovi održavanja	870.50
9	533	Troškovi zakupa	3,878.40
10	550	Troškovi računovodstvenih i ostalih neproizvod	2,465.68
11	551	Troškovi reprezentacije	459.57
12	553	Troškovi platnog prometa	157.16
13	559	Drugi nematerijalni troškovi	160.50
14	579	Nedokumentovani trošak	4,126.91
UKUPNO			**85,608.20**

Troškovi kancelarijskog i ostalog materijala (račun 512)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 784,67€ odnose se na troškove nabavke kancelarijskog materijala u iznosu od 444,82€, nabavku mobilnog telefona u iznosu od 334,00€ i troškove higijene u iznosu od 5,85€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača i plaćeni preko žiro računa, osim troška u iznosu od 5,85€ koji je plaćen gotovinski.

Shodno navedenom, konstatuje se da Savjet nije evidentirao nabavku mobilnog telefona u iznosu od 334,00€ na odgovarajući račun u okviru klase 0, već u okviru troškova, što nije u skladu sa važećim Pravilnikom o kontnom okviru i

sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, s obzirom da je nabavku opreme trebalo evidentirati na odgovarajući račun u okviru klase 0, a ne na troškove.

- **Subjekt revizije treba da nabavku opreme evidentira na odgovarajući račun u okviru klase "0", shodno važećem Pravilniku, a ne na trošak.**

Troškovi električne energije, vode i goriva (račun 513)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 2.588,57€ odnose se na troškove goriva u iznosu od 1.968,82€, troškove električne energije u iznosu od 553,18€ i troškove vode u iznosu od 66,57€.
Troškovi goriva pravdani su fakturama i fiskalnim računima na kojima nije naznačeno za koja vozila je korišćeno gorivo, dok su troškovi električne energije i vode dokumentovani fakturama dobavljača. Navedeni troškovi plaćeni su preko žiro računa, osim troškova goriva u iznosu od 1.155,65€ koji su plaćeni gotovinski iz blagajne.

Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca (računi 520, 521)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 17.124,96€ odnose se na troškove neto zarada u iznosu od 10.400,00€, troškove poreza na zarade u iznosu od 1.397,04€, troškove doprinosa na teret zaposlenog u iznosu od 3.725,48€, troškove doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 1.392,88€ i troškove prireza na porez na zarade u iznosu od 209,56€.

Revizijom je utvrđeno da su navedeni troškovi iskazani po osnovu zarada za dva lica zaposlena u Savjetu, od kojih je jedno lice zaposleno na neodređeno vrijeme shodno ugovoru iz 2013. godine, dok je drugo lice zaposleno na određeno vrijeme shodno ugovoru o radu zaključenom na vremenski period od 01.01.2019. godine do 31.08.2020. godine. Dio navedenih troškova u iznosu od 120,00€ plaćen je gotovinski, dok su preostali troškovi plaćani preko žiro računa.

U postupku revizije metodom uzorka, izvršena je provjera pojedinačnih obračuna i utvrđeno je da se zarade obračunavaju u skladu sa važećom zakonskom i drugom regulativom.

Savjet je na zarade obračunavao poreze i doprinose, ali iste nije sve izmirio u toku 2020. godine, te su na kraju godine preostale neizmirene obaveze za poreze i doprinose na isplaćene zarade u iznosu od 5.551,20€.

Takođe, utvrđeno je da je za 2020. godinu Savjet dostavio nadležnom organu Poreske uprave, IOPPD obrasce ali ne u rokovima utvrđenim članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima, već je IOPPD obrasce za svih 12 mjeseci 2020. godine dostavio odjednom u januaru 2021. godine.

- **Subjekt revizije je shodno odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje dužan da sačinjava IOPPD obrasce i iste podnosi nadležnom poreskom organu do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec.**

Troškovi ugovorenih naknada (račun 522)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 9.388,20€, odnose se na neto ugovorene naknade u iznosu od 8.714,40€, porez na ugovorene naknade u iznosu od 585,94€ i prirez na porez u iznosu od 87,86€.

Revizijom je utvrđeno da su troškovi ugovorenih naknada isplaćeni za pet fizičkih lica, shodno zaključenim ugovorima o djelu za vršenje poslova: predsjednika Savjeta, popisničara, higijeničarke, pisanja i pripreme IPA projekata za period angažovanja od 15 dana do 12 mjeseci u kontinuitetu sa naknadama u iznosu od 154,40€ do 6.000,00€ za ukupan ugovoreni period.

Uvidom u ugovore o djelu utvrđeno je da su isti zaključeni pozivanjem na Zakon o radu, da je u istim naznačeno da angažovao lice zasniva radni odnos kod Romskog savjeta i da će mu se za vršenje posla isplatiti zarada.

Članom 669 Zakona o obligacionim odnosima je propisano da se ugovorom o djelu poslenik (preduzimač, izvođač radova) obavezuje da obavi određeni posao (izrada ili opravka određene stvari ili izvršenje određenog fizičkog ili intelektualnog rada i sl.), a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu, što znači da navedeni ugovori za predmet imaju obavljanje poslova van djelatnosti poslodavca, kao i da ne postoji potreba da se isti obavljaju u kontinuitetu. Shodno navedenom Ugovor o djelu nije vrsta radnog odnosa već obligaciono-pravni odnos.

Takođe uvidom u ugovore o djelu utvrđeno je da je subjekt revizije isplatu naknade za obavljanje poslova predsjednika Savjeta (imenovanom licu) vršio na osnovu ugovora o djelu, mjesečnim isplatama za period od 12 mjeseci.

- **Subjekt revizije treba da zasnivanje radnog odnosa lica vrši zaključivanjem ugovora o radu kako je propisano Zakonom o radu, a da ugovore o djelu zaključuje u skladu sa članom 669 Zakona o obligacionim odnosima.**
- **Subjekt revizije treba da Internim aktom utvrdi način isplate naknada licima imenovanim za obavljanje funkcija u Savjetu.**

Savjet je obračunavao i plaćao poreske obaveze na ugovorene naknade , ali je na kraju 2020. godine evidentirao neizmirene obaveze po ovom osnovu u iznosu od 447,38€.
U postupku revizije nijesu prezentirani dokazi o radno – pravnom statusu za lica angažovana putem ugovora o djelu, pa se nije moglo utvrditi da li je obračun poreskih obaveza pravilno izvršen.

- **Subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca po ugovoru o djelu treba da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih angažovanih lica u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

Troškovi naknada članovima Upravnog odbora (račun 526)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 10.997,82€ odnose se na troškove neto naknada članovima Upravnog odbora Savjeta u iznosu od 7.650,00€, troškove poreza na isplaćene naknade u iznosu od 976,68€, troškove doprinosa PIO na naknade u iznosu od 2.224,53€ i troškove prireza na porez u iznosu od 146,61€.

Navedene naknade plaćene su preko žiro računa u iznosu od 2.350,00€, dok su troškovi naknada u iznosu od 5.300,00€ plaćeni gotovinski i pojašnjeni su u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.
Naknade u iznosu od 2.350,00€ odnose se na neto naknade za potpredsjednika Savjeta i 4 člana UO za tri mjeseca, u mjesečnim iznosima od 100,00€ do 300,00€ po licu.
Savjet je na isplaćene naknade obračunao i plaćao poreske obaveze, ali su na kraju 2020. godine po ovom osnovu ostale neizmirene poreske obaveze u iznosu od 312,99€ (prirez porezu).

Troškovi službenih putovanja i ostalih naknada (račun 529)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 29.612,24€ odnose na troškove dnevnica za službena putovanja u iznosu od 1.863,30€, troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 5.373,94€, troškove po osnovu naknada za 8. mart u iznosu od 425,00€ i troškove jednokratnih pomoći u iznosu od 21.950,00€. Dio navedenih troškova u iznosu od 27.762,24€ plaćen je gotovinski (troškovi dnevnica, upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe i jednokratne pomoći u iznosu od 20.100,00€) i isti su pojašnjeni u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.
Troškovi u iznosu od 1.850,00€ plaćeni preko žiro računa odnose se na jednokratne pomoći fizičkim licima, isplaćene shodno odlukama predsjednika Savjeta, zbog teške finansijske situacije, u iznosima od 50,00€ do 300,00€. Za navedena plaćanja nijesu prezentirani zahtjevi kojima su se lica obratila za pomoć, niti druga prateća dokumentacija (medicinska dokumentacija ili slično) pa se konstatuje da su isti pravdani nepotpunom dokumentacijom.

Troškovi komunikacionih usluga i prevoza (račun 531)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 2.993,02€ odnose se na troškove fiksne telefonije u iznosu od 235,14€, troškove mobilne telefonije u iznosu od 2.670,48€ i troškove tunela i parkinga u iznosu od 87,40€. Navedeni troškovi plaćeni su preko žiro računa po fakturama dobavljača, osim troškova u iznosu od 87,40€, koji su plaćeni gotovinski i dokumentovani su fiskalnim računima.

Troškovi održavanja (račun 532)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 870,50€ odnose se na troškove komunalnih usluga u iznosu od 60,51€ i troškove održavanja i registracije vozila u iznosu od 809,99€. Navedeni troškovi plaćeni su preko žiro računa u iznosu od 511,90€ i pravdani mjesečnim računima dobavljača i fakturama, dok su troškovi u iznosu od 358,60€ koji se odnose na održavanje vozila plaćeni gotovinski iz blagajne i detaljnije pojašnjeni u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Troškovi zakupa (račun 533)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 3.878,40€ odnose se na troškove neto naknada za zakup poslovnog prostora u iznosu od 3.600,00€, poreza na isplaćene naknade za zakup u iznosu od 242,04€ i prireza na porez u iznosu od 36,36€. Troškovi neto naknada za zakup isplaćeni su fizičkom licu shodno zaključenom Ugovoru o zakupu poslovnog prostora od 15.05.2015. godine na period do 15.05.2017. godine, ali je Savjet i nakon isteka roka nastavio korišćenje navedenog prostora i plaćanje zakupnine za isti. Savjet je vršio plaćanje poreskih obaveza na isplaćenu zakupninu.

Uvidom u ugovor o zakupu utvrđeno je da isti nije ovjeren od strane nadležnog organa, što nije u skladu sa članom 639 Zakona o obligacionim odnosima.

- **Subjekt revizije treba da zaključivanje ugovora o zakupu poslovnog prostora vrši u skladu sa članom 639 Zakona o obligacionim odnosima.**

Troškovi računovodstvenih i drugih neproizvodnih usluga (račun 550)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 2.465,68€ odnose se na troškove računovodstvenih i usluga revizije u iznosu od 2.290,00€, troškove notarskih usluga u iznosu od 20,68€ i troškove usluga fotokopiranja u iznosu od 155,00€. Navedeni troškovi plaćeni su preko žiro računa shodno fakturama nezavisnog revizora i računovodstvene agencije, a prezentiran je i Ugovor zaključen sa računovodstvenom agencijom o računovodstvenim uslugama od 01.01.2020. godine.
Troškovi u iznosu od 175,68€ plaćeni su gotovinski i isti se odnose na troškove notarskih usluga u iznosu od 20,68€ i troškove usluga fotokopiranja u iznosu od 155,00€ i detaljnije su pojašnjeni u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Troškovi reprezentacije (račun 551)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 459,57€ odnose se na troškove reprezentacije odnosno nabavku robe u maloprodaji, isti su plaćeni gotovinski i dokumentovani su fakturama i fiskalnim računima.

Troškovi platnog prometa (račun 553)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 157,67€ odnose se na troškove bančine provizije i održavanja žiro računa.

Drugi nematerijalni troškovi (račun 559)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 160,50€ odnose se na troškove održavanja sajta u iznosu od 60,50€, plaćeni su preko žiro računa i pravdani fakturom dobavljača, dok za troškove u iznosu od 100,00€ nije prezentirana dokumentacija pa se konstatuje da su isti nedokumentovani.

Nedokumentovan trošak (račun 579)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 4.126,91€ evidentirani su kao nedokumentovani troškovi. U postupku revizije je uvidom u analitiku dobavljača utvrđeno da je Savjet na početku 2020. godine imao pretplate prema određenim dobavljačima koje su zatvorene tokom godine iskazivanjem troška u iznosu od 4.126,91€ na računu 579 – Nedokumentovani troškovi. Savjet nije dostavio Obrazloženje odgovornog lica za sastavljanje finansijskih iskaza u vezi sa navedenim knjiženjem, iako je isto zahtijevano u toku postupka revizije. S tim u vezi, konstatuje se da navedeni troškovi nijesu dokumentovani.

3.5.10. Zapošljavanje

Savjet nema usvojen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, a uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su u 2020. godini u Savjetu bila zaposlena dva lica od kojih je jedno lice zaposleno na neodređeno vrijeme shodno ugovoru iz 2013. godine, dok je drugo lice zaposleno na određeno vrijeme shodno ugovoru o radu zaključenom na vremenski period od 01.01.2019. godine do 31.08.2020. godine. U toku 2020. godine nije bilo novog zapošljavanja.

Uvidom u prezentirane ugovore o radu utvrđeno je da je u istim naznačena visina zarade u neto iznosu što nije u skladu sa članom 31 stav 1 tačka 14 Zakona o radu kojim je propisano da ugovor o radu sadrži visinu koeficijenta, iznos osnovne zarade, osnove za uvećanje zarade, vrijeme isplate zarade i druga primanja zaposlenog.

- **Subjekt revizije treba da sa zaposlenima zaključuje ugovore o radu koji sadrže sve elemente ugovora kako je to propisano članom 31 Zakona o radu.**

3.5.11. Kancelarijsko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da Savjet za evidentiranje akata koristi 2 djelovodne knjige: Djelovodnik za ulazna i izlazna akta Savjeta i Skraćeni djelovodnik u koji evidentira potvrde o nacionalnoj pripadnosti koje izdaje licima radi apliciranja za crnogorsko državljanstvo, privremeni boravak, stipendije i sl.

Uvidom u Djelovodnik utvrđeno je da su u istom vršena evidentiranja akata za više godina, kao i da se nije vršilo hronološko evidentiranje akata, već je na jednoj stranici Djelovodnika izvršeno evidentiranje akata iz različitih godina (2018,2019, 2020), pri čemu evidencije nijesu zaključene na kraju godine. Takođe je utvrđeno da se ne vrši evidentiranje svih akata (nijesu zavedene fakture, kao ni određene odluke o isplati jednokratnih pomoći).
Savjet nije internom procedurom definisao poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata.

- **Subjekt revizije treba da vrši hronološko evidentiranje i arhiviranje svih ulaznih i izlaznih akata, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

3.6. SRPSKI NACIONALNI SAVJET CG

3.6.1. Organizacija i registracioni status Savjeta

Na osnovu člana 33 i 34 Zakona o manjinskim pravima i slobodama i Pravilnika o obrascu i načinu vođenja evidencije savjeta, nadležno Ministarstvo[21] je shodno zadnjem Rješenju broj 01-023-201/18-2 od 26.02.2018. godine, u Evidenciju savjeta upisalo savjet pod nazivom „Srpski nacionalni savjet Crne Gore". Članom 34 stav 2 Zakona propisano je da upisom u evidenciju, savjet stiče svojstvo pravnog lica.
Sjedište Savjeta je u Podgorici, ul. Radosava Popovića, bb. Ovlašćeno lice za zastupanje i predstavljanje Savjeta u 2020.godini je dr Momčilo Vuksanović.
Rješenjem nadležnog organa[22], Srpski nacionalni savjet je upisan u registar poreskih obveznika.

Savjet je donio Statut, najviši pravni akt Savjeta kojim su utvrđeni cilj, nadležnost, organizacija i određena pitanja rada Savjeta. Statutom je propisano da je Savjet nadstranačka organizacija i neprofitno pravno lice.
Shodno Statutu Savjet, ima 19 članova. Funkcioneri Savjeta su: predsjednik, tri potpredsjednika i sekretar Savjeta. Nadležnosti Savjeta, između ostalih, su da donosi Statut, Poslovnik i druge akte, bira funkcionere Savjeta, usvaja Budžet i Završni račun Savjeta i drugo.
Zadaci predsjednika Savjeta su da: predstavlja i zastupa Savjet, presjedava sjednicama Savjeta, u konsultaciji sa Predsjedništvom Savjeta predlaže plan rada Savjeta, odgovara za zakonitost poslovanja Savjeta, donosi odluke o prijemu, raspoređivanju i razrešavanju radnika Savjeta, odobrava službena putovanja i odsustva radnika, potpisuje odluke Savjeta i drugo. Shodno Statutu, Predsjednik Savjeta rukovodi radom Predsjedništva i u stalnom je radnom odnosu u Savjetu.
Predsjedništvo Savjeta, između ostalog, podnosi predloge odluka o budžetu i završnom računu Savjeta, kao i predloge drugih odluka i zaključaka, izvršava i kontroliše izvršavanje odluka Savjeta i drugo.
Radna tijela Savjeta su odbori i komisije. Stalni odbori Savjeta su:Odbor za upotrebu jezika i pisma,Odbor za obrazovanje i nauku, Odbor za kulturu i zaštitu arhitektonskog, folklornog, muzičkog i drugog nasleđa, Odbor za medije i informisanje na srpskom jeziku, Odbor za odnose sa državom i koordinaciju lokalnih inicijativa, Odbor za saradnju sa Srbijom, Republikom Srpskom i veze sa dijasporom i njihovim organizacijama, Odbor za finansije i razvoj i Odbor za predstavke i žalbe.
Savjet i Predsjedništvo mogu formirati privremene odbore.
Shodno Statutu, Nadzorni odbor pregleda materijalno-finansijsko poslovanje Srpskog nacionalnog savjeta, o čemu informiše Predsjedništvo Savjeta, a na sjednici Savjeta podnosi godišnji izvještaj o načinu poslovanja Savjeta.
Za pripremanje budžeta i završnog računa Savjeta odgovara član Predsjedništva Savjeta zadužen za finansije i privredu, a za podnošenje predloga odgovorno je Predsjedništvo Savjeta.

[21] Ranijom organizacijom državne uprave - Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, sada Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
[22] Ranijom organizacijom državne uprave- Poreska uprava, sada Uprava prihoda i carina.

Savjet je donio i Poslovnik o radu kojim su uređena organizacija i način rada Savjeta i ostvarivanje prava i dužnosti članova Savjeta.

3.6.2. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola

Statutom je propisano da Savjet, usvaja Budžet i Završni račun Savjeta, da predsjednik Savjeta u konsultaciji sa Predsjedništvom Savjeta predlaže plan rada Savjeta, odgovara za zakonitost poslovanja Savjeta, donosi odluke o prijemu, raspoređivanju i razrešavanju radnika Savjeta, odobrava službena putovanja i odsustva radnika i drugo. Predsjedništvo Savjeta: podnosi predloge odluka o budžetu i završnom računu Savjeta, kao i predloge drugih odluka i zaključaka, izvršava i kontroliše izvršavanje odluka Savjeta. Nadzorni odbor pregleda materijalno-finansijsko poslovanje Srpskog nacionalnog savjeta, o čemu informiše Predsjedništvo Savjeta, a na sjednici Savjeta podnosi godišnji izvještaj o načinu poslovanja Savjeta, dok za pripremanje budžeta i završnog računa Savjeta odgovara član Predsjedništva Savjeta zadužen za finansije i privredu.

Revizijom je utvrđeno da Savjet u svom poslovanju nije primijenio načelo razdvajanja dužnosti na način da je obezbijeđeno da niti jedan pojedinac nije istovremeno odgovoran za pokretanje, odobrenje i evidentiranje transakcija, plaćanje, usklađivanje i kontrolisanje, iz razloga što na osnovu uvida u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno da je isto lice - predsjednik Savjeta zaključivao ugovore o saradnji sa partnerskim NVO u kojima je osnivač, kao i ugovore o djelu i radu u svojstvu naručioca i izvršioca.

- **Preporučuje se subjektu revizije da ovlasti lice koje će potpisivati dokumentaciju za ostvarivanje prava po svim osnovama za Predsjednika Savjeta.**

U dijelu nadzora nadležnog Ministarstva nad radom Savjeta, utvrđeno je da je Odjeljenje za unutrašnju reviziju Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava vršilo kontrolu dostavljenih izvještaja Savjeta (izvještaja o radu i finansijskih izvještaja za 2020. godinu) i o istom sačinilo Izvještaj o sprovedenoj kontroli Izvještaja o radu i finansijskih izvještaja nacionalnih savjeta za 2020. godinu.

Subjekt revizije je prezentirao i Izvještaj nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji izvještaja o korišćenju opredijeljenih novčanih sredstava budžetom za 2020. godinu.

3.6.3. Aktivnosti organa upravljanja u dijelu finansijskog poslovanja

Savjet je shodno svojim nadležnostima u 2020. godini donio sljedeća akta: Izvještaj o radu/aktivnostima za izvještajni period 01.01. – 31.12. 2020. godine (bez zavodnog broja i datuma), zapisnike sa tri sjednice Savjeta održane u 2020. godini, Finansijski izvještaj za 2020. godinu i Program rada za 2021. godinu.

Osim navedenih akata donijeto je i više odluka i zaključeno više ugovora o poslovnoj saradnji.
Reviziji je prezentiran Izvještaj o radu za 2020. godinu, koji ne sadrži broj iz djelovodnog protokola i datum, pa se na osnovu istog ne može se utvrditi da li je subjekt revizije postupio u skladu sa odredbama člana 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu poštovanja rokova za dostavu izvještaja.

3.6.4. Finansijski plan

Shodno članu 33 Zakona, savjet manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice donosi Budžet, Statut, godišnji plan rada i Poslovnik o svom radu kojim se uređuju pitanja od značaja za rad savjeta.
U postupku revizije nije prezentiran dokaz da je subjekt revizije donio Finansijski plan i Plan rada za 2020. godinu što je bio u obavezi shodno članu 33 Zakona o manjinskim pravima i slobodama.

- **Subjekt revizije treba da donosi godišnji Finansijski plan i Plan rada, kako je to propisano članom 33 Zakona.**

3.6.5. Plan rada i programske aktivnosti Savjeta

Srpski nacionalni savjet je tokom 2020. godine, organizovao niz aktivnosti u očuvanju nacionalnog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta srpskog naroda u Crnoj Gori. Posebno se vodilo računa o održavanju u funkcionisanju srpskih medija – Srpske televizije, Srpskih radija, časopisa Srpske novine i portala srpske novine, kao i Književne zadruge koja je u 2020. godini nastavila sa intenzivnom izdavačkom djelatnošću. U 2020. godini, sa svojom produkcijom i aktivnostima u okviru izdavačke djelatnosti nastavila je rad i Književna zadruga. U okviru književne zadruge, tokom 2020. godine štampano je više od 30 naslova. Srpski nacionalni savjet je pomogao izgradnju Srpske kuće u Pljevljima.

3.6.7. Računovodstveni sistem

Revizijom je utvrđeno da Savjet obezbjeđuje računovodstvene evidencije shodno Zakonu o računovodstvu, uz primjenu Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica. Za sastavljanje finansijskih iskaza, angažovano je lice po osnovu ugovora o djelu, kojem je povjereno vođenje knjigovodstvenih poslova za Savjet.

3.6.8. Finansijski izvještaji

Članom 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama, utvrđeno je da su nacionalni savjeti dužni da nadležnom radnom tijelu Skupštine, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, podnesu izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju i izvještajem nezavisnog revizora. Takođe, Zakonom je

utvrđeno da se Izvještaj o finansijskom poslovanju Savjeta, sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti.
Savjet je Državnoj revizorskoj instituciji dostavio Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu na sljedećim obrascima: Bilans stanja (obrazac BS) i Bilans uspjeha (obrazac BU). Subjekt revizije je Godišnji finansijski izvještaj za 2020.godinu sačinio shodno Pravilniku o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica.

Revizijom je na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno da je Savjet Finansijski izvještaj o utrošku budžetskih sredstava, dostavio Ministarstvu i nadležnom radnom tijelu Skupštine shodno Zakonu.

U Godišnjem finansijskom izvještaju koji je dostavljen Državnoj revizorskoj instituciji, Savjet je prezentirao podatke o ukupnim prihodima (prihodi iz budžeta prihodi od donacija kao i prihodi ostvareni po drugom osnovu), kao i ukupne troškove dok u Izvještaju koji je dostavljen nadležnom Ministarstvu i nadležnom odboru Skupštine prezentirani su samo podaci o prihodima iz Budžeta CG i troškovi u visini tih prihoda. Godišnjim budžetom sredstva se savjetima opredjeljuju kao transfer a ne po pozicijama izdataka i po pojedinim savjetima.

Preporuka drugom državnom organu

- **Preporučuje se Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava da inicira izmjene Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se odnosi na obavezu savjeta da izvještaj o finansijskom poslovanju sačinjava u skladu sa propisima kojima se uređuju pitanja budžeta i fiskalne odgovornosti, na način što će uskladiti izvještavanje savjeta sa njihovim pravnim statusom.**

Uvidom u dostavljeni Izvještaj je utvrđeno da isti nije ovjeren od strane Savjeta i nije zaveden u djelovodni protokol, kao i da je kao datum sačinjavanja istog naznačen 20.10.2021. godine, što je više od šest mjeseci kašnjenja.

U postupku revizije uvidom na Portal Uprave prihoda i carina Crne Gore utvrđeno je da subjekt revizije nije u skladu sa odredbama člana 11 Zakona o računovodstvu, dostavio Finansijske izvještaje i izvještaj menadžmenta u pisanom i elektronskom obliku organu uprave nadležnom za poslove utvrđivanja i naplate poreza.

- **Subjekt revizije treba da Godišnji finansijski iskaz sačinjava i dostavlja Upravi prihoda i carina Crne Gore najkasnije do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu, shodno odredbama člana 11 Zakona o računovodstvu.**

3.6.9. Bilans stanja

Shodno prezentiranim podacima u Bilansu stanja vrijednost imovine (aktiva) i vrijednost izvora sredstava (pasiva) iskazana je u iznosu od po 206.158,00€.
U aktivi Bilansa stanja iskazana je stalna imovina u iznosu od 5.727,00€ i obrtna imovina (koju čine gotovina i gotovinski ekvivalenti i dati avansi) u iznosu od 200.431,00€.
U pasivi Bilansa stanja iskazani su odloženi prihodi i primljene donacije u iznosu od 185.331,00€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 20.827,00€.

U Bilansu stanja je obrtna imovina iskazana u iznosu od 200.431,00€ i čine je dati avansi u iznosu od 3.000,00€ i gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 197.431,00€ (depoziti na žiro računima u iznosu od 115.462,71€ i gotovina u blagajni u iznosu od 81.967,98€ (41.100,00€ - podignuto u 2020. godini i 40.867,98€ prenos iz 2019. godine). Revizijom je utvrđeno da se dati avans u iznosu od 3.000,00€ odnosi na plaćanje ino dobavljaču – izdavačkoj kući iz Novog Sada.

3.6.9.1. Evidentiranje i popis imovine

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije evidenciju stalne imovine obezbjeđuje u okviru Glavne knjige. Shodno prezentiranim podacima u Glavnoj knjizi ukupna stalna imovina Savjeta po nabavnoj vrijednosti iznosi 18.254,44€ (početno stanje - 13.888,45€), otpisanoj 12.527,31€ i sadašnjoj vrijednosti 5.727,13€.
Stalnu imovinu čine kancelarijska i kompjuterska oprema, namještaj i sl.
Dio imovine u iznosu 4.365,99€, odnosi se na nabavke izvršene u 2020. godini i to: nabavka kamera, kancelarijskog i ostalog namještaja.
Subjekt revizije ne obezbjeđuje analitičku evidenciju osnovnih sredstava po inventarnom broju, vrsti, količini i vrijednosti (nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj).

- **Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi analitičku evidenciju osnovnih sredstava koja će pružati podatke o inventarnom broju, količini, vrsti i vrijednosti (nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj) svakog osnovnog sredstva.**

U postupku revizije je utvrđeno da je subjekt revizije izvršio popis dijela stalne imovine (podaci prezentirani naturalno bez vrijednosti), dok nije vršio popis obaveza, depozita na računima i gotovine u blagajni sa stanjem na dan 31.12.2020.godine i nije sačinio Izvještaj o izvršenom popisu, a nije vršio ni obračun amortizacije osnovnih sredstava za 2020.godinu. Shodno navedenom, konstatuje se da Savjet nije izvršio popis stalne, obrtne imovine i obaveza u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica i Pravilnikom o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.

- **Subjekt revizije treba da godišnji popis imovine i obaveza vrši na način kako je to utvrđeno Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica i Pravilnikom o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije**

3.6.9.2. Novčana sredstva na žiro računima

Savjet je u 2020. godini poslovanje obavljao preko dva žiro računa, otvorena kod Hipotekarne banke. Uvidom u poslovne knjige, depoziti na računima na dan 01.01.2020. godine iznosili su 11.152,29€, a na dan 31.12.2020.godine 115.462,71€.
Revizijom je utvrđeno da stanje depozita evidentirano u poslovnim knjigama subjekta revizije odgovara stanju depozita iskazanom u izvještaju o kretanju sredstava na žiro računu poslovnih banaka (bančini izvodi) na pomenute datume.
Takođe, utvrđeno je da subjekt revizije od jula 2020. godine posjeduje i Master Biznis debitnu karticu i da je preko iste u 2020. godini izvršeno plaćanje dobavljačima (za potrošni, građevinski i elektro materijal, usluge reprezentacije, opremu i sl.) u iznosu od 7.244,64€ i po tom osnovu su evidentirani troškovi u Glavnoj knjizi.

3.6.9.3. Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da subjekt revizije ne obezbjeđuje pomoćnu evidenciju blagajničkog poslovanja – dnevnik blagajne. Revizijom je na osnovu uvida u bančine izvode utvrđeno da je u 2020. godini, za potrebe blagajne podignuta gotovina sa žiro računa u iznosu od 38.600,00€, kao i da je izvršeno i podizanje gotovine sa bankomata u iznosu od 10.500,00€, od kojeg iznosa je kao ulaz u blagajnu evidentirano 2.500,00€.
Revizijom je utvrđeno da dio podignute gotovine putem bankomata u iznosu od 8.000,00€, nije zaprimljen u blagajnu, već da se podizanje gotovine evidentiralo direktno kao trošak reprezentacije, pri čemu trošenje iste nije dokumentovano.
Takođe je utvrđeno da subjekt revizije u 2020. godini nije u Glavnoj knjizi evidentirao transakcije koje se odnose na trošenje podignute gotovine, već je istu iskazao kao saldo blagajne. U toku terenskog rada je dostavljena dokumentacija koja se odnosi na pravdanje utroška sredstava u iznosu od 41.000,00€.
Uvidom u dostavljenu dokumentaciju je utvrđeno da je svako podizanje gotovine dokumentovano odobrenjem (odlukom) za podizanje akontacije, a isplata gotovine, odlukom o isplati, potpisanom priznanicom o preuzimanju gotovine i Ugovorom o angažovanju saradnika na realizaciji projekata SNS-a.
Revizijom je utvrđeno da je za realizaciju projekata shodno dostavljenim ugovorima angažovano 14 lica na period od 01.01 – 31.12.2020. godine i da su im isplaćene neto naknade u iznosima od 800,00€ do 5.000,00€ po izvršiocu na godišnjem nivou.
Takođe je utvrđeno da su ugovori potpisani i ovjereni, ali isti nijesu zavedeni u djelovodnik, isti ne sadrže pravni osnov, dok je precizirano (čl. 2) da će Savjet obračunati i platiti porez i prirez na isplaćenu naknadu, pri čemu nijesu prezentirani dokazi o radno-pravnom statusu angažovanih izvršilaca.

Na osnovu navedenog se konstatuje da je subjekt revizije u poslovnim knjigama i Finansijskom izvještaju (Bilansu stanja) iskazao gotovinu u blagajni sa stanjem na dan 31.12.2020.godine u iznosu od 81.967,98€. Iskazana gotovina se odnosi na podignutu gotovinu u 2020.godini u iznosu od 41.100,00€ i gotovinu podignutu u 2019 godini u iznosu od 40.867,98€, koju

je subjekt revizije iskazao u poslovnim knjigama po početnom stanju u 2020.godini.
U postupku revizije prezentirana je dokumentacija o trošenju gotovine podignute u 2020. godini, ali u poslovnim knjigama nije sprovedeno odgovarajuće knjiženje tj. nije razdužena blagajna za iznos isplaćene gotovine i nijesu evidentirani troškovi po osnovu isplata iz blagajne u iznosu od 41.100,00€, pa se konstatuje da je stanje gotovine pogrešno iskazano u poslovnim knjigama i Bilansu stanja. Za gotovinu iskazanu po početnom stanju u iznosu od 40.867,98€ državnom revizoru nije prezentirana dokumentacija o trošenju navedene gotovine pa se nije moglo utvrditi da li je ista utrošena i za koje namjene. Savjet je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio dokumentaciju o potrošnji gotovinskih sredstava iz 2019.godine u iznosu od 41.848,00€, koja nije od uticaja za izmjenu utvrđenog činjeničnog stanja, pa se konstatuje da je u poslovnim knjigama i Bilansu stanja za 2020. godinu pogrešno iskazano stanje gotovine za iznos od 81.967,98€.

- **Subjekt revizije treba da, shodno članu 20 Zakona o računovodstvu, registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama u godini kada su nastale i da iste iskazuje u Godišnjem finansijskom izvjestaju u cilju tačnog, fer i objektivnog izvještavanja.**

Savjet je u pasivi Bilansa stanja iskazao odložene prihode u iznosu od 185.331,00€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 20.827,00€.
U postupku revizije je utvrđeno da se odloženi prihodi (u iznosu od 185.331,29€) odnose na uplate namjenskih donacija izvršenih u 2019. godini u iznosu od 217.209,33€ (nijesu iskazane kao prihod u 2019. godini) i evidentirane su po početnom stanju u Glavnoj knjizi subjekta revizije za 2020. godinu (k-to 4950) i uplate izvršene u 2020. godini u iznosu od 21.413,09€.
Takođe je utvrđeno da je dijelom odloženih prihoda u iznosu od 53.291,13€ izvršeno direktno smanjenje gubitka iz ranijih godina u Bilansu stanja.
Na osnovu navedenog se konstatuje da nije pravilno sprovedeno evidentiranje i iskazivanje dijela odloženog prihoda, jer je navedeni iznos trebalo evidentirati kao prihod od donacija i drugih davanja na odgovarajući račun u okviru klase 6 za 2020. godinu i isti iskazati u Bilansu uspjeha.

- **Subjekt revizije treba da ukidanje dijela odloženog prihoda u poslovnim knjigama evidentira na odgovarajući račun klase 6 i da isti iskazuje u Godišnjem finansijskom izvještaju (Bilansu uspjeha), a ne da direktno vrši umanjenje poslovnog rezultata (gubitka) u Bilansu stanja.**

3.6.9.4. Obaveze

Subjekt revizije je u poslovnim knjigama evidentirao i u Bilansu stanja iskazao obaveze sa stanjem na dan 31.12.2020. godine u iznosu od 20.827,00€.

Obaveze su iskazane po osnovu zarada i naknada u iznosu od 16.408,08€ i po osnovu poreskih obaveza u iznosu od 8.967,41€. Saldo obaveza umanjeno je po osnovu pretplata kod jednog broja dobavljača kao i pretplata kod kratkoročnog kredita u iznosu od 4.547,74€. Pretplate su posledica pogrešnog evidentiranja ili neobezbijeđene potrebne dokumentacije.

U postupku revizije je utvrđeno da subjekt revizije nije vršio usaglašavanje obaveza prema dobavljačima, kao ni obaveza prema poslovnim bankama po osnovu kratkoročnih kredita.

- **Subjekt revizije treba da vrši usaglašavanje obaveza prema dobavljačima i poslovnim bankama kao i da shodno usaglašenim podacima sprovede odgovarajuća knjiženja. Takođe, treba da pribavi potrebnu dokumentaciju od dobavljača i poslovnih banaka kako ne bi evidentirao pretplate koje na kraju finansijske godine utiču na smanjenje salda stvarnih obaveza.**

3.6.9.5. Potraživanja

Subjekt revizije nema iskazanih potraživanja na dan 31.12.2020.godine, ali je u Glavnoj knjizi na grupi računa 21, tokom godine vršio evidentiranje poslovnih promjena koje su se odnosile na potraživanja, na način što je prenos doniranih sredstava partnerskim NVO u iznosu od 285.400,00€ evidentirano kao potraživanje od istih (po tom osnovu je bilo evidentirano i početno stanje u iznosu od 143.650,00€), a na kraju godine je potraživanje zatvoreno i evidentiran trošak (račun 5504) u ukupnom iznosu od 429.050,00€.

Shodno navedenom, konstatuje se da je Savjet u poslovnim knjigama tokom 2020. godine, evidentirao potraživanja po osnovu prenosa sredstava partnerskim NVO, shodno sporazumu, a troškove po ovom osnovu je iskazao na kraju izvještajnog perioda i izvršio zatvaranje potraživanja.

- **Subjekt revizije treba da prenos sredstava NVO hronološki evidentira na troškove, a ne na potraživanja.**

3.6.10. Bilans uspjeha

Subjekt revizije je u Bilansu uspjeha iskazao prihode i rashode u iznosu od po 688.946,00€, tako da je poslovni rezultat 0,00€.

3.6.10.1. Prihodi

Revizijom je utvrđeno da je Savjet u Glavnoj knjizi evidentirao prihode u iznosu od 688.945,36€ i isti se odnose na prihode iz budžeta Crne Gore u iznosu od 88.523,86€, prihode iz donacija u iznosu od 589.718,90€ i ostale prihode u iznosu od 10.702,60€.

Revizijom je utvrđeno da su prihodi iz budžeta CG u iznosu od 86.666,66€ uplaćeni shodno Zakonu o budžetu za 2020.godinu, a da su prihodi u iznosu od 1.857,20€ subvencija Ministarstva. Zakonom o budžetu za 2020.godinu odobrena su sredstva za rad nacionalnih savjeta u ukupnom iznosu od 520.000,00 eura, što za 6 nacionalnih savjeta koliko ih je registrovano u evidenciji Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava iznosi 86.666,66€ eura po savjetu na godišnjem nivou, koliko je i prenešeno Srpskom nacionalnom savjetu za finansiranje rada od strane Državnog trezora.

Prihodi od donacija u iznosu od 589.718,90€, su evidentirani po osnovu uplata sredstava u iznosu od 579.760,00€ od strane Vlade Republike Srbije, na ime jednokratne finansijske pomoći, radi obezbjeđivanja podrške i pomoći srpskim nacionalnim i medijskim organizacijama u Crnoj Gori, shodno Zaključku br. 401-4034/2020, od 21.05.2020. godine, uplate sredstava u iznosu od 10.000,00€ od strane NVO Društvo za ravnopravnost i tolerancij i uplate sredstava u iznosu od 1.271,99€, od strane Ministarstva vanjskih poslova Republike Srbije. Dio prihoda u iznosu od 1.313,09€ je storniran i evidentiran na odložene prihode.

Ostali prihodi u iznosu od 10.702,60€ su evidentirani po osnovu smanjenja obaveza (evidentiranih po osnovu zatezne kamate - javni izvršitelj). Subjekt revizije u vezi sa istim, osim usmenog pojašnjenja, nije prezentirao dokumentaciju na osnovu koje je evidentirana navedena poslovna promjena.

3.6.10.2. Rashodi

Savjet je u 2020.godini u poslovnim knjigama evidentirao ukupne troškove u iznosu od 688.945,36€ i isti se odnose na troškove materijala u iznosu od 3.917,12€, troškove goriva i energije u iznosu od 6.049,70€, troškove zarada i naknada u iznosu od 179.303,88€, troškove pomoći u iznosu od 14.150,00€, troškove komunikacionih usluga u iznosu od 8.123,42€, troškove proizvodnih usluga u iznosu od 1.256,56€, troškove usluga realizacije projekata u iznosu od 430.344,70€, troškove reprezentacije u iznosu od 24.277,97€, troškove platnog prometa u iznosu od 1.917,89€, troškove kamata i taksa u iznosu od 17.691,96€ i ostale troškove u iznosu od 1.912,16€.

U nastavku je dat tabelarni pregled ostvarenih troškova Savjeta u 2020. godini

R/B	Konto	Opis	Iznos	% učešća
1	512	Troškovi materijala	3,917.12	0.57%
2	513	Troškovi goriva i energije	6,049.70	0.88%
3	520, 521 i 522	Troškovi zarada i naknada	179,303.88	26.03%
4	529	Troškovi pomoći	14,150.00	2.05%
5	531	Troškovi komunikacionih usluga	8,123.42	1.18%
6	539	Troškovi proizvodnih usluga	1,256.56	0.18%
7	550	Troškovi intelektualnih usluga	430,344.70	62.46%
8	551	Troškovi reprezentacije	24,277.97	3.52%
9	553	Troškovi platnog prometa	1,917.89	0.28%
10	559	Troškovi taksa	17,691.96	2.57%
11	554, 562 i 579	Ostali troškovi	1,912.16	0.28%
Ukupno			**688,945.36**	**100.00%**

Na osnovu prezentiranih podataka konstatuje se da u ukupnim troškovima najveće učešće imaju troškovi usluga realizacije projekata sa 62,46%, troškovi zarada i naknada sa 26,03%, troškovi reprezentacije sa 3,52%, i sl.

Troškovi materijala (računi 512)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 3.917,12€ odnose se na nabavku kancelarijskog materijala u iznosu od 845,24€, potrošnog materijala u iznosu od 1.355,57€, kancelarijske opreme u iznosu od 1.233,98€, sitnog inventara u iznosu od 335,28€ i sredstava za higijenu u iznosu od 62,35€.
Shodno navedenom, konstatuje se da Savjet nabavljenu kancelarijsku i drugu opremu u iznosu 1.999,31€ nije evidentirao na odgovarajući račun u okviru klase „0“, već u okviru troškova, što nije u skladu sa važećim Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, s obzirom da je nabavku opreme trebalo evidentirati na odgovarajući račun u okviru klase „0“, a ne na troškove.

- **Subjekt revizije treba da nabavku opreme evidentira na odgovarajući račun u okviru klase „0“, shodno važećem Pravilniku, a ne na trošak.**

Revizijom je utvrđeno da su evidentirani troškovi adekvatno dokumentovani (fakturama dobavljača) i isti su plaćeni preko žiro računa, osim troškova u iznosu od 655,31€ koji je plaćen preko kartice.

Troškovi goriva i energije (račun 513)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 6.049,70€ odnose se na troškove električne energije i isti su dokumentovani fakturama dobavljača i plaćeni su preko žiro računa.

Revizijom je utvrđeno da se dio troškova u iznosu od 3.681,28€, odnosi na DOO „Srpska kuća“, kao i da je od strane iste vršeno prefakturisanje troškova električne energije prema Savjetu. Od strane ovlašćenih lica Savjeta je pojašnjeno da imaju zajedničke projekte sa “Srpskom kućom” i da postoji dogovor da koriste njihove prostorije besplatno, ali da plaćaju dio računa za

utrošenu električnu energiju. U postupku revizije nije prezentiran pisani akt o postignutom dogovoru

- **Preporučuje se subjektu revizije da uredi pitanje korišćenja poslovnog prostora "Srpske kuće" u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.**

Troškovi zarada i naknada (računi 520, 521 i 522)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 179.303,88€, odnose se na troškove bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 14.781,46€ i troškove ugovorenih naknada u iznosu od 164.522,42€.

Troškovi za zarade su evidentirani po osnovu neto zarada u iznosu od 9.196,52€, poreza na zarade u iznosu od 1.160,16€, doprinosa na teret zaposlenih u iznosu od 3.093,96€, doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 1.156,80€ i prireza u iznosu od 174,02€.

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije vršio obračun zarada za dva zaposlena, a da je plaćanje poreskih obaveza i isplatu neto zarada vršio samo za jednog zaposlenog, tj. da se zarada za predsjednika Savjeta nije isplaćivala.Takođe je utvrđeno da se obračun zarada za predsjednika Savjeta vršio na osnovicu koju čini minimalna zarada od 222,00€ neto, (bruto 331,35€), a ne na bruto osnovicu od 1,750,00€ (neto oko 1.172,00€) koja je utvrđena ugovorom o radu, što nije u skladu sa članom 19 i članom 105 Zakona o radu kojima je propisano da je obaveza poslodavca da zaposlenom za obavljeni rad isplati zaradu, u skladu sa Zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, kao i da se zarada i naknada zarade isplaćuju u novcu, na tekući račun zaposlenog, u rokovima utvrđenim kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, a najmanje jednom mjesečno.

- **Subjekt revizije treba da isplatu zarada vrši u skladu sa odredbama člana 19 i člana 105 Zakona o radu.**

Subjekt revizije nije u utvrđenom roku dostavljao IOPPD obrasce nadležnom poreskom organu već sa zakašnjenjem (izvještaji za period 01.01.-30.09. predati 21.10.2020. godine), što nije u skladu sa članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje. U podnijetim obrascima je iskazan samo obračun za zaposlene, a ne i za lica angažovana kao saradnici na projektima, koja su isplaćivana mjesečno.

- **Subjekt revizije treba da nadležnom poreskom organu dostavlja izvještaje i druge evidencije koje su bitne za obračun poreza na lična primanja, shodno odredbama člana 47 Zakona i da sačinjava i podnosi Obrazac IOPPD, do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec), shodno članu 5 važećeg Pravilnika.**

Revizijom je utvrđeno da su u poslovnim knjigama evidentirani troškovi ugovorenih naknada u iznosu od 164.522,42€, od kojih se na neto naknade odnosi iznos od 152.674,19€, a na poreske obaveze iznos od 11.848,23€ (porez - 10.302,83€ i prirez - 1.545,40€).

Revizijom je na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno da je Savjet tokom 2020. godine sa 83 lica zaključio ugovor o angažovanju saradnika na realizaciji projekata SNS CG za period od 12 mjeseci i po tom osnovu im je izvršena isplata naknada u ukupnom iznosu od 146.874,19€, odnosno u iznosu od 50,00€ do 22.344,60€ po izvršiocu na godišnjem nivou.

Takođe je utvrđeno da je na ovoj poziciji troška evidentiran ugovor o djelu za pružanje usluga knjigovodstva (neto naknada 1.500,00€) i ugovor o zakupu stana (godišnja zakupnina 4.200,00€), kao i da navedeni ugovori nijesu zavedeni već je samo potpisani i ovjereni od strane subjekta revizije.

U postupku revizije je utvrđeno da su govori o angažovanju saradnika jednobrazni/tipski, ugovori nijesu zavedeni i ne sadrže datuma zaključivanja istih, većina ugovora nema broj žiro računa izvršioca i istim nije precizno definisano za koje se projekte se izvršioci angažuju, već samo uopštena konstatacija. Na isplaćene naknade su obračunate poreske obaveze (porez i prirez) ali iste nijesu u cjelosti plaćene, što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Subjekt revizije nije obezbjedio dokaze o radno pravnom statusu angažovanih lica pa se nije moglo utvrditi da li su poreske obaveze pravilno obračunate. Revizijom je utvrđeno i da su pojedini ugovori zaključeni za licima zaposlenim u Srpskom savjetu za obavljanje poslova saradnika na realizaciji projekata i da je na isplaćene naknade vršen obračun poreza i prireza.

- **Subjekt revizije prilikom isplate ličnih primanja fizičkim licima treba da izvrši obustavu i uplatu poreskih obaveza u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.**

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi dokaze o radnopravnom statusu angažovanih izvršilaca u cilju obezbjeđivanja podataka za pravilan obračun poreskih obaveza, budući da se na isti način ne vrši obračun poreskih obaveza na naknade lica koja su nezaposlena i lica koja su zasnovala radni odnos.**

- **Subjekt revizije za angažovanje zaposlenih na dodatnim poslovima treba da zaključuje ugovore o dopunskom radu, shodno odredbama čl. 202 i 203 Zakona o radu i da na isplaćene naknade vrši obračun poreza shodno čl.46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosa shodno čl. 5 i 6 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.**

Troškovi pomoći (račun 529)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 14.150,00€, se odnose na date pomoći i sponzorstva fizičkim licima u iznosu od 1.150,00€, vjerskim objektima i zajednicama u iznosu od 6.980,00€, nevladinim udruženjima u iznosu od 1,400,00€ i nagrada povodom 8. marta u ukupnom iznosu od 800,00€.
Savjet nije prezentirao zahtjeve za pomoć i odluke o odobravanju istih, pa se konstatuje da su navedeni troškovi nepotpuno dokumentovani.

Troškovi komunikacionih usluga (račun 531)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 8.123,42€, se odnose na troškove usluga prevoza u iznosu od 1.240,40€ i telefonskih usluga u iznosu od 6.883,02€. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi proizvodnih usluga (račun 539)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 1.256,56€ se odnose na usluge štampe i kopiranje u iznosu od 1.024,05€, komunalne naknade u iznosu od 78,89€ i sredstva za higijenu u iznosu od 153,52€ i isti su dokumentovani fakturama dobavljača, a dijelom i fiskalnim računima.

Troškovi usluga realizacije projekata (račun 550)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 430.344,70€, odnose se na troškove usluga revizije u iznosu od 605,00€, advokatske usluge u iznosu od 689,70€ i troškove za usluge po ugovorima o međusobnoj saradnji u iznosu od 429.050,00€.
Troškovi advokatskih usluga i usluga revizije dokumentovani su fakturama dobavljača, dok su troškovi u iznosu od 429.050,00€ evidentirani po osnovu prenosa sredstava dobijenih kao donacija od Republike Srbije partnerskim NVO čiji je cilj očuvanje identiteta srpske nacionalne zajednice. Takođe je utvrđeno da su sredstva u iznosu od 285.400,00€, uplaćena NVO u 2020. godini i kao takva predstavljaju trošak perioda, ali da je kao trošak evidentiran i iznos od 143.650,00€, koji se odnosi na sredstva koja su realizovana u 2019. godini, pa kako po tom osnovu nije bilo odliva sredstava sa žiro računa Savjeta u 2020. godini, navedeni iznos se nije mogao ni iskazati kao trošak.
Na osnovu navedenog se konstatuje da je subjekt revizije u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju za 2020. godinu na računu 550 iskazao troškove u većem iznosu za 143.650,00€, što je materijalno značajna greška.
Troškovi u iznosu 285.400,00€ iskazani su po osnovu prenosa sredstava NVO za realizaciju projekata. Prenos sredstava NVO izvršen je shodno Sporazumu o saradnji kojim nije utvrđen iznos finansijskih sredstava koja su predmet istog, a nijesu prezentirani ni zahtjevi korisnika sredstava, kao ni akt kojim se odobrava isplata sredstava i iznos istih, osim za sredstva u iznosu od 3.000,00€. Takođe je utvrđeno da subjekt revizije ne posjeduje dokumentaciju o trošenju sredstava koja su prenešena korisnicima za realizaciju projekata, pa se

konstatuje da evidentirani troškovi u iznosu od 285.400,00€ nijesu dokumentovani potpunom dokumentacijom.

- **Subjekt revizije treba da evidentira troškove u poslovnim knjigama na osnovu vjerodostojne računovodstvene dokumentacije, shodno članu 20 važećeg Zakona o računovodstvu.**
- **Preporučuje se subjektu revizije da Internim aktom utvrdi obavezu korisnika sredstava za finansiranje projekata da dostavljaju Izvještaje o trošenju dodijeljenih sredstava kao i dokaze da su projekti realizovani.**

Troškovi reprezentacije (račun 551)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 24.277,97€, se odnose na troškove reprezentacije – ugostiteljskih usluga u iznosu od 11.285,07€, troškove održavanja građevinskih objekata u iznosu od 9.169,41€, nabavku opreme u iznosu od 765,33€, usluga štampe knjige i časopisa u iznosu od 1.056,28€, troškove prevoza u iznosu od 137,00€, usluge hotelskog smještaja u iznosu od 1.562,16€ i ostale troškove u iznosu od 407,73€.
Revizijom je utvrđeno da se troškovi reprezentacije odnose na ugostiteljske usluge i da su dokumentovani fakturama dobavljača i fiskalnim računima, osim dijela troškova u iznosu od 8.000,00€, koji nijesu dokumentovani, već je na ime troška evidentirao podizanje gotovine sa bankomata, čije trošenje nije pravdano.

Subjekt revizije je u poslovnim knjigama iskazao troškove u iznosu od 9,169,41€, koji se odnose na adaptaciju i uređenje građevinskog objekta. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača i fiskalnim računima. U postupku revizije nijesu prezentirani dokazi da subjekt revizije ima u svom vlasnistvu objekat za obavljanje djelatnosti, kao ni dokaz da koristi poslovni prostor pod zakup.

- **Preporučuje se subjektu revizije da finansiranje troškova adaptacije i održavanja objekata vrši za objekte u vlasništvu i/ili da u slučaju adaptacije zakupljenog poslovnog prostora, aneksom ugovora reguliše prava i obaveze po osnovu ulaganja u objekat.**

Troškovi platnog prometa (račun 553)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 1.917,89€, odnose se na usluge platnog prometa - bankarskih provizija na transakcije preko žiro računa i naknadu za obradu kredita.

Troškovi prinudnih naplata (račun 559)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 17.691,96€ se odnose na prinudnu naplatu od strane javnih izvršitelja. Savjet u vezi sa istim nije prezentirao dokumentaciju na osnovu koje je izvršeno navedeno knjiženje, pa se konstatuje da isti nije potpuno dokumentovan.

Ostali troškovi (računi 554, 562 i 579)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Savjeta u iznosu od 1.912,16€, se odnose na članarine poslovnim udruženjima u iznosu od 920,00€, troškove kamata na kredite u iznosu od 932,16€ i ostale troškove u iznosu od 60,00€ i isti su adekvatno dokumentovani.

3.6.11. Zapošljavanje

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije u 2020. godini nije vršio nova zapošljavanja, a dva lica imaju zasnovan radni odnos u Savjetu, putem ugovora o radu na neodređeno vrijeme i to predsjednik Savjeta i administrativni sekretar.
Revizijom je utvrđeno da sadržina ugovora o radu nije usklađena sa odredbama člana 31 Zakona o radu, jer isti ne sadrže podatke o visini koeficijenta za obračun zarade, već je zarada utvrđena u bruto, odnosno neto iznosu. Predsjednik Savjeta je prilikom zasnivanja radnog odnosa, potpisao ugovor o radu u svojstvu poslodavca i zaposlenog.

- **Subjekt revizije treba da sadržinu ugovora o radu uskladi sa odredbama člana 31 Zakona o radu.**

3.6.12. Kancelarijsko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da veći broj ulaznih i izlaznih akata subjekta revizije ne sadrže datum i broj djelovodnog protokola (fakture dobavljača, ugovori i sl). Savjet nije internom procedurom definisao poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata.

- **Subjekt revizije treba da vrši hronološko evidentiranje i arhiviranje svih ulaznih i izlaznih akata, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

Izvještaj pripremila,
Državna revizorka,
Načelnica u Sektoru IV
Zorica Knežević

Senator DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Nikola N. Kovačević